

Široki info

Bilten Grada Širokog Brijega | kolovoz 2018. | Godina VIII. | Broj 29

Poštovani čitatelji,

pred vama je novi 29. broj biltena „Široki info“. Bilten ponovo izlazi godinu dana nakon prošlog broja. Razdoblje koje smo obuhvatili ovim brojem je veliko, stoga smo pokušali obratiti pozornost na sve važnije događaje u našem gradu. Široki Brijeg živi 365 dana u godini i ovaj bilten to potvrđuje.

U ovom broju obrađene su različite tematske cjeline, a one potvrđuju status Širokog Brijega kao športskog, kulturnog, duhovnog i gospodarskog središta Županije Zapadnohercegovačke.

Ono što je za poduzetnike i gospodarstvenike kraj godine, vrijeme kada se mjeri uspješnost poslovanja, vrijeme koje određuje buduće korake i poteze uprave, to je za nas u Gradskoj upravi mjesec kolovoz, odnosno Dan grada. Ono što možemo obećati je da ćemo kao lokalna uprava i dalje ustrajati na planiranju i pripremanju kapitalnih infrastrukturnih projekata, ali i realiziraju započetih. Također možemo obećati da ćemo i ubuduće podupirati projekte mladih, udruga i mjesnih zajednica, podržavati rad kulturnih i športskih djelatnika. Naš bilten je jedna „monografija“ Širokog Brijega za prošlu godinu. Nemojte nam zamjeriti ako smo nešto zaboravili, jer tko radi taj i griješi. Na kraju želimo se zahvaliti svima koji su sudjelovali na realizaciji ovog broja.

Vama, dragi čitatelji, želimo da uživate u riječima i slikama novog 29. broja biltena „Široki info“.

Iz sadržaja

3 Široki Brijeg je naša radost, snaga, ponos i obveza

4 Iz Ureda Gradonačelnika

6 Sjednice Gradskog vijeća

10 Dobitnici Zlatne plakete za 2018.

12 Iz Gradske uprave

14 Gospodarski portret Grada

16 Gospodarstvo i infrastruktura

18 Događaji

24 Kultura

34 Svibanjska sjećanja

36 Obljetnice

40 Športski portret Grada

46 Najuspješni športaši Grada za 2017.

Sretna svetkovina Velike Gospe i Dan grada Širokog Brijega!

Široki Brijeg je naša radost, snaga, ponos i obveza

Piše:
fra Dane Karačić

O Širokom Brijegu, Širokobriježanima i njegovim fratriba može se govoriti punih usta i svom dušom, a nikada se ne može do kraja izreći ono što se osjeća. Široki Brijeg je za mene preslik biblijskih mjesta i događaja. On je: Hram i Grad na Gori, Tabor i Getsemani, Maslinski vrt, Golgota i Vrt uskrsnuća, mjesto na kojem Isusovi maleni, u zajednici s njegovom majkom Marijom, iz dana u dan slave nebeskog Oca. Mjesto je to hodočašća, Gospino svetište u kojem vjernima molitve bivaju uslišane, vraća se izgubljena nada, doživjava utjeha i pomoć u svakoj nevolji. Gospa naša širokobriješka tješi žalosne, krijepli umorne, ozdravlja bolesne, učvršćuje u vjeri slabe, podiže posrnule i grešne.

Za mene je to mjesto inspiracije i nadahnuća. Zahvalan sam Bogu i njegovoj Majci što su mi dali priliku toliki niz godina djelovati na Širokom Brijegu. Velika je to milost, radost ali i odgovornost. Nadam se da ih nisam iznevjerio. Zato Brijegu uvijek pristupam s velikim strahopštovanjem.

Široki Brijeg je kolijevka naše Franjevačke Provincije, na njemu fratri više od stoljeća i pol, poput Isusovih apostola ili prve braće sv. Franje, navještaju blago evanđeoske istine i svim je marom zalijevaju vodom preporođenja, hrane sa stola Riječi Božje i Euharistije, dijele svima utjehu, praštanje i snagu u sakramantu isповijedi. On je rasadište i izvor kršćanske vjere, tog najljepšeg ukrasa Širokog Brijega i Širokobriježana, vjera je to koja i brda može premještati, vjera je to koja je iz ničega stvorila sve ono što Brijeg ima i čime se ponosi. On je kolijevka duhovnosti, školstva, kulture, socijalne skrbi i uljudbe cijele nam Hercegovine. Na njemu je otvorena prva škola, počelo sustavno opismenjavanje, rodila se i ostvarila ideja o spašavanju gladne djece. On se diči svojom slavnom Gimnazijom i isto tako slavnim profesorima, svojom crkvom – kamenom Ljepoticom, svojim fra Didakom, fra Dominikom.... i mnogim drugim svojim velikanima.

Široki Brijeg je mučeničko mjesto. Njega i njegove fratre koji su isijavali ljubavlju i dobrotom ubila je mržnja i to samo zato što je bio takav kakav je bio i samo zato što su bili fratri. Kad su ubili i ognjem spalili, ili mislili da si ih ubili i da će im se ime zamesti i Brijegu i njegovim fratribima sa svim što su imali i što su značili, oni su iz pepela ponovno uskrsnuli. Krv njegovih mučenika obilno je donijela nove plodove života i naš Brijeg je ponovno lijep, snažan, ponosan i bremenit duhovnim plodovima. To je baština i zalog budućnosti Širokog Brijega, naša radost, snaga, ponos i obveza.

IZ Ureda Gradonačelnika

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, 5. rujna 2017. posjetio je Široki Brijeg.

Posjet je započeo obilaskom Franjevačkog samostana i Franjevačke galerije.

Domaćini, na čelu s gvardijanom širokobriješkim fra Tomislavom Puljićem, nisu skrivali zadovoljstvo zbog Plenkovićeva dolaska, naglasivši kako je

Uredu gradonačelnika 24. kolovoza 2017. upriličen je prijem otpasnika poslova Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini Khalidouna Sinna. Predstavnika Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini primili su gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić.

Između ostalog, g. Sinno je posjetio i otvaranje Mediteran Film Festivala čiji je sponzor Ured specijalnog predstavnika Europske unije u Bosni i Hercegovini. Istaknuo je kako mu je veliko zadovoljstvo što je festival otvoren i što se baš održava u Širokom Brijegu.

posebna radost ugostiti predsjednika Vlade RH pred duhovno-kulturnim centrom kojeg sufinancira RH. Sličnog raspoloženja bio je i Plenković, istaknuvši kako mu je "zadovoljstvo vidjeti Franjevački samostan u Širokom Brijegu i sve u što je Vlada RH uložila, pomažući Hrvatima izvan domovine".

Nakon toga, uslijedio je sastanak predsjednika Vlade Andreja Plenkovića s gradonačelnikom Grada Širokog Brijega Miroom Kraljevićem. Na prijemu u Gradskoj vijećnici osim gradonačelnika Mire Kraljevića bili su prisutni i predsjedatelj Predsjedništva BiH dr. Dragan Čović, predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić, predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić s ministrima, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH Dario Knežević, i Tomislav Mandić, izaslanik u Domu naroda Parlamenta F BiH. U izaslanstvu Vlade RH koje je prevodio predsjednik Plenković bilo je i dvoje državnih tajnika, Zvonko Milas i Zdravka Bušić. Gradonačelnik Kraljević prezentirao je gosp. Plenkoviću političku, društvenu, gospodarsku i svaku drugu sliku Širokog Brijega. Također, izrazio je zadovoljstvo i zahvalu što je svojom posjetom dao na značenju i važnosti Širokog Brijega. Iako je bio kratki sastanak poručeno je kako će se i dalje raditi na pripremi projekata i još boljoj suradnji. Naglasak je stavljen na Središnji državni ured za Hrvate izvan RH, kojeg vodi Zvonko Milas, a s kojim je uspostavljena odlična suradnja koja već luči određene rezultate.

Predsjednik Vlade RH se izvan protokola, kratko sastao s izaslanstvom udruge Zaboravljeni branitelji, ispred zgrade Gradske uprave Širokog Brijega.

Razgovaralo se o aktualnim temama, lokalnom razvoju i ulozi lokalnih nivoa vlasti u procesu europskih integracija. Dotaknuta su teme poput problema mladih, sustava obrazovanje i njegove neuskladenosti s potrebama tržišta. Gradonačelnik Kraljević je istaknuo kako su reforme u školstvu potrebne i zahtjevne, te kako će trebati dosta vremena.

Također, g. Sinno je upoznat s novom usvojenom Strategijom razvitka Širokog Brijega, a poseban osvrt je ostavljen na ulaganje i razvoj poljoprivrede. Također, naglašeno je kako bez državne strategije, EU nije u mogućnosti dati sredstva, a država time godišnje gubi milijune.

„Lokalna zajednica je mjesto gdje se rješavaju svi probleme, stoga nam je potrebna još veća decentralizacija, osobito u sustavu raspodjele sredstava od PDV-a.“, rekao je između ostalog gradonačelnik Kraljević.

Projekt „Adriatic canyoning“ je projekt čija sredstva dolaze iz EU, a g. Sinno je čestitao na uspješno pripremljenom projektu čime je Grad Široki Brijeg dobio bespovratna sredstva. Osvrnuo se i na projekt izgradnje kanalizacijske mreže, čije financiranje jednim dijelom dolazi iz EU.

Na samom kraju, gradonačelnik se zahvalio g. Sinnu na dolasku i poklonio mu monografiju Širokog Brijega. Također, upućen mu je poziv za ponovni dolazak i posjetu nekog sportskog događaja, što je sa zadovoljstvom prihvaćeno.

Otpasnika poslova Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini Khalidoun Sinna sa svojim izaslanstvom posjetio je pojedine lokalne poduzetnike, kao i Franjevački samostan na Širokom Brijegu.

Gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević 27. rujna 2017. upriličio je **prijem veleposlanice SAD-a u Bosni i Hercegovini Maureen Cormack**.

Pored gradonačelnika Kraljevića, na radnom sastanku bio je prisutan i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić. Kraljević je upoznao veleposlanicu Cormack s političkim, društvenim, gospodarskim i ostalim prilikama u Širokom Brijegu.

Također istaknuti su prioriteti razvoja, problemi s kojima se suočavamo te izazovi. Dotaknute su i gospodarske teme, razgovaralo se i na teme obrazovanja i iseljavanja mlađih, ali i općenito o trenutnoj političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini.

U uredu gradonačelnika 29. rujna 2017. održan je sastanak gradonačelnika Širokog Brijega Mire Kraljevića s ministricom finacija Vlade Federacije BiH Jelkom Milićević i ministrom raseljenih osoba i izbjeglica Edinom Ramićem.

Glavni razlog sastanka je bilo potpisivanje ugovora o sufinciriranju projekta vodoopskrbe. Stavljanjem potpisa na ugovore osigurana su financijska sredstva i sufinciranje izgradnje i dogradnje vodoopskrbne mreže na području mjesnih zajednica Biograci i Ljuti Dolac.

Gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević, predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić i pomoćnik gradonačelnika za opću upravu i društvene djelatnosti Dalibor Markić priredili su prijem za dobitnike stipendija za akademsku 2017./2018. godinu.

Gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević potpisao je ugovore s 25 dobitnika stipendija za akademsku 2017./2018. godinu.

Stipendiju su dobili: Andrea Zelenika, Ivana Lovrić, Anđela Kožul, Martina Lasić, Tina Galić, Ivan Ćubela, Katarina Lovrić, Josip Čavar, Nada Zovko, Ivan Matijević, Marina Grbešić, Katarina Čavar, Ivana Marić, Marija Ivankačić, Ljubica Češkić, Katarina Viktorija Mabić, Kristina Vukoja, Jure Suton, Martina Sopta, Mateja Grubešić, Pero Petar Čavar, Kristiana Čuljak, Tomislav Jelić, Ante Čavar i Jelena Čavar.

Gradonačelnik Miro Kraljević 22. ožujka 2018. upriličio je **prijem predstavnica širokobrijeških mažoretkinja** koje je predvodila predsjednica „Mažoretkinja Široki“ Marija Topić Ramljak. Mažoretkinje Grada Širokog Brijega provele su dva tjedna na turnejima i festivalima u Francuskoj i Španjolskoj. Svojim odličnim nastupima na najboljim mogući način su prezentirali Grad Široki Brijeg.

Također, kao zahvala Gradu Širokom Brijegu i gradonačelniku Miro Kraljeviću na podršci, mažoretkinje su na prijemu uručile prigodne darove zahvale sa svog putovanja. Tijekom nastupa u Španjolskoj bili su na prijemu kod gradonačelnice Castellona i uručili joj prigodne poklone od gradonačelnika. U francuskom gradu Albiu mažoretkinje su nastupale na "Carnaval d'Albi", a potom u Španjolskoj u "Castellon de la plana" koji je jedan od najjačih i najpoznatijih festivala u Europi. Za završni defile – "Grand parade de Magdalena" dobili su tu čast da budu prvi u defileu i predvode ostale grupe iz Švicarske, Irske, Nizozemske, Slovačke, Rusije...

Gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić u uredu gradonačelnika 14. lipnja 2018. primili su **predstavnike Međunarodnog policijskog udruženja (International Police Association) Regionalnog kluba Županije Zapadnohercegovačke predvođene predsjednikom Zoranom Smitalom**.

Predsjednik Smital upoznao je gradonačelnika Kraljevića i predsjednik GV Topića s aktivnostima udruge kojoj je na čelu istaknuvši nadolazeći humanitarni malonogometni turnir u Posušju za pomoć Domu „Marija naša nada“ iz Širokog Brijega.

Predstavnici IPA-e uručili su gradonačelniku Kraljeviću „IPA friendly značku“, značku koja predstavlja prijatelja IPA-e.

U uredu gradonačelnika 31. kolovoza 2017. upriličen je prijem šefa Ureda u Mostaru misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini Williama Ozktapanom.

Pored domaćina gradonačelnika Mire Kraljevića, u izaslanstvu OSCE-a bila je i Jesenka Falak, službenica za ljudska prava u Uredu OSCE-a.

Gosp. William, zbog ne tako davnog stupanja na dužnost šefa Ureda, želio se upoznati s radom Gradske uprave na čelu s gradonačelnikom Mirom Kraljevićem. To je bio jedan od razloga današnjeg sastanka, a između ostalog najviše je bilo govora o socijalnoj problematiki.

Gradonačelnik i predsjednik NK Široki Brijeg Miro Kraljević, 9. rujna 2017., povodom 21. rođendana navijačke skupine „Škipari“ uputio je čestitku svim navijačima.

„Kroz cijelo vrijeme svog djelovanja, iako ono seže i prije ovog službenog datuma osnivanja, uvijek ste bili dvanaesti igrač našim nogometnima. 'Za ovaj grad i ljude bori se, nemoj nikad predat se' neka Vam i dalje bude vodilja u vašem djelovanju.“

10.

10. sjednica Gradskog vijeća Široki Brijeg

U dvorani Gradskog vijeća uz prisutnost 23 vijećnika, a pod predsjedanjem predsjednika Vinka Topića, 26. rujna 2017. održana je 10. sjednica Gradskog vijeća. Nakon jednoglasnog usvajanja zapisnika s prethodne sjednice, usvojena je odluka o usuglašavanju pravnog statusa „JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Široki Brijeg“ kao i njegov Statut. Razlog za donošenje ovih odluka ogleda se u usklađivanju Statuta s novim Zakonom o gospodarskim društvima. Jednoglasno je usvojena Odluka o određivanju građevinskih zemljišta u državnom vlasništvu na području katastarskih općina Lištica, Mokro i Privalj. Odluka o prodaji nekretnina u svrhu izgradnje stambenih i stambeno-poslovnih objekata također je usvojena jednoglasno. Riječ je o prodaji neizgrađenih građevinskih zemljišta koja se nalaze na području katastarskih općina Dobrič, Dobrkovići, Lištica, Mokro i Uzarići.

Usvojene su Odluke o prodaji nekretnina neposrednom pogodbom i to: JP Elektroprivreda Hrvatske Zajednice Herceg-Bosne d.d. Mostar i JP HT d.d. Mostar. Prijedlog Rješenja o utvrđivanju prava vlasništva na građevinskom zemljištu u korist Borislava Ivankovića sina Pave iz Potkraja i Zorana Ljubića sina Miljenka iz Knešpolja usvojeno je većinom glasova. Izvješće o izvršenju Proračuna Grada Širokog Brijega od 1. 1. 2017. do 30. 6. 2017. godine primljeno je na znanje. „Izvršenje proračuna Grada Širokog Brijega za prvo polugodište 2017. godine karakterizira naplata prihoda u očekivanim planskim okvirima. Ukupni prihodi izvršeni su 3,2% u odnosu na polugodišnji plan. Strukturni, izvorni prihodi, naplaćeni su više za 5,04% u odnosu na polugodišnji plan, što je solidno, obzirom na prilično realnu planiranu naplatu i ekonomsku situaciju općenito. Primici od potpora nisu odgovorili adekvatno planiranim stawkama, jer smo s viših razina redovno očekivali znatnije realizacije,“ obrazlio je pomoćnik gradonačelnika za financije Mate Zadro.

Izvješća o radu: Gimnazije fra Dominika Mandića, Srednje strukovne škole, Prve osnovne škole Široki Brijeg, Druge osnovne škole Široki Brijeg, Osnovne škole Kočerin, Osnovne škole Biograci i Glazbene škole Široki Brijeg usvojena su jednoglasno. Izvješće o radu i finansijsko izvješće Športskog saveza Grada Širokog Brijega za 2016. godinu podnio je predsjednik Ivan Zeljko. Isto je jednoglasno usvojeno.

Informacije o radu Podružnice za zapošljavanje Široki Brijeg primljeno je na znanje.

Pod predsjedanjem predsjednika Gradskog vijeća Vinka Topića, 4. prosinca 2017. održana je 11. sjednica Gradskog vijeća.

11. sjednica Gradskog vijeća Široki Brijeg

Prije početka radnog dijela sjednice održana je minuta šutnje za preminulog generala Slobodana Praljka i sve poginule branitelje.

Usvojen je prijedlog Odluke o izmjenama Proračuna Grada Širokog Brijega za 2017. godinu u iznosu od 11.003.600,00 KM. Vidljivo je povećanje u odnosu na planirani proračun u iznosu od 9.977.300,00 KM. Adekvatno uvećanim iznosima naplate ukupnih prihoda, raspoređena su sredstva po pojedinim pozicijama rashodovne strane Proračuna za 2017. godinu. Među tim rashodima su i namjenske stavke, koje nije potrebno obrazlagati i koje su determinirane samim ugovorima o donacijama, kao što je projekt "Adriatic Canyoning", namjenski grantovi sa viših nivoa vlasti Federacije za projekte vodovodne mreže i vodosprema (100.000,00 KM), za učešće u sanacijama šteta od elementarnih nepogoda (40.000,00 KM), sa županijskog nivoa za projekte realizacije kanalizacijskog sustava, preko ministarstva gospodarstva (65.100 KM), vodovodnog sustava (45.000,00 KM), prostornog uređenje (25.000 KM), za saniranje šteta od elementarnih nepogoda (39.515,00 KM). Sve ove novonastale promjene ugrađene su u rebalans Proračuna. Ukupna proračunska potrošnja, na kraju, planirana ovim rebalansom Proračuna iznosi 9,95% više u odnosu na raniji plan.

Jednoglasno je usvojen zaključak o nacrtu proračuna Grada Širokog Brijega za 2018. godinu. Prema nacrtu proračun iznosi 11.245.900,00 KM. Proračun za 2018. godinu temelji se na rebalansu ovogodišnjeg proračuna na osnovu kojeg se pripremio nacrt.

Usvojena je Odluka o davanju suglasnosti za kreditno zaduženje JKP „Čistoća“ u iznosu od 400.000,00 KM na rok otplate sedam godina.

Odluka o naknadama iz osnovnih materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u gradskoj upravi Grada Širokog Brijega usvojena je većinom glasova. Izradi ove Odluke se pristupilo iz razloga jer je došlo do izmjena određenih zakona i podzakonskih akata kojima se uređuju navedena prava državnih službenika i namještenika.

Jednoglasno je usvojena Odluka o usvajanju Urbanističke osnove Detaljnog plana uređenja gradskog područja „Duhanska stanica Široki Brijeg“. Odluku je obrazložio pomoćnik gradonačelnika za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Borislav Zovko. Nositelj pripreme plana je Služba za prostorno uređenje i zaštitu okoliša koja je uradila obvezujuće dokumente za početak izrade plana. Zbog složenosti ovog vrlo vrijednog prostora, Grad Široki Brijeg je 2016. godine sklopio ugovor s poduzećem „ECOPLAN“ Mostar o izradi ovog Plana. Sukladno Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja obveza je izrada plana putem dvije faze: i to izrada Urbanističke osnove i izrada Plana. Urađena je prva faza koja prikazuje postojeće stanje na temelju čega će se procijeniti mogućnosti izgradnje i uređenja prostorne cjeline.

Jednoglasno je usvojena odluka o raspisivanju natječaja za dodjelu stipendija studentima deficitarnih zanimanja u akademskoj 2017./18. godini. Odluku je obrazložio Dalibor Markić, pomoćnik gradonačelnika za opću upravu i društvene djelatnosti. Osim starih stipendista(40) koji su nastavili redovno

školovanje, Grad Široki Brijeg dodjeljuje 25 stipendija u akademskoj 2017./18. godini i to za sljedeća deficitarna zanimanja: po dvije stipendije za studije Fizike, Medicine, Matematike, Logopedije, Geodezije, Veterinarstva, Glazbe i gitare, Arhitekture, Šumarstva, Građevinarstva, Strojarstva i Njemačkog jezika, a jedna stipendija za studij Elektrotehnike. Tako da će za akademsku godinu 2017./2018. stipendije primati 65 studenata.

Također, usvojen je Plan zaštite od požara Grada Širokog Brijega.

Nakon završene natječajne procedure na današnjem dnevnom redu Gradskog vijeća našlo se imenovanje članova Gradskog izbornog povjerenstva. Većinom glasova imenovani su Kristijan Zovko i Julijana Zovko.

Vijećnicima su pružene informacije o stanju prometne infrastrukture, o izgradnji kolекторa za kanalizaciju i pročistača otpadnih voda, o realizaciji projekata vodoopskrbe i o aktivnostima vezanim za gradsko područje Duhanska stanica i aktivnostima vezanim za uređenje zone oko groblja "Sajmište", gornjeg toka rijeke Lištice i vrela Borak. O navedenim pitanjima je Gradsko vijeće redovito informirano kroz izvješća Gradonačelnika, nadležnih službi, javnih ustanova i poduzeća, a ovom prigodom se ukratko daju informacije o stanju u navedenim oblastima u proteklih godinu dana.

12.

12. sjednica Gradskog vijeća Široki Brijeg

Pod predsjedanjem predsjednika Gradskog vijeća Vinka Topića održana je 12. sjednica Gradskog vijeća 22. prosinca 2017.

Na sjednici su bili nazočna 23 vijećnika, koji su jednoglasno usvojili zapisnik s prethodne sjednice. Većinom glasova usvojen je proračun Grada Širokog Brijega za 2018. godinu koji iznosi 11.245.900,00 KM. Proračun za 2018. godinu temelji se na rebalansu ovogodišnjeg proračuna na osnovu kojeg je se pripremio nacrt. Između ostalog nacrtom je planirana, a ta rashodovna stavka našla se i u proračunu za 2018. godinu, novčana potpora za novorođeno dijete. Ukupno predviđena sredstva za 2018. godinu iznose 150.000,00 KM.

Jednoglasno je usvojena Odluka o davanju prethodne suglasnosti na cijenu vode. Ovom odlukom postojeće cijene vode ostaju nepromijenjene, ali se donosi zbog korekcije postojećeg tarifnog sustava. Voda potrebna vatrogasnoj i drugim službama za potrebe gašenja požara i pranja ulica od 1. 1. 2018. godine neće se naplaćivati. U kategoriju kućanstava i školskih ustanova dodaju se i ustanove za skrb o starijim osobama, te voda utrošena za održavanje javnih površina i gradskog zelenila. Etički kodeks i Poslovnik o radu Nadzornog odbora JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Široki Brijeg usvojeni su jednoglasno.

Također, jednoglasno je usvojena Odluka o određivanju građevinskih zemljišta u državnom vlasništvu na području katastarskih općina Lištice i Turčinovići.

Odluka o utvrđivanju javnog interesa za rekonstrukciju magistralne ceste M6.1 u mjestu Dobrič usvojena je jednoglasno. Ovom odlukom se stvaraju uvjeti za pristup izvlaštenju nekretnina koje su potrebne kako bi se izgradila prometna infrastruktura

koja je od javnog interese. Riječ je o rekonstrukciji crne točke na magistralnoj cesti M 6.1 Široki Brijeg – Mostar, dionica 010 u mjestu Dobrič (pored poduzeća EZ- Engineering), a investitor je JP Ceste Federacije BiH. Jednoglasno je usvojena Odluka o zamjeni nekretnina između Mate Kožula iz Turčinovića i Grada Širokog Brijega, a u svrhu izgradnje stambenog objekta.

Odluka o prodaji nekretnine, odnosno neizgrađenog građevinskog zemljišta označenog kao k. č. 3238/114 k. o. Lištice po novoj izmjeri, usvojena je jednoglasno.

Odluka o prodaji nekretnine neposrednom pogodbom Blagi Kvesiću sinu Marku iz Širokog Brijega i Rješenje o utvrđivanju prava vlasništva na građevinskom zemljištu u korist Ivana Brekala sina Bože iz Ljubotića jednoglasno su usvojene.

Nakon provedene natječajne procedure, na sjednici Gradskog vijeća za ravnateljicu Dječjeg vrtića „Trnoružica“ imenovana je Ždenka Zovko.

13.

13. sjednica Gradskog vijeća Široki Brijeg

Pod predsjedanjem predsjednika Gradskog vijeća Vinka Topića, 23. siječnja 2018. održana je 13. sjednica Gradskog vijeća.

Odluka o pravu na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete na području Grada Širokog Brijega usvojena je jednoglasno. Proračunom Grada Širokog Brijega za 2018. godinu planirana su sredstva za provođenje ove Odluke. Također, za provođenje Odluke nadležan je Centar za socijalni rad Široki Brijeg i Grad Široki Brijeg. Visina jednokratne novčane potpore iznosi 500,00 KM za svako novorođeno dijete. Ovom odlukom se utvrđuju visina sredstava, korisnici, uvjeti za odobravanje, postupak odobravanja i način isplate.

Jednoglasno je usvojena Odluka o sudužništvu za kreditno zaduženje JKP ČISTOĆA d.o.o. Široki Brijeg za koje je Gradsko vijeće na 11. sjednici donijelo Odluku o davanju suglasnosti za kreditno zaduženje. Utvrđena je konačna prosječna građevinska cijena na području grada Širokog Brijega iz prethodne godine (2017.) u iznosu od 1000,00 KM.

Usvojena je Odluka o proširenju gradskog groblja Mekovac. Riječ je o proširenju najvećega širokobriješkog groblja na njegovoj istočnoj strani parcele prema urbanističko-tehničkim uvjetima, a razlog je evidentna potreba i potražnja.

14.

14. sjednica Gradskog vijeća Široki Brijeg

Na sjednici je bilo nazočno 25 vijećnika, koji su jednoglasno usvojili zapisnik s prethodne sjednice. Jednoglasnom odlukom svih prisutnih vijećnika usvojen je Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Gradu Širokom Brijegu za razdoblje od 2018. do 2023.

Uz 24 glasa ZA i jednim suzdržanim, 7. svibnja je proglašen „Danom hrvatskih branitelja Grada Širokog Brijega“. Datum zaustavljanja tenkova u Pologu, 7. svibnja, predložen je u koordinaciji braniteljskih udruga i Odbora za branitelje i stradalnike Domovinskog rata, nakon čega je gradonačelnik uputio prijedlog Gradskom vijeću na razmatranje i usvajanje. Dopunama Odluke o utemeljenju Srednje strukovne škole Široki Brijeg, odobreno je uvođenje farmaceutskog tehničara kao novog zanimanja u kurikulumu za školsku 2018./2019. Razlog za uvođenje novog zanimanja vidljiv je u interesu učenika i roditelja, materijalnih i tehničkih uvjeta i potreba tržišta rada.

Usvojene su Odluke o formiranju Gospodarske zone Trn i Industrijske zone Knešpolje. Razlog je formalno pravne prirode, iako su zone već uspostavljene ranije na osnovu detaljnih i urbanističkih planova.

Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o grobljima usvojena je jednoglasno. Cilj ove odluke je pojedine odredbe već usvojene odluke precizirati i dopuniti kako bi upravljanje grobljima bilo pravovaljano i jasno određeno.

Određeno je građevinsko zemljište u državnom vlasništvu na području katastarske općine Lištice, i to parcele k. č. 2902/59 i k. č. 1317/1.

Jednoglasnom odlukom donijeta je Odluka o prodaji neizgrađenih građevinskih zemljišta na području katastarske općine Lištice. Također, usvojena je Odluka o prodaji nekretnine neposrednom pogodbom građevinskog zemljišta označenog kao dio k. č. 1317/1 u svrhu proširenja vlasničke parcele i oblikovanja jedinstvene građevinske parcele.

Većinom glasova usvojeno je Rješenje o imenovanju Povjerenstva za provođenje javnog nadmetanja za raspolaganje nekretninama Grada Širokog Brijega.

Usvojeno je rješenje o imenovanju Hrvoje Sopte za člana Upravnog vijeća javne ustanove Coming Široki Brijeg, kao i imenovanje Ive Pavkovića za člana Gradskog izbornog povjerenstva Grada Širokog Brijega.

Jednoglasnom odlukom usvojeno je izvješće o radu Gradonačelnika i Službi za upravu za 2017. godinu. Izvješće je obrazložio gradonačelnik Miro Kraljević koji je naglasio da su u njemu nabrojane sve aktivnosti gradonačelnika i službi u prošloj godini.

Izvješće o radu za 2017. godinu podnijeli su direktori JP Vodovod i kanalizacija d.o.o., JKP „Čistoća“ d.o.o. i JP Radio postaja Široki Brijeg d.o.o., te ravnatelj JU „Coming“, te su ista i usvojena. Također, usvojeno je i Izvješće o radu JP Veterinarska stanica d.o.o. za 2017. godinu.

Za vrijeme prezentacije Izvješća o radu JP Vodovod i kanalizacija d.o.o., direktor Ivan Rotim se dotaknuo informacija i analize o kvaliteti i kakvoći vode koji su nedavno iznijeti u medijima i javnosti. Nakon upita vijećnika, jasno je odgovorio: Voda je ispravna za piće! Također, između ostalog iznio je parametre i analize, s posebnim naglaskom na posljednju analizu koja je izvršena 19. ožujka i koja jasno pokazuje kako su vrijednosti aluminija u vodi daleko ispod maksimalno dopuštene vrijednosti prema federalnom Pravilniku o kakvoći vode za piće. Dodatna analiza izvršena je u dva ovlaštena laboratorija, i prema dostupnim informacijama, obje analize pokazuju koncentraciju aluminija u vodi za piće u dopuštenim vrijednostima prema Pravilniku.

15.

15. sjednica Gradskog vijeća Široki Brijeg

Pod predsjedanjem predsjednika Gradskog vijeća Vinka Topića održana je 15. sjednica Gradskog vijeća, 29. svibnja 2018.

Na sjednici je bilo nazočno 24 vijećnika, koji su jednoglasno usvojili zapisnik s prethodne sjednice. Odluka o signaturi akata Gradskog vijeća, Gradonačelnika i Službi za upravu Grada Širokog Brijega usvojena je jednoglasno. Zbog prijašnje odluke o osnivanju Stručne službe za lokalni ekonomski razvoj bilo je potrebno izmjeniti i samu Odluku o signaturi akata općinskog vijeća, općinskog načelnika i službi za upravu Općine Široki Brijeg.

Usvojena je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o javnim priznanjima Općine Široki Brijeg kako bi se dosadašnji nazivi tijela vlasti uskladili s novim nazivima. Dopune se vrše i zbog potrebe za dodjelom priznanja fizičkim i pravnim licima u obliku zahvalnica ili prigodnih

priznanja za razna postignuća. Odluka o usuglašavanju pravnog statusa, kao i prijedlog Statuta JP Veterinarska stanica d.o.o. usvojen je jednoglasno. Odluka o određivanju građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu na području katastarske općine Kočerin (k. č. 3383, k. č. 3384/7) također je usvojena jednoglasno. Usvojeno je rješenje o utvrđivanju prava vlasništva na građevinskom zemljištu u korist Pere Vuletića sina Predraga iz Dobrkovića. Usvojen je zaključak za zaključenje Ugovora o prijenosu osnivačkih udjela Radio televizije Herceg-Bosna d.o.o. Mostar. Predmetnim ugovorom koji je predmet davanja suglasnosti iz vlasništva Radio televizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar istupa iz vlasničke strukture Hrvatska zajednica Herceg-Bosna koja svoj udio u vlasništvu od 25,53% ustupa preostalim vlasnicima društva uključujući Grad Široki Brijeg koji bi time imao ukupno 10,55% udjela. Ustupanje udjela se vrši bez naknade.

Izvješće o izvršenju proračuna Grada Širokog Brijega od 1. 1. 2017. - 31. 12. 2017. usvojeno je većinom glasova.

Izvješće o radu Gradskog pravobraniteljstva za 2017. godinu usvojeno je većinom glasova. Također, jednoglasno su usvojena izvješća o radu JU Centar za socijalni rad, JU Hrvatski kulturni dom, JU Narodna knjižnica, Dječji vrtić „Trnoružica“ i Izvješće o radu Doma za djecu ometanu u tjelesnom ili fizičkom razvoju „Marija naša nada“ za 2017. godinu.

Gradsko vijeće Široki Brijeg svoju 16. sjednicu održalo je 27. lipnja 2018. godine. Na sjednici je bilo nazočno 22 vijećnika, koji su jednoglasno usvojili zapisnik s prethodne sjednice.

Jednoglasno je usvojena Odluka o dopuni Odluke o određivanju građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu koja je usvojena na sjednici Gradskog vijeća održanoj 29. svibnja 2018. godine. Također usvojena je Odluka o određivanju građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu na području katastarske općine Turčinovići, i to parcele: k.č. 1338/25, k.č. 1338/26, k.č. 1338/27 i k.č. 1338/28. Jednoglasno je usvojeno

Rješenje o utvrđivanju prava vlasništva na građevinskom zemljištu u korist Marinka Brekala sina Mirka iz Gornje Britvice. Na sjednici je razmatrano Izvješće Vatrogasnog društva Široki Brijeg koje je također jednoglasno usvojeno. U izvješću je navedeno kako je Vatrogasno društvo u prošloj godini imalo 188 intervencija, a od toga 180 su šumski požari, a ostale intervencije su na objektima i vozilima. Napomenuli su kako su od Grada Širokog Brijega dobili tehničku pomoć, novo vatrogasno vozilo, a od Županije Zapadnohercegovačke pickup vozilo za brze intervencije. Primljeno je na znanje Izvješće Crvenog križa Grada Širokog Brijega za 2017. godinu. U akcijama dobrovoljnog darivanja krvi koje provode u suradnji s Transfuzijskim centrom SKB Mostar i uz podršku Grada Širokog Brijega u 2017. godini organizirano je 11 akcija. Crveni križ u 2017. godini broji 1375 upisanih darivatelja krvi, od čega je prikupljeno 1090 doza dragocjene tekućine.

16.

16. sjednica Gradskog vijeća Široki Brijeg

Pod predsjedanjem predsjednika Gradskog vijeća Vinka Topića održana je 17. sjednica Gradskog vijeća. Na sjednici je bilo nazočno svih 25 vijećnika, koji su jednoglasno usvojili zapisnik s prethodne sjednice.

Usvojen je prijedlog Odluke o davanju ovlaštenja za zaključivanje ugovora o zakupu s poduzećem „iNovine BH“ d.o.o. Sarajevo kojim se produže ugovor o zakupu zemljišta na kojim su postavljeni montažni objekti- kiosci za prodaju tiska. Rješenje o utvrđivanju prijedloga za imenovanje članova Školskih odbora osnovnih i srednjih škola Grada Širokog Brijega usvojeno je jednoglasno, i to s liste kandidata dostavljene od strane Ministarstva obrazovanja znanosti, kulture i športa ŽZH.

Usvojeno je Mišljenje za donošenje Odluke o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju trake za spora vozila na dionici M6.1 Široki Brijeg – Posušje u dužini 4081m. Ovime se podržava, i nastavlja proces izgradnje treće trake na dionici koja je od velikog značaja za Grad Široki Brijeg i društvo, kako u prometnom, gospodarskom tako i u svakom drugom smislu. Usvojen je prijedlog Odluke o dodjeli javnog priznanja „Grb Grada Širokog Brijega“: Ogranku Matice hrvatske Široki Brijeg, Gospodarskom društvu VIBAR d.o.o. Široki Brijeg, Zvonki Perki i fra Dani Karačiću,

Izvješće o radu i finansijsko izvješće Športskog saveza Grada Širokog Brijega za 2017. godinu usvojeno je jednoglasno. Informacije o stanju sigurnosti na području Policijske uprave Široki Brijeg za 2017. godinu primljene su na znanje. Što se tiče javnog reda i

mira, njegovo narušavanja u postotku je manje za 28% u odnosu na prethodnu godinu. Kada je u pitanju stanje sigurnosti na cestama, u 2017. godini dogodilo se 237 prometnih nesreća, dok je u 2016. bilo 294. Broj prometnih nezgoda po statistici je u znatnom padu. U prošloj godini na području PU Široki Brijeg smrtno su stradale dvije osobe, dok je u 2016. smrtno stradalo 6 osoba. Najčešći uzroci nastanka prometnih nesreća su neprilagođena brzina i alkohol. Odjel upravnih poslova u ovoj godini za područje Širokog Brijega registrirao je 10 556 motornih vozila. U izvještajnom periodu za 2017. godine PU je evidentirala 112 kaznenih dijela, od čega 57 po poznatom počinitelju, a 55 po nepoznatom počinitelju, od koji su rasvijetljena 23 kaznena dijela.

Odbor za dodjelu javnih priznanja raspisao je 4. lipnja 2018., Javni poziv za podnošenje inicijative za dodjelu javnih priznanja Grada Širokog Brijega. Nakon objave, u ostavljenom roku, dostavljena je inicijativa za dodjelu javnog priznanja Zlatna plaketa Grb Grada Širokog Brijega Gospodarskom društvu Vibar, Ogranaku Matice hrvatske Široki Brijeg, fra Dani Karačiću i Zvonimiru Perki, posmrtno.

Gospodarsko društvo VIBAR d.o.o Široki Brijeg

Gospodarsko društvo VIBAR d.o.o Široki Brijeg je jedna od vodećih i najvećih uvoznika i distributera svih vrsta guma u Bosni i Hercegovini. Ovom djelatnošću bave se još od 1992. i imaju 20 zaposlenika s tendencijom rasta. Svoje distributere i vulkanizere imaju u svim većim mjestima Bosne i Hercegovine, a poznati su po najvećem izboru guma na ovom području. Uvoznici su i ovlašteni zastupnici Continental group iz Njemačke, kao jednog od najvećih svjetskih proizvođača guma i auto opreme. Pored njih u svojoj ponudi imaju i proizvode drugih svjetski priznatih proizvođača guma, kao što su Semperit, Barum, Sportiva, General Tire, Mitas, Seha, Double Star i dr.

Misija im je omogućiti svojim partnerima i kupcima točne informacije o proizvodu koji nude, a prije svega, u što kraćem roku kupcu dostaviti

traženu robu i uslugu i prilagoditi se njihovim željama. Vizija im je postati najveći uvozник guma u Bosni i Hercegovini, i u tom smjeru razvijati se i biti uvijek korak ispred konkurenčije.

Ogranak Matice hrvatske Široki Brijeg

Ogranak Matice hrvatske Široki Brijeg je utemeljen 1990. kao jedan od prvih ogranača u Bosni i Hercegovini i danas broji oko 150 članova. Bogata aktivnost Matice hrvatske vidljiva je kroz nakladničku djelatnost, oko sedamdeset naslova. Među vrijednim projektima treba istaknuti: sunakladništvo na Monografiji Širokog Brijega, na posebno vrijednoj knjizi Otkopana istina Širokog Brijega, na monografiji o selu Dobrkovići i na glazbeno – likovnoj mapi Misa. Nakladnik je vrijednog izdanja Širokobriješke baštine, Širokobriješke književne čitanke, sabranih djela Ivana Sopte, brojnih zbirki poezije, a posljednje izdanje je monografija o širokobriješkoj tradicijskoj kulturnoj baštini. Ogranak Matice hrvatske svojim radom promovira širokobriješke književne stvaratelje, a posebno mlade književne nade, na način da organizira literarni natječaj za osnovnoškolce i srednjoškolce pod nazivom Matična nagrada. Kruna rada Ogranaka Matice hrvatske svakako je časopis Vitko, koji izlazi od 2002. i koji je postao neizbjježna referenca

učenicima i studentima prilikom pisanja diplomskih i seminarских radova, jer sadrži originalne istraživačke teme iz područja povijesti, baštine i kulture. Svoj glazbeni program Matica ostvaruje u suradnji sa širokobriješkom Glazbenom školom. Promocija vrijednih književnih i publicističkih naslova iz BiH i Hrvatske, organiziranje kazališnih predstava i izložbi pokazuje da je Ogranak Matice hrvatske u Širokom Brijegu nezaobilazan kulturni subjekt.

fra Dane Karačić

Fra Dane Karačić, svećenik Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM, rođen je 1944. u Gornjem Crnuštu kao deveto dijete od dvanaestero braće i sestara. Po završetku osnovne škole primljen je u sjemenište u Visokom gdje je završio Franjevačku klasičnu gimnaziju. Nakon mature 1963. obukao je franjevački habit u samostanu na Humcu. Studij Filozofije i Teologije pohađa u Sarajevu, Trentu i Rimu, gdje je diplomirao 1971. Za svećenika je zaređen u

Trentu 1970. Prvu službu imao je na Širokom Brijegu do 1978., kad s narodom gradi crkvu u Knešpolju, zatim odlazi na Humac, gdje vrši službu župnika, te gvardijana i tu ostaje 11 godina. U tom vremenu gradi novu crkvu na Humcu, te u Radišićima. Nakon toga je dvije godine u Konjicu na službi župnika, zatim od 1991. do 2000. u Mostaru, gdje provodi najteže godine rata. Vjernici ga se sjećaju kao velikog dobrotvora, fratra otvorenih ruku i srca. Djelovao je u samostanu Sv. Petra i Pavla, a tamošnji župljeni svjedoče kako njegov humanitarni rad, naravno, nije poznavao granice – pomagao je svima, bez obzira na nacionalnu pripadnost i vjeroispovijest,

pogotovo u vremenu 1992. - 1995. Ostat će zapamćen njegov rad s obiteljima i djecom poginulih branitelja. Pored duhovne potpore osigurao je finansijsku podršku obiteljima poginulih branitelja kroz program kumstva, a koristeći se poznanstvima, prvenstveno iz Italije. Bilo je to prije početka djelovanja udruge Međunarodno kumstvo djitetu Herceg-Bosne. Nakon 2000. dolazi na Široki Brijeg i do danas je u samostanu na Brijegu, trenutno na službi duhovnog asistenta Franjevačkoga svjetovnog reda. Ta-kođer je zadužen i za filijalu Turčinoviće. Oni koji surađuju s fra Danom znaju ga, prije svega, kao raspoloživog fratra. Bez obzira na godine koje su stigle on radi sa istim žarom, od rada s djecom u Turčinovićima (zbor, razne priredbe, brige za okoliš crkve) do obaveza u Trećem redu. Upečatljivo je to što fra Dane ne propušta nijednu posjetu braći i sestrama, bilo da je to obiteljsko veselje ili bolesnička postelja, sprovod, radost novog života i sl. Najbolje je to što fra Dane nikad nije umoran i što često izgleda najmlađi i najodmorniji. Jednostavno je uvijek prisutan i uvijek daje podršku. Uistinu, fratar je koji neumorno i s radošću obavlja sve povjerene dužnosti. Kad on govori oni koji slušaju nauče i o svojoj povijesti, i o svojim običajima, i o biblijskoj povijesti i činjenicama jer fra Dane tako rječito sve protumači. Kao i u ostalim mjestima Hercegovine gdje je služio tako i sada

ne žali ni sebe, ni svoje vrijeme, ni svoje znanje da bi se posvetio širokobriješkom narodu. Osoba je koja uvijek isijava radost, raspoloživost i mudrost, otvorenost i spremnost bez obzira na okolnosti.

Zvonimir Perko

Zvonko Perko rođen je 1953. u Dobrkovićima. Prva četiri razreda osnovne škole pohađao je u rodnom selu, a četiri viša u Širokom Brijegu. Srednju školu primijenjenih umjetnost u Sarajevu završava 1973. Prva tri razreda bio je na kiparskom odjelu, a u četvrtom je, stjecajem okolnosti, morao prijeći na slikarski odjel na kojem je diplomirao.

Nakon završenog školovanja njegov urođeni dar dolazi do punog izražaja i čini ga vrhunskim slikarom i kiparom, umjetnikom. Neusporediv s ostalim umjetnicima, njegova djela su jedinstvena i prepoznatljiva po svom slikarskom stilu s naglašenom kiparskom formom. Drugi su u njegovim djelima vidjeli izričaj njegovog osobnog duhovnog stanja i njegova izraza, neobična, a opet iskrena i spontana.

Zvonko Perko izlagao je na mnogobrojnim skupnim izložbama, a imao je i četiri samostalne, od kojih je najznačajnija retrospektivna izložba 2006. u Franjevačkoj galeriji u Širokom Brijegu. Danas Perkini radovi krase mnoge sakralne objekte, a stotine njegovih slika dio su dekora ureda i stanova, kako u BiH tako i Hrvatskoj, Njemačkoj, Švicarskoj, Kanadi, Americi... Točnije, ima ih po cijelom svijetu.

Njegovi najpoznatiji radovi sa sakralnim tematikom su: "Propovijed sv. Nikole Tavelića" u crkvi u Dobrkovićima, intarzija u kamenu "Sv. Petar i Pavao", na župnoj crkvi u Kočerinu, dva rada u Masnoj Luci; intarzija u kamenu "Žrtva na Karmelu" i vitraji "Gospa Snježna", „Agonija

gladi" ulje na platnu u Franjevačkom samostanu na Širokom Brijegu, postaje križnog puta u crkvi u Sovićima , vitraji na crkvi Gospe Snježne na Barzonji. Bio je član Udruženja likovnih umjetnika BiH i Društva hrvatskih likovnih stvaratelja FBiH.

U organizaciji vodećeg partnera Grada Širokog Brijega u hotelu „Park“, 13. rujna 2017. održan je „kickoff“ sastanak svih partnera u projektu „Adriatic canyoning“.

Na sastanku je uspostavljeno upravljačko tijelo projekta („Steering Committee“) čija je uloga pružanje podrške, smjernica i nadzor napredovanja.

Predstavljen je i usvojen akcijski plan implementacije, kao i komunikacijski plan. Svi partneri su prezentirali provedene aktivnosti u prethodnom razdoblju.

Partneri su usuglasili način upravljanja projektom i rokove za izvještavanje o napretku projekta.

Projektom Adriatic Canyoning se želi potaknuti razvoj turizma u jadranskom zaleđu, te su u tu svrhu odabrane specifične lokacije (Peć mlini i Borak u BiH, Zrmanja i Čikola u Hrvatskoj, te Orjen i Vrbanj u Crnoj Gori) – mjesta bogata kulturnom i povijesnom baštinom, koja trenutno nisu dio postojeće turističke ponude, a koje će poslužiti kao model za razvoj aktivnog turizma u jadranskom zaleđu. Cilj projekta je ove lokacije integrirati u postojeću turističku ponudu s novim i atraktivnim turističkim sadržajem, namijenjenim turistima i posjetiteljima koji žele aktivniji i adrenalinski odmor.

Leader na projektu je Grad Široki Brijeg, a ostali partneri su: Općina Grude, Grad Drniš, Grad Obrovac, „Zadra nova“ – Razvojna agencija Zadarske županije i Agencija za izgradnju i razvoj Herceg-Novog – Herceg-Novi.

U organizaciji Povjerenstva za ravnopravnost spolova Gradskog vijeća Široki Brijeg i u suradnji s Uredom gradonačelnika, za predstavnike mjesnih zajednica 27. veljače 2018. organiziran je nastavak edukacije na temu "NASILJE, uzroci i posljedice".

Edukacija se održala u Gradskoj vijećnici, a pozdravne riječi nazočnima uputila je Marija Lovrić, predsjednica Povjerenstva.

Temu pod nazivom "NASILJE, uzroci i posljedice", obradile su predavačice Kristina Sesar i Arta Dodaj. Cilj ovog predavanja je skrenuti pozornost na probleme nasilja u društvu i obitelji, kao i potrebi sprečavanja istoga. Također, istoimene predavačice su u svom izlaganju prezentirale odrednice nasilja, njegove oblike i posljedice za obitelj i društvo.

Na edukaciji su podijeljeni letci sa telefonskim brojevima svih službi koji rade na sprečavanju nasilja, koje će predstavnici mjesnih zajednica moći staviti na oglasne ploče u mjesnim zajednicama.

U krugu Vatrogasnog društva Široki Brijeg 28. ožujka 2018. izvršen je prijem vatrogasnog vozila kojega je kupio Grad Široki Brijeg. Vatrogasno vozilo Mercedes Atego od opreme posjeduje spremnik vode od 3000 litara i spremnik pjene od 200 litara, centrifugalnu pumpu za srednji i visoki tlak, navalno vitlo, top za gašenje upravlјiv iz vozila, dok je pogon na sva četiri točka i prilagođen za terenske vožnje. Također, opremljen je dodatnom opremom za

unutarnju navalu i tehničke intervencije.

Prezentaciju su nazočili gradonačelnik Miro Kraljević i pomoćnik gradonačelnika i šef Službe za civilnu zaštitu Željko Vukoja. Izrazili su zadovoljstvo novim vozilom kojim će se pripadnici vatrogasne postrojbe moći dobro pripremiti za sezonu požara.

U Širokom Brijegu, u zgradbi Vlade Županije Zapadnohercegovačke, 15. lipnja 2018. upriličeno je potpisivanje Ugovora o dodjeli sredstava za sufinanciranje prijevoza učenika između Vlade Županije Zapadnohercegovačke i gradonačelnika

Grada Širokog Brijega Mire Kraljevića, te načelnika općina Ljubuški, Grude i Posušje.

Vlada Županije Zapadnohercegovačke sufinancirat će prijevoz učenika u ukupnom iznosu od 700.000,00 KM, s tim da će se plaćanje obaviti u tri obroka, i to: u lipnju prvi obrok, u kolovozu drugi obrok te u listopadu 2018. godine treći obrok otplate navedenih sredstava. Iznos sredstava koji će biti dodijeljen gradu i općinama određen je na temelju broja učenika završnih razreda osnovnih škola školske 2017./2018. godine, tako da će Gradu Širokom Brijegu biti dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 222.775,26 KM; Općini Ljubuški u iznosu od 200.603,32 KM; Općini Posušje u iznosu od 169.984,91 KM te Općini Grude u iznosu od 106.636,51 KM. Ovo je jedna u nizu demografskih mjera za poboljšanje demografske slike u Županiji Zapadnohercegovačkoj, naglasili su potpisnici Ugovora.

Gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić obišli su 17. listopada 2017. obnovljenu centralnu zgradu Osnovne škole Biogradi. Domaćin posjete bio je ravnatelj OŠ Stanko Miličević koji je prezentirao završene radove na cijeloj zgradi. Važno je naglasiti da je ovim projektom u potpunosti izrađena termo fasada, sanirano kroviste i postavljeni novi otvori. Ukupna vrijednost projekta iznosi 227.787,00 KM, a financiran je od strane UNDP-a i Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke u omjeru 50:50 posto ukupne vrijednosti.

Dana 9. ožujka 2018. godine u 10,00 sati održano je **javno izlaganje Nacrta Prostornog plana Širokog Brijega** u Vijećnici Grada Širokog Brijega. Javni uvid Nacrta Plana je trajao od 19. 2. 2018. do 6. 3. 2018.

Prostorni plan, kao razvojni plan, je stručna podloga za donošenje ispravnih i koordiniranih odluka za korištenje i uređenje prostora, ima osjetljiv zadatak da riješi osnovne probleme prostora za koji se donosi, te je potrebno da se donesu ispravne i mjerodavne odluke koje se tiču odnosa u prostoru tj. odnos čovjeka prema prostoru.

Služba za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, u suradnji s Gradonačelnikom i službama Grada, donijela je odluku da se pristigli prijedlozi, nakon javne rasprave 2016., dostave Izrađivaču Plana, da ih isti razmotri i utvrdi mogu li se ti prijedlozi ugraditi u Plan, te da se ponovno provede procedura uključivanja javnosti, kako bi se svi građani Širokog Brijega mogli očitovati na te prijedloge, a što je omogućeno kroz ponovni Javni uvid u Nacrt Plana. Prezentaciju Plana je vodio mr. sc. Krešimir Šaravanja, predstavnik Izrađivača plana, a uvodno izlaganje je dao Borislav Zovko, pomoćnik Gra-

donačelnika, koji je upoznao nazočne o dosadašnjem tijeku izrade Plana, kao i o važnosti tog dokumenta za Široki Brijeg, te naglasio da je jako bitno da se u donošenju, kako ovog tako i drugih prostorno-planskih dokumenta, omogući sudjelovanje javnosti. Ovaj Plan svojim odredbama treba dati smjernice kako i na koji način postupiti sa određenim prostorom, a u dalnjem postupku izrade i donošenja planova nižeg reda, kao što su urbanistički planovi, provedbeni planovi (detaljni planovi), te određenih studija bi se preciznije utvrdila namjena i korištenje prostora.

Mr. sc. Krešimir Šaravanja je obrazložio nove prijedloga za uvrštanje u Plan, kao što su: zaštitne zona vrela Žvatić, točkaste izmjene proširenja građevinskih zona na lokalitetu Crnač, Oklaji, Zavoznik, Mokro, Turčinovići, Buhovo i Knešpolje, proširenje industrijske zone Visoka Glavica, formiranje gospodarske zone „Kraljica“, planiranje mješovite zone „Osoje“, korištenje rijeke Lištica i rijeke Ugrovače za eneregetske svrhe i navodnjavanje, korekcije u pogledu šumskog i poljoprivrednog zemljišta i dr.

Javnim uvidom i javnim izlaganjem je omogućeno sudjelovanje javnosti.

Na kraju ove prezentacije održan je sastanak Savjeta za izradu Prostornog plana, koji će u vrlo kratkom roku dati očitovanje na Nacrt Prostornog plana Širokog Brijega, a koje je potrebno prije utvrđivanja konačnog Prijedloga Plana, radi upućivanja istog na usvajanje od strane Gradskog vijeća.

Bruto društveni proizvod po glavi stanovnika u Širokom Brijegu u posljednjih pet godina kontinuirano raste

Grad Široki Brijeg je gospodarsko središte Zapadnohercegovačke županije i među najrazvijenijim jedinicama lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini.

Od devedesetih godina prošlog stoljeća, a nakon demokratskih promjena, na području općine Široki Brijeg se ubrzano razvija privatno poduzetništvo. Uz veći broj trgovачkih tvrtki, značajniji poslovni subjekti i ujedno nositelji gospodarskog razvijanja su poduzeća iz oblasti metaloprerađivačke industrije i građevinarstva. Taj period ubrzanog razvoja poduzetništva obilježen je prije svega rastom trgovinskih i pojedinih prerađivačkih djelatnosti, te izrazitim smanjenjem poljoprivredne proizvodnje.

Prema općim pokazateljima gospodarska kretanja idu usporedo s tijekovima gospodarstva u užem i širem okruženju, s tim da je rast zaposlenosti zabilježen i u razdoblju ekonomске krize. Trend je poboljšanja odnosa proizvodnih i neproizvodnih djelatnosti, ali je i dalje veliki problem nedostatak poslovnih subjekata koji bi bili pokretači i nositelji povećanja poljoprivredne proizvodnje.

Bruto društveni proizvod po glavi stanovnika u Širokom Brijegu u posljednjih pet godina kontinuirano raste i veći je u odnosu na prosječnu vrijednost u Federaciji BiH.

Prema procjenama Federalnog zavoda za programiranje razvitka Široki Brijeg spada u skupinu razvijenih jedinica lokalne samouprave s indeksom razvijenosti 142,7. To znači da je značajno razvijeniji od prosjeka razvijenosti u F BiH što ga svrstava među 10 najrazvijenijih jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (2018. na 6. mjestu – ako se izuzmu dvije općine u sastavu grada Sarajeva).

Broj i struktura gospodarskih subjekata

U Širokom Brijegu je, prema aktualnim podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2017. godini bilo aktivnih 409 pravnih osoba koji imaju registrirano sjedište u Širokom Brijegu, 294 poslovne jedinice u sastavu pravnih osoba i 489 fizičkih osoba-obrtnika. Ovi podaci pokazuju da broj poslovnih subjekata u odnosu na prethodne godine polako raste.

Kada analiziramo strukturu pravnih osoba u Širokom Brijegu prema djelatnostima, možemo vidjeti da je i dalje najveći broj poduzeća u sektoru trgovine (39 %) i prerađivačke industrije 24%.

Struktura fizičkih osoba-obrtnika je nešto drugačija i najviše je poslovnih subjekata iz sektora ugostiteljstva i hotelijerstva (30%), trgovina (27%) i prerađivačke djelatnosti (10%).

Od aktivnih poduzeća u Širokom Brijegu 58 % ih ima do 5 zaposlenih, 36% poduzeća ima između 5

i 50 zaposlenih (mala poduzeća), a tek 5% poduzeća ima od 50 do 250 uposlenika (srednje velika poduzeća), i samo 1% koji imaju preko 250 zaposlenih (velika poduzeća).

Zaposlenost, nezaposlenost i visina plaća

Visina prosječne neto plaće u Širokom Brijegu bila je u proteklom višegodišnjem razdoblju najmanja u odnosu na druge općine u Zapadnohercegovačkoj županiji, ali i u odnosu na Federaciju BiH. To se polako mijenja i u tri zadnje godine neto plaće imaju trend laganog porasta. S druge strane broj

Prosječan broj zaposlenih

	2015.	2016.	2017.
Široki Brijeg	6526	6826	7327
Grude	3227	3347	3480
Posušje	3407	3491	3446
Ljubuški	3936	3447	4187
Županija ZH	17096	17794	18440

Piše:
Andrija
Kraljević

zaposlenih u Širokom Brijegu je daleko najveći (i u odnosu na prijedatno i u odnosu na poratno razdoblje) i zadnjih desetak godina bilježi stalni porast tako da je taj broj u 2017. godini prosječno iznosio 7327 zaposlenih. To je 40 % od svih zaposlenih u Županiji Zapadnohercegovačkoj s tim da u Širokom Brijegu 2017. godine živi 31 % stanovništva (28920) od ukupnog broja u stanovnika Županiji ZH (93696). Istovremeno je i broj nezaposlenih rastao sve do 2016. godine, a u 2017. godini je nakon duljeg razdoblja zabilježen pad broja nezaposlenih za 9 % odnosno skoro 400 osoba manje u odnosu na prethodnu 2016. godinu. Udio broja nezaposlenih u Širokom Brijegu u ukupnom broju nezaposlenih u Županiji je 36 %.

Zbirni poslovni i finansijski rezultati širokobriješkog gospodarstva od 2013. do 2017. godine

Broj poduzeća koja su aktivna i kontinuirano predaju završne račune je oko 400, a broj zaposlenih u donjoj tablici se odnosi na ta poduzeća, s tim da je u Širokom Brijegu još oko 1000 zaposlenih osoba u ostalim registriranim pravnim osobama, samostalnim djelatnostima i obrtima.

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Broj poduzeća koja su predala završne račune	436	402	417	394	409
Kapital (u mil. KM)	649	726	772	779	808
Ukupni prihodi (u mil. KM)	1,244	1,200	1,294	1,218	1,392
Izvoz (u mil. KM)			263	175	255
Neto dobit (u mil. KM)	63,6	69,6	70,5	77,3	92,6
Zaposleni *	5175	5277	5809	5923	6330

* odnosi se samo na poslovne subjekte koji su predali završne račune

Iz prednje tablice se može uočiti stalni i značajan rast ključnih poslovnih i finansijskih pokazatelja kao što su kapital, ukupni prihodi, i neto dobit. To sigurno daje mogućnost da rast neto plaća bude značajno brži i da neto primanja uposlenika dostignu privatljivu razinu za današnje standarde.

Ovdje je važno uočiti podatak o ukupnom iznosu neto dobiti (u 2017. godini = 92.581.285 KM) i činjenicu da porez na dobit (10 % = 9.258.128 KM) širokobriješko gospodarstvo uplati kao prihod proračuna Ž ZH. Kada bi samo 1/3 tog prihoda pripala jedinici lokalne samouprave na čijem području ta poduzeća posluju, lokalna infrastruktura bi se za kratko vrijeme mogla izgraditi do nivoa potreba građana i svih poslovnih subjekata. Zbog toga je vrlo važno usvojiti izmjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda koje će omogućiti veće prihode JLS i time izgradnju neophodne lokalne komunalne infrastrukture neophodne za daljnje uspješno poslovanje poduzeća i stvaranje nove dobiti.

Poljoprivreda i mogućnosti malog poduzetništva

Poljoprivredna proizvodnja na području grada Širokog Brijega i dalje je u najvećoj mjeri svedena na proizvodnju za vlastite potrebe na okućnicama i manjim dijelom na oranicama. Proizvodnja poljoprivrednih proizvoda za tržište je sve rjeđa, a od prestanka proizvodnje duhana nema niti glavne odnosno vodeće proizvodne kulture

u poljoprivredi. To je dovelo do povećanja udjela neobrađenog zemljišta i preko 70 % od ukupne površine oranica što je više od 2600 hektara neobrađenih oranica na cijelom području Širokog Brijega. Tome se treba pridodati i ostalo poljoprivredno zemljište (livade 2000 ha i pašnjaci više od 5000 ha) koje se najvećim dijelom ne koristi za sijeno i ispašu zbog velikog smanjenja stočarske proizvodnje. Glavni uzrok koji onemogućava tradicionalne načine biljne i stočarske proizvodnje je njihova neekonomičnost, odnosno neisplativost. Stoga se u proteklom poslijeratnom razdoblju i radno sposobno ruralno stanovništvo „ostavilo“ poljoprivrede i velikom većinom traži posao i egzistenciju u drugim djelatnostima. Pokušaji uzgoja aromatičnog bilja (smilje) i duhana na značajnijim površinama u zadnjih nekoliko godina također ne daju dovoljnu sigurnost, a time nema ni zainteresiranosti posebno mladih za te vidove poljoprivredne proizvodnje.

Velika pogodnost za biljnu proizvodnju na području Širokog Brijega je rekonstruirani hidrosustav, odnosno mreže kanala za navodnjavanje koju čini više od 80 km otvorenih gravitacijskih kanala prvog i drugog reda. Rekonstrukcija sustava za navodnjavanje je bila jedan od glavnih projekata prepoznat i planiran u Strategiji razvitka za razdoblje 2006. – 2015. godine. Realizacija tog projekta je temeljni preduvjet za povećanje ukupne poljoprivredne proizvodnje.

Preduvjet za povećanje poljoprivredne proizvodnje je i bolje funkcioniranje sustava državne uprave na svim razinama što bi trebalo omogućiti više reda oko nekontroliranog uvoza poljoprivrednih proizvoda i bolje uvjete domaćim proizvođačima hrane. Osim toga potrebno je poduzetničke projekte iz oblasti poljoprivredne proizvodnje povezivati s agroturizmom i ukupnim ruralnim razvojem kako bi se omogućila njihova održivost.

Mogućnosti proizvodnje hrane za vlastite potrebe i tržište su nešto što omogućava dodatnu kvalitetu življenja u ruralnim područjima Širokog Brijega. Uz mjere za efikasniju poljoprivrednu proizvodnju, potrebno je provoditi i druge mjere za poticanje razvitka malog poduzetništva i podizanje kvaliteta življenja u ruralnim područjima kako bi se zaustavilo iseljavanje i odumiranje sela, što je jedan od prioriteta daljnog razvitka Širokog Brijega.

JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo organiziralo je **10. siječnja 2018.** javnu raspravu na Nacrt skraćenog akcijskog plana preseljenja za projekt izgradnje trake za spora vozila na magistralnoj cesti M6.1, dionica Posušje - Široki Brijeg (Vranić - Kočerin).

Javna rasprava se održala u Gradskoj vijećnici. Cilj rasprave je bio davanja prijedloga i sugestija javnosti radi izrade finalne verzije dokumenta. Dokument je izrađen za potrebu Programa modernizacije magistralnih cesta u FBiH prema odredbama Operativne politike 4.12 Svjetske banke koja je jedan od kreditora projekta.

Gradonačelnik Miro Kraljević sa suradnicima upriličio je sastanak na kojem je predstavljen projekt COMPETE PLAMET - „Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva u sektoru plastike i metala kroz razvijanje mreže znanja i zajedničke poduzetničke infrastrukture“.

Sastanku su prisustvovali predstavnik Općine Posušje: gosp. Ivan Milićević, predstavnici HERAG-a: gosp. Ivan Jeličić, ravnatelj, gosp. Željko Dodig i gosp. Blago Vican te stručnjak na projektu mr.sc. Zrinski Pelajić. Nositelj projekta je HERAG – Razvojna agencija ŽZH, a partneri su Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije i Općina Posušje.

Razgovaralo se o načinu uključivanja i potencijalnim koristima uključivanja Grada Širokog Brijega u projektne aktivnosti.

Cilj projekta je okupiti najvažnije dionike iz privatnog sektora, javnog sektora, obrazovnih institucija te organizacija za istraživanje, razvoj i inovacije (tako zvana „trostruka spirala“) i zajednički uspostaviti mrežu znanja i kompetencija u sektoru metala i plastike u prekograničnom području (KnowNet), kako bi se sektor plastike i metala učinio konkurentnim i dugoročno održivim.

Projekt COMPETE PLAMET je odobren u okviru programa Interreg IPA prekogranična suradnja Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014.-2020.

Na prostoru Duhanske stanice 28. svibnja 2018. održana je **prezentacija malog komunalnog vozila „Muvo“.**

Višenamjensko komunalno vozilo kupljeno je kako bi gradske površine bile što bolje i lakše održavane. Na prezentaciji su pored direktora JKP Čistoća Zorana Sliškovića nazočili gradonačelnik Miro Kraljević, pomoćnik gradonačelnika Predrag Naletilić i pomoćnik ministra prostornog uređenje i zaštite okoliša ŽZH Zdenko Mandić

Vrijednost vozila sa svim priključcima iznosi 285 000,00 KM s PDV-om, a financirano je s tri strane. Iznos od 75 000,00 KM sufinanciralo je Ministarstvo prostornog uređenje i zaštite okoliša ŽZH kroz javni poziv, dok su ostali dio sredstva osigurali Grad Široki Brijeg i JKP Čistoća. Vozilo je proizvedeno 2012. godine u Hrvatskoj, dok su priključci novi. Posjeduje pogon 4x4. Kao što smo već rekli, vozilo ima višenamjenske funkcije. Priključci koje posjeduje odnose se na: trostrani kiper sanduk, vakumska čistilica sa opremom (rezervoar za otpad 1,6m³, rezervoar vode od 300 litara, prednje četke, dodatna

visokotlačna pumpa i posebno usisno crijevo), prednja kranska ksilica dohvata do 4 metra i snježni plug.

Direktor JKP Čistoća Zoran Slišković naglasio je kako je vozilo ove marke i proizvođača, s opremom koju posjeduje i mogućnostima, među prvim vozilima takve vrste u BiH. Istaknuo je kako postoji mogućnost nadogradnje i novih priključaka, a cilj je u sljedećem razdoblju osigurati sredstva za nabavku podizne platforme za radove na rasvjjetnim tijelima, pročeljima zgrada i pri održavanju krošnji stabala na području grada i drugih potrebitih aktivnosti.

Nadamo se da će Široki Brijeg biti još čistiji i ugodniji za život svim građanima.

Potpisan **Ugovor za infrastrukturne radove na lokalitetima park Sajmište i kanjon Borak**

U Uredu gradonačelnika, 8. lipnja 2018. potpisana je Ugovor za infrastrukturne radove na lokalitetima park Sajmište i kanjon Borak. Ugovore su potpisali u ime Grada Širokog Brijega gradonačelnik Miro Kraljević i u ime izvođača A3 d.o.o. direktor Josip Kožul.

Radovi će se izvoditi u sklopu projekta ADRIATIC CANOYNS ADVENTURE TOURS – ADRIATIC CANYONING koji je financiran kroz Financijski Sporazumu za Interreg-IPA trilateralni Pro-

gram prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora (IPA II) 2014-2020.

Infrastrukturni radovi obuhvaćaju: rekonstrukciju parka Sajmište gdje je planirana rekonstrukcija parka, instalacija sustava za navodnjavanje i kanalizaciju, električne instalacije (postavljanje rasvjete), nabava parkovne opreme; dječje igrališta; rekonstrukciju ulice od parka Sajmište prema restoranu Borak i priprema brdske šetnica kroz kanjon Borak (popravak šetnica i izgradnja četiri odmarališta).

Vrijednost ugovora je u iznosu od 529.403,92 KM, a svi radovi će biti dovršeni u roku od 4 mjeseca.

Ostatak planiranih sadržaja u projektu realizirat će se u 2019. Završetak projekta planiran je za kraj 2019.

Susret gospodarstvenika s Gradonačelnikom

Dana 26. veljače 2018. u hotelu "Park" u organizaciji Gradske uprave Široki Brijeg na čelu s gradonačelnikom Miroom Kraljevićem, održana je "Večer s gospodarstvenicima".

Jedan od načina uspostavljanja dobre suradnje je upravo „Večer s gospodarstvenicima“, sad već tradicionalni susret gospodarstvenika sa gradonačelnikom Širokog Brijega, poslovno druženje na kojem gospodarstvenici imaju priliku izložiti svoje probleme i ideje. Ovakav skup je prilika za predstavljanje analize odnosno cjelovite slike gospodarstva, rada gradske uprave, aktivnosti i projekata, novih mogućnosti financiranja, novih ideja i prije svega, prilika za konkretan razgovor o problemima, zahtjevima i idejama gospodarstvenika prema svom gradonačelniku. Ovo je odličan primjer na koji način se može jednostavno i efikasno uspostaviti kvalitetan odnos gospodarstvenika i gradonačelnika, odnosno javne uprave i gospodarstvenika.

Središnja tema ovogodišnjeg Susreta bila je Gospodarstvenici i prostorno planiranje s posebnim osvrtom na Projekt brze ceste Mostar – Široki Brijeg – Grude – Granica RH i aktualne prostorno-urbanističke planove. Ujedno je to bila i prigoda za upoznavanje gospodarstvenika s najnovijim Izvješćem o stanju gospodarstva u

Širokom Brijegu i Županiji, o aktualnim projektima, EU fondovima i mogućnostima za apliciranje projekata od strane poduzetnika. Gospodarstvenicima se na početku obratio gradonačelnik Miro Kraljević nakon čega su prezentacije održali Ivan Jurilj iz Ureda Vlade ŽZH za europske integracije te dr. sc. Borislav Puljić.

Prema dostupnim podacima, stanje u gospodarstvu u Širokom Brijegu i ŽZH-u ukazuje na pozitivne trendove, a ključni pokazatelji su povećanje ukupnog prihoda i broja zaposlenih, odnosno smanjenje broja nezaposlenih.

Predstavljen je novi prostorni plan Grada Širokog Brijega za razdoblje od 2012. do 2032. godine, a to je bila prilika da se gospodarstvenici informiraju o njegovim glavnim odrednicama, posebice kada su u pitanju gospodarske zone i mogućnosti gradnje novih poslovnih objekata.

O značaju projekta brze ceste Mostar – Široki Brijeg – Grude – granica s Republikom Hrvatskom i o utjecaju buduće trase te ceste na lokalno gospodarstvo govorio je dr. sc. Borislav Puljić, profesor i stručnjak za prostorno planiranje.

Projekt „Adriatic canyoning“ kojim su partneri iz 3 zemlje aplicirali u okviru prekogranične suradnje predstavio je Ivan Jurilj iz Ureda Vlade ŽZH za europske integracije. Glavni cilj ovog projekta je poboljšanje turističke ponude Grada Širokog Brijega, kao i stvaranje kvalitetnijeg ambijenta za život samih građana. Tok rijeke od centra do samih izvorišta je upravo kostur ovog projekta koji u svojim dijelovima od juga prema sjeveru stvara različite ambijente pružene različitim sadržajima (od ugodne šetnje i vožnje biciklom do adrenalin-skih sportova i planinarenja, te razgledavanje prirodne i kulturno-gradičke baštine ovog kraja).

"Impresioniran sam kad vidim dinamiku lokalnih zajednica u BiH, a poznato je da Široki Brijeg prednjači u razvitku kad su u pitanju gradovi u BiH", kazao je, između ostalog, u uvodnom obraćanju medijima veleposlanik Europske unije i šef Izaslantva EU u BiH Lars-Gunnar Wigemark uoči debate "EU u posjetu lokalnim zajednicama" koja je 25. svibnja održana u kinu Borak u Širokom Brijegu. Riječ je o debati koja se održava u sklopu projekta Europske unije "Lokalna zajednica prEUzima inicijativu", a na kojoj su sudjelovali, uz Wigemarka, i veleposlanik Poljske u BiH Andrzej Krawczyk te brojni domaći i regionalni stručnjaci iz oblasti europskih integracija koji su angažirani na projektu.

Gosti su imali priliku nakon debate nazočiti informativno-edukativnom događaju na kojem su izlagali predstavnici projekata koje finansira Europska unija i drugi donatori, a koji izravno doprinose ekonomskom i održivom razvoju lokalnih zajednica.

"Lokalne zajednice su one koje će imati najveće koristi od EU integracija, nisu razlozi samo predpristupna sredstva i fondovi nego i to što će lokalne zajednice vidjeti i korist u oblastima školstva i zdrav-

stva, a to će pomoći i ljudima da ostanu živjeti ovdje", mišljenja je Wigemark.

Na debati je sudjelovao i ekspert za pitanje EU integracija iz Hrvatske Daniel Mondekar.

"Proces pregovora je proces u kojemu, uz politiku i parlament, trebaju sudjelovati i jedinice lokalne samouprave, poslovni biznis sektor i organizacije civilnog društva", kazao je Mondekar u izjavi novinarima.

Veleposlanik Poljske Andrzej Krawczyk govorio je o iskustvima njegove domovine u europskim integracijama te pristupnim pregovorima, a u Širokom Brijegu je govorio biranim riječima: "Široki Brijeg smatram duhovnim glavnim gradom Hrvata u Bosni i Hercegovini".

Naglasio je kako je poljski put u Europsku uniju i europske integracije bio uglavnom zasnovan na osnaživanju i izgradnji kapaciteta najnižih administrativnih jedinica vlasti. "Došli smo do toga da to predstavlja jedan model po kojem se trebaju razvijati lokalne uprave", kazao je veleposlanik Krawczyk te naveo kako 40 posto izvora finansijskih sredstava iz Europske unije u Poljskoj se troši u lokalnim zajednicama.

"Smatram da ta naša praksa može poslužiti kao interesantan primjer za Bosnu i Hercegovinu", zaključio je poljski veleposlanik.

Dana 16. svibnja 2018., u Domu za djecu ometenu u tjelesnom i/ili psihičkom razvoju "Marija – naša nada" u Širokom Brijegu održan je prigodni program povodom otvaranja odjela za djecu s poremećajem iz autističnoga spektra. Program je glazbenim brojem otvorila Glazbena škola Široki Brijeg, nakon koje se nazočnima obratio Slobodan Karačić, ravnatelj Doma "Marija – naša nada", koji je ukratko izložio povijest ove ustanove i značaj otvaranja novoga odjela. Karačić je istaknuo da je projektu ideju o adaptaciji neiskorištenoga prostora za proširenje usluga Doma prepozna i podržao Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje RH kroz odobrenje zahtjeva za dodjelu finansijske

U hotelu „Park“ u Širokom Brijegu u organizacije Misije OSCE-a, 13. studenog 2017. održan je sastanak o poboljšanju suradnje među relevantnim čimbenicima u ŽZH prema boljem pristupu socijalnoj zaštiti.

Uvodno obraćanje imao je g. William Ozkaptan, šef Terenskog ureda OSCE-a Mostar, a sve prisutne pozdravio je i predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić.

O trenutnoj situaciji sa socijalnim kategorijama u ŽZH, osvrt je dao ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH Stjepan Bogut, dok je o utjecaju finansijske situacije u ŽZH na položaj socijalnih kategorija govorio ministar financa Toni Kraljević. Aktivnosti lokalnih vlasti na poboljšanju pristupa socijalnoj zaštiti na svojim primjerima iznijeli su načelnici općina u ŽZH kao i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević.

Ravnatelji centara za socijalni rad osvrnuli su se na izazove u radu na ispunjavanju potreba socijalnih kategorija. Moderator sastanka bila je Jesenka Falak, službenica za ljudska prava, u Terenskom uredu OSCE-a u Mostaru.

Nakon sastanka održana je konferencija za novinare, na kojoj je ravnateljica Centra za socijalni rad Široki Brijeg Radmila Gašpar, između ostalog, izjavila: „Više nema socijalne pomoći, radi se o pravima svih socijalno odnosno materijalno ugroženih, obitelji koje se nalaze u Zavodu za zapošljavanje kao nezaposleni, koje imaju minimalna primanja, umirovljenici i bolesni kojima je život ugrožen. Sredstva za navedene kategorije stanovništva trebaju biti

potpore projektima za Hrvate izvan Republike Hrvatske u iznosu od 404.000,00 kuna. Veleposlanstvo NR Kine, posredstvom Ureda hrvatskoga člana Predsjedništva BiH Dragana Čovića, donirala je finansijska sredstva za nabavu dijela namještaja u iznosu od 6.533,28 KM, a drugi dio donirao je fra Željko Barbarić prodajom svoje knjige "Pretežno vedro" u iznosu od 6.160,00 KM.

Potom se nazočnima obratila Antonija Nina Škoro, tajnica kabineta državnog tajnika i predstavnica Središnjega ureda za Hrvate izvan Hrvatske, ističući vrijednost ovoga projekta, koji je prepoznat i u Hrvatskoj.

Don Vincenzo Barbante, predsjednik Fondacije don Carlo Gnocchi, istaknuo je da će i u budućnosti podržavati humanitarni rad ovoga Doma, a nakon njegovih riječi uslijedila je pjesma štićenika Doma "Marija – naša nada" u suradnji s Glazbenom školom Široki Brijeg.

Marija Čolak potom je u kratkoj prezentaciji predstavila povijest i razvoj Doma te su uručeni pokloni predstavnici Središnjega ureda za Hrvate izvan RH i predsjedniku Fondacije don CarloGnocchi te je svečano otvoren novi odjel za djecu s poremećajem iz autističnoga spektra.

Otvaranju odjela nazočila je i Croatiana Orešković, voditeljica službe za pravni položaj, kulturu i obrazovanje hrvatskoga iseljeništva.

Odjel su službeno presijecanjem vrpce otvorili Don Vincenzo Barbante, predsjednik Fondacije don Carlo Gnocchi i Antonija Nina Škoro, predstavnica Središnjega ureda za Hrvate izvan Hrvatske.

osigurana jednim dijelom iz Federacije BiH, a jednim dijelom iz Županije Zapadnohercegovačke.“

U izjavi za novinare predsjednik Čosić je izjavio: „Konstatirali smo da je napredak, osobito u zadnjih nekoliko godina u mandatu ove Vlade, vidljiv i značajan. On se odnosi na redovite isplate svim korisnicima socijalne skrbi, što ranije nije bio slučaj, kao i na poboljšanje prije svega statusa majki roditelja, što smo uredili izmjenama zakona i, na koncu, potpisivanjem kolektivnog ugovora s našim socijalnim partnerima sindikatima uposlenih u osnovnim i srednjim školama Županije Zapadnohercegovačke, koji su od početka naglašavali to kao jedan od značajnijih problema u našoj Županiji. Ako ćemo govoriti konkretno, danas majke roditelje koje su zaposlene u našim osnovnim ili srednjim školama imaju pravo na stopostotan iznos porodiljne naknade odnosno plaće. To je jedan korak naprijed, pronatalitetna i socijalno osjetljiva politika. Daljnji koraci u tom smislu su majke koje rađaju treće i svako sljedeće dijete, one stječu pravo na skraćeno radno vrijeme, što znači da će za 50% radnog vremena imati stopostotnu plaću. To su neki od noviteta koje smo i zakonski uokvirili, naša Županija je u tom smislu jako osjetljiva. Kad su u pitanju korisnici stalne socijalne pomoći ona se redovito isplaćuje, što ranije nije bio slučaj.“

Komentar na današnji sastanak dao je i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević, kazavši kako gradonačelnik i načelnici općina u Županiji Zapadnohercegovačkoj, osim dobre suradnje ostvarene sa centrima za socijalni rad, pronalaze načine za pomoći ljudima i skupinama koje nemaju pravo na socijalnu zaštitu, kao što su ljudi koji su radno sposobni, a ostali su bez posla, teško bolesni i dr. dodjeljivanjem jednokratnih novčanih pomoći koliko su u mogućnosti. Također je naglasio da se radi na tome da se u potpunosti osigura besplatan prijevoz učenika svih osnovnih i srednjih škola na području Širokog Brijega, što je jedna od mjeru koja bi dobro došla mnogima.

Dana 18. studenog 2017., povodom Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. godine, u Osnovnoj školi Dragutin Tadijanović u Vukovaru održala je se **videokonferencija u okviru pilot projekta suradnje osnovnih škola Dragutin Tadijanović iz Vukovara, Prve osnovne škole Široki Brijeg i Hrvatske škole Kardinal Stepinac Chicago pri župi Sv. Jeronima u Chicagu te Hrvatske škole pri Hrvatskom kulturnom centru Chicago (Projekt Korijeni).**

Videokonferencija je trajala oko 45 minuta, a osim javljanja učenika, učitelja i ravnatelja škola, svim sudionicima se obratio državni tajnik Zvonko Milas. Također, pozdravne riječi iz Širokog Brijega uputili su gradonačelnik Miro Kraljević i ravnatelj Prve osnovne škole Široki Brijeg Miroslav Hrkać. Između ostalog, istaknuli su kako je ovih dana Široki Brijeg u mislima i molitvi uz herojski grad Vukovar. Također, pozitivnim su ocijenili cijeli projekt čiji je nastavak najavljen za veljaču sljedeće godine.

Održavanje videokonferencije na dan pada Vukovara nagašava zajedništvo hrvatskog naroda, posebice Hrvata iz BiH i iseljeničtva, u Domovinskom ratu, ali i u budućnosti, kroz najmlađe generacije.

Cilj projekta Korijeni, pokrenutog u rujnu 2017., kojeg organizira Središnji državni ured za Hrvate izvan RH, jačanje je povezanosti i suradnje škola koje pohađaju Hrvati izvan RH sa školama u RH kroz:

- međusobno upoznavanje i zблиžavanje djece iz RH, BiH i iseljeničtva u osnovnoškolskoj dobi, radi jačanja svijesti o nedjeljivosti hrvatskog naroda i poticanja njegovog zajedništva, ali i svladavanja komunikacijskih barijera između Hrvata u RH i izvan nje, poglavito među najmlađim generacijama,
- podršku jačanju hrvatskog identiteta u BiH i iseljeničtvu osnaživanjem veza s Hrvatskom kroz njegovanje hrvatskog identiteta, povijesti, tradicije, kulture na razini primjerenoj dječjoj dobi (s napomenom da se u BiH posljednjih godina intenzivno provodi bratimljenje s turskim školama),
- pružanje kontinuirane podrške iz RH hrvatskim školama u inozemstvu u kojima volonteri (u pravilu bez potrebnih pedagoških kompetencija) podučavaju djecu hrvatski jezik i kojima će konačno biti pružena institucionalna podrška (Ministarstvo znanosti i obrazovanje sljedeće školske godine planira slanje učitelja u SAD, Kanadu i Australiju),
- stvaranje platforme za kasnija formalna (na razini udruga/institucija) i neformalna (pojedinci) obrazovna, znanstvena, gospodarska umrežavanja.

U crkvi sv. Petra i Pavla na Kočerinu, u nedjelju, 8. srpnja, svoju **zlatnu misu proslavio je fra Stanko Banožić**, uz koncelebraciju kolega zlatomisnika fra Karla Lovrića i fra Andrije Nikića. Uz njih su slavili provincial fra Miljenko Šteko, generalni definitor fra Ivan Sesar, župnik fra Mario Knezović i još dvadeset braće svećenika.

U samostanskoj crkvi Uznesenja BDM u Širokome Brijegu, svoju **mladu misu proslavio je 15. srpnja 2018. fra Jozo Hrkać**. Uz mladomisnika su bili provincial fra Miljenko Šteko, mladomisnici fra Jure Barišić, fra Antonio Musa i fra Robert Kavelj, propovjednik fra Ivan Penavić, gvardijan fra Tomislav Puljić, župnik fra Stipe Biško te još tridesetak misnika. Euharistijsko slavlje započelo je ulaznom procesijom i roditeljskim blagoslovom fra Jozine majke.

U samostanskoj crkvi Uznesenja BDM u Širokome Brijegu, svoju **mladu misu proslavio je 22. srpnja 2018. fra Antonio Musa**. Uz mladomisnika su bili provincial fra Miljenko Šteko, mladomisnici fra Jure Barišić, fra Jozo Hrkać i fra Robert Kavelj, propovjednik fra Ante Marić, gvardijan fra Tomislav Puljić, župnik fra Stipe Biško te još tridesetak misnika. Euharistijsko slavlje započelo je ulaznom procesijom i roditeljskim blagoslovom fra Antonijevih roditelja. Nakon svete mise, druženje je nastavljeno u restoranu Jabuka u Širokome Brijegu.

Dogadjaji

U Širokom Brijegu je **povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom**, 22. prosinca je održano 13. druženje osoba s invaliditetom ŽZH. Program obilježavanja započeo je misom u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije na Širokom Brijegu.

Druženje je nastavljeno u restoranu „Kod Čolića“. Predsjednica Udruge osoba s invaliditetom ŽZH Zora Mikulić je pozdravila nazočne, te pohvalila suradnju s gradskom i županijskom vlašću kao i

sve ostale koji pomažu Udrugu. Istaknule je mnoge probleme s kojima se susreću osobe s invaliditetom, ali i pozitivne pomake. Molitvu prije svečane večere predvodio je širokobriješki gvardijan fra Tomislav Puljić.

Prisutnima su se obratili i mnogi predstavnici vlasti, kako s gradske tako i županijske i federalne razine. U ime gradonačelnika Mire Kraljevića sve prisutne je pozdravio pomoćnik gradonačelnika i šef Službe za gospodarstvo Predrag Naletilić. VilsonCrnjac, ravnatelj Zavoda za zdravstveno osiguranje ŽZH, istaknuo je kako je Zavod pomagao ovu Udrugu, a to će činiti i u buduće. Prisutne je pozdravila i Jelena Šimić, predstavnica Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH. Ispred Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom prigodne riječi je uputio Vinko Jerenić koji je poručio kako ŽZH prednjači u zapošljavanju osoba s invaliditetom i povlačenju sredstava od Fonda.

U glazbenom djelu programa ove večeri nastupili su Jozo Vučić i Zdenko Damjanović. Program je vodila radijska voditeljica Franka Bračić. Osim službenog dijela, večer su uljepšali članovi Frame Široki Brijeg kroz igrokaz „Teška li života, prijatelju moj“. Najšekivaniji dio večeri bio je dolazak Djeda Božićnjaka koji je svu djecu nagradio prigodnim poklonima.

Dana 20. prosinca prvi put je organizirana manifestacija pod nazivom „Dan meda u Širokom Brijegu“.

Manifestacija se održala na Trgu Gojka Šuška, a njezin začetnik i organizator je pčelarska udruga „Vrisak“ u suradnji s Gradom Širokim Brijegom. Osim brojnih građana koji su posjetili vrijednu manifestaciju, mogli smo vidjeti i najmlađe posjetitelje. Zajedno sa svojim tetama došla su dječica iz Dječjeg vrtića „Trnoružica“. Uz brojna pitanja i odgovore o pčelama i medu, najmlađi su se zasladiili palačinkama i na poklon dobili male tegle meda.

Manifestacija humanitarno - prodajnog karaktera organizirala se s ciljem promocije pčelarstva. Za sve posjetitelje na prigodnim štandovima i kućicama organizatori su pripremili degustaciju meda, a posjetitelji su se mogli zasladići toplim uštipcima i palačinkama s medom.

Dana 13. prosinca 2017., održana je **promocija 18. naraštaja studenata Akademije likovnih umjetnosti** na Širokom Brijegu.

Promocija je održana uz prigodnu diplomsku izložbu radova, a promovirani su magistri kiparstva, slikarstva, grafike i profesori likovne kulture. Svoje zaslužene diplome dobilo je 24 diplomanata.

Diplome im je uručio dekan Akademije Stjepan Skoko. U pozdравnom govoru rektor Sveučilišta u Mostaru Zoran Tomić istaknuo je značaj Akademije u Širokom Brijegu, te da je ovaj dan poseban jer su po prvi put u povijesti sjednice Upravnog vijeća i Senata Sveučilišta održane u Širokom Brijegu, odnosno prvi put uopće izvan Mostara. Svečanost promocije je glazbenim točkama uljepšala klapa "Diva".

„Slatki Božić svima“ održao se u petak, 8. prosinca 2017. na Trgu širokobrijeških žrtava.

Organizator su bile Širokobriješke mame - Mame širokog srca, a cilj večeri je bio prikupiti novac za obitelji u potrebi, kako bi nam ovaj Božić svima bio malo sladi.

Svirali su grupa Brig i Tamburaši s kamena, a uz tople uštipke, ukusna peciva i mezu mogli su se počastiti svi posjetitelji. Kuhano vino i fine domaće rakije ugrijali su sve one koji vole alkohol, a za ostale pripremljen je topli čaj, kao i sokovi i voda.

Sve to ne bi bilo moguće bez sponzora i svih koji su podržali Širokobriješke mame – Mame širokog srca, a među njima je i Grad Široki Brijeg. Druženje su posjetili gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić koji su izrazili zadovoljstvo i dali puno podršku „Mamama“.

U hotelu „Park“ svečanom večerom i druženjem uz glazbeni program, u organizaciji sindikata osnovnih škola Grada Širokog Brijega, 5. listopada svečano je obilježen „Svjetski dan učitelja“.

Nazočne učitelje, nastavnike i profesore prigodnim riječima u ime organizatora pozdravila je Renata Naletilić, predsjednica sindikata u Drugoj osnovnoj školi. Gradonačelnik Miro Kraljević pri-

godnim riječima pozdravio je i čestitao „Svjetski dan učitelja“ istaknuvši važnu ulogu nastavnog osoblja u odgoju i obrazovanju djece i mlađih. Grad Široki Brijeg na čelu s gradonačelnikom Kraljevićem podržao je i dao potporu pri organiziranju ove svečanosti. Prije početka same večere blagoslov je uputio fra Ante Penava. Prigodni program započeo je svetom misom u Crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije na Širokom Brijegu.

Povodom „Svjetskog dana učitelja“ čestitku učiteljima, nastavnici ma, profesorima, pedagozima i odgajateljima putem medija uputili su gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić. „Svjetski dan učitelja prigoda je da Vam zahvalimo na Vašem trudu, znanju, ljubavi prema poslu kako bi što uspješnije obavljali plemenitu dužnost te kako bi naša djeca i mlađi usvojili potrebna znanja i vještine kao temelje za sigurnu i sretnu budućnost“, stoji, između ostalog, u čestitci čelnika Širokog Brijega.

Gimnazija fra Dominika Mandića 4. listopada 2017. obilježila je i proslavila svoj dan.

Na taj dan, 1924. godine, položen je kamen temeljac današnje zgrade Gimnazije na Širokom Brijegu. Prigodni program započeo je svečanom sjednicom Nastavničkog vijeća na kojoj je uvodnu i pozdravnu riječ imao ravnatelj Gimnazije Miro Bošnjak. Ravnatelj Bošnjak se osvrnuo na proteklo školsko razdoblje gdje je istaknuo mnogobrojne uspjehe svojih učenika, bilo da je riječ o sportskim

natjecanjima, matematičkim, literarnim i svim ostalima u kojima su polučeni vrhunski rezultati. „Time smo dokazali da smo jedna od najboljih škola koje rade i djeluju po hrvatskom nastavnom programu“, rekao je između ostalog ravnatelj Bošnjak.

Gimnazija fra Dominika Mandića trenutno broji 572 učenika raspoređena u 23 odjela, dok je u prvi razred školske godine 2017./2018. upisano 144 učenika. Materijalno stanje u školi se popravilo zahvaljujući projektu koji je realiziran u suradnji sa Srednjom strukovnom školom koja je bila nositelj istoga. Tim projektom škola je opremljena novim namještajem. Uređeno je dvorište škole, a plan ga je još više srediti u idućem razdoblju kako bi se dovelo na zavidnu razinu. Članove Nastavničkog vijeća pozdravio je i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević koji je poručio kako su najveća vrijednost Širokog Brijega njegovi ljudi koji su svojim znanjem i trudom stvorili određene vrijednosti. Pored gradonačelnika Kraljevića, sjednici je prisustvovao i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić.

U programu svečane sjednice sudjelovali su i učenici. Glazbeni zbor škole svojim je nastupima uveličao proslavu, a kratkim igrokazom prikazani su isječci iz života fra Didaka Buntića. Na samom početku recitirana je pjesma Antuna Branka Šimića „Pjesma o jednom Brijegu“. Prigodni program nastavljen je svetom misom u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije na Širokom Brijegu.

U dječjem vrtiću „Trnoružica“ Široki Brijeg 19. listopada 2017. organizirani su Dani kruha ili dani zahvalnosti za plodove zemlje.

Na samom početku sve prisutne je pozdravila ravnateljica vrtića Zdenka Zovko.

Veliki broj djece koja pohađaju navedeni vrtić, svojim malim ručicama su pripremili mnogobrojne ukusne delicije. Kakva bi to priredba bila bez pjesme i plesa, tako da su dječica svojim „hitovima“ razveselila i nasmijala ponosne roditelje.

Kako je to i red, pripremljene „specijalitete“ su na kraju i blagovali.

U prostorijama dječjeg vrtića „Trnoružica“ na Puringaju 21. prosinca 2017. održana je prigodna božićna priredba svih grupa koje pohađaju navedeni vrtić.

Skupine svih uzrasta su svojim plesom i pjesmom uistinu oduševili svoje odgajateljice, roditelje, kao i sve druge goste. Program koji je trajao nepuna dva sata bio je pun radosti i veselja mališana koji su svima prisutnima željeli pokazati koliko su naučili. Svojim izvedbama dokazali su koliko vole Božić i koliko ga željno iščekuju.

Kroz igrokaze, recitiranje i pjevanje poželjeli su svima sretan Božić i Novu godinu.

Dom "Marija – naša nada" u Širokom Brijegu, povodom Svjetskoga dana osoba s Down sindromom, 21. ožujka, organizirao je prigodno druženje u prostorijama Doma. Domačini i organizatori pravili su palačinke i druge slastice za najmlađe, a druženje je pratilo prigodan glaz-

beni program. Također, druženje su posjetili gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić. Među posjetiteljima su bili nogometari NK Široki Brijeg, kao i članice ŽNK Široki Brijeg koji su razveselili štićenike prigodnim poklonima. Fotografiranje je bilo neizbjježno, kako s igračima najdražeg kluba tako i s Gradonačelnikom.

Dana 23. ožujka 2018. u Širokom Brijegu je **obilježen "Dan narcisa"** na Trgu širokobrijeških žrtava. Članice Udruge žena liječenih od karcinoma dojke „Narcis“ uz pomoć volonterki povodom „Dana narcisa“ priredile su druženje sa sugrađanima.

„Dan narcisa“ organiziran je prodajom narcisa,

cvijeta koji simbolizira život, a sva prikupljena sredstva namijenjena su udruzi NARCIS za prevenciju i rano otkrivanje raka dojke, kao i pomoći za sve oboljele žene. Cilj druženja je upoznati građane o važnosti prevencije kod malignih oboljenja i o svim vidovima pomoći ženama oboljelim od raka dojke.

Članicama Udruge i druženju pridružio se predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić, čime je iskazao svoju potporu radu navedene Udruge. Iz Udruge su se zahvalili predsjedniku Topiću i gradonačelniku Kraljeviću na bezuvjetnoj podršci njihovom radu.

Kao što je narcis simbol dolaska proljeća, buđenja i novoga rađanja, tako i ova manifestacija ima svoju poruku, a to je poruka radoštiju življenja i novoga života.

Volonterke su se mogle sresti na ulicama, u kafićima, trgovinama, poduzećima i ustanovama. Nudile su narcis čijom kupnjom ste mogli podržati njih i rad njihove udruge.

Dana 21. studenog 2017. u kinu Borak u Širokom Brijegu održana **Izborna skupština Crvenog križa Grada Širokog Brijega** na kojoj je izabrano novo vodstvo. Na još jedan četverogodišnji mandat jednoglasno je izabran predsjednik Predsjedništva Crvenog križa Široki Brijeg Srećko Slišković. Njegov zamjenik bit će Slaven Ljubić. Osim navedenih, Predsjedništvo još čine Drago Martinović, Željko Vukoja, dr. Gorjana Smiljanić, Slavica Ćužić, Mario Lovrić, Sandra Šantić i Radica Knezović. Novi predsjednik Skupštine širokobriješkog Crvenog križa je Drago Martinović, a na mjesto njego-

vog zamjenika imenovan je Mario Lovrić.

Također, širokobriješki Crveni križ će u Crvenom križu Federacije BiH predstavljati Željko Vukoja, a izabrano je i sedam zastupnika u Crveni križ Županije Zapadnohercegovačke. Uz sve ovo, imenovano je i tročlano Povjerenstvo za informiranje i marketing Crvenog križa Grada Širokog Brijega te Nadzorni odbor. Na kraju je održana kratka svečanost na kojoj je novoizbrani predsjednik Skupštine Drago Martinović uručio zahvalnice medijima za aktivno praćenje rada Crvenog križa Širokog Brijega te, kako se navodi, za izraženu plemenitost, humanost i ljubav prema čovjeku. Zahvalnice su dobili Bljesak.info, SirokiBrijeg.info, ABCportal.info, Jabuka.tv, Radio Široki Brijeg, Običan radio te Službena stranica Grada Širokog Brijega.

Na Akademiji likovnih umjetnosti u Širokom Brijegu dodijeljene nagrade studentima u natjecanju za rješavanje stvarnog poslovnog slučaja

UGaleriji Akademije likovnih umjetnosti Široki Brijeg 10. svibnja 2018. svečano su dodijeljene nagrade i priznanja studentima koji su ponudili najbolje rješenje stvarnog problema iz poslovanja poduzeća.

Ovo je prvi put da su se studenti Akademije okušali u ovakvom natjecanju koje je nastalo kroz suradnju Akademije likovnih umjetnosti, Grada Širokog Brijega i poduzeća Pavković Paneli d.o.o. iz Širokog Brijega, a pod pokroviteljstvom i uz tehničku potporu EU ProLocal projekta, koji je zajednički program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u Bosni i Hercegovini, financiran od Europske unije i Vlade Savezne Republike Njemačke.

Program implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Širi programski cilj je stvoriti poticajno poslovno okruženje koje omogućuje konkurentnost poglavito malih i srednjih poduzetnika, pri čemu važnu ulogu ima akademska zajednica. Za izgradnju takvog okruženja potrebno je uspostaviti sustav u kojem ustrajemo na inovacijama, istražujemo nove mogućnosti i sežemo za kreativnim rješenjima, podižući prag tolerancije za neuspješne pokušaje.

Natjecanje, u kojem su studenti mogli sudjelovati samostalno ili u timu, organizirano je s dva osnovna cilja:

- Ponuditi potencijalno i izvedivo rješenje stvarnog poslovnog slučaja – rješavanjem problema s kojim se poduzeće susreće u svom poslovanju
- Omogućiti studentima stjecanje iskustva kroz izazov koji jača inovativno promišljanje, ali usmjereno prema rješenju i pragmatično donošenje odluka, uslijed pritiska konkurenčije i

zadanog vremenskog okvira Pobjednicima natjecanja, točnije za prva tri mesta nagrade je uručio Franjo Pavković, vlasnik poduzeća Pavković Paneli d.o.o..

1. mjesto Matea Šimunić i Ana Naletilić
2. mjesto Josip Ivešić
3. mjesto Petra Zovko i Jurica Ribarović

Za studente je ovo bila jedinstvena prilika upoznati se s proizvodnim pogonom, a samo natjecanje je ukazalo na važnost šireg promišljanja o čitavom lancu vrijednosti. Svim studentima se ukazala prilika koja se rijetko pruža – biti maštovit i kreativan, i usudit se (mogu ja to!) što predstavlja ključnu poduzetničku kompetenciju prema EU akcijskom planu za poduzetništvo.

„U svijetu u kojem se promjene svakodnevno događaju i to brzinom koja pomalo plaši, budućnost pripada otvorenim, kreativnim, inovativnim i hrabrim ljudima. Svojim sudjelovanjem, naši studenti pokazali su da oni uistinu jesu hrabri i izuzetno smo ponosni na njih. Upravo na tom tragu prepoznajemo i željenu ulogu Akademije – kao obrazovne ali i odgojne institucije“ istaknuo je u svom govoru prodekan za nastavu i studente,

doc. dr. art Svetislav Cvetković.

Gospodin Franjo Pavković, vlasnik poduzeća Pavković Paneli d.o.o., istaknuo je da iskustvo, rutina i svakodnevne obveze kod mnogih poduzetnika sputavaju kreativnost i propitivanje ustaljenih normi ponašanja – možda baš mladi sa svojom nesputanošću, radoznašću pa i drskošću mogu ponuditi neko novo rješenje – zašto im ne mogućiti tu mogućnost?

Gradonačelnik Miro Kraljević uručio je svim sudionicima projekta posebna priznanja i zahvalu za sudjelovanje.

Dodjeljujući posebno priznanje Grada Širokog Brijega svim sudionicima natjecanja, gradonačelnik Miro Kraljević, zaključio je: Uvjeren sam da ovim nismo iskoristili ni približno sve mogućnosti i potencijale koje naši mladi imaju, stoga pozivam i ostale poduzetnike da se odvaze na aktivnu suradnju s obrazovnim institucijama i pomognu usvajanje kompetencija, znanja i vještina koje zahtijevaju suvremeni poslovi. Kvalitetni radnici, kvalitetni poduzetnici i kvalitetne ideje temelj su konkurentnog poslovnog okruženja, temelj su gospodarskog rasta i održivog razvoja našeg Grada. Današnji događaj još jednom dokazuje da sve potrebno imamo, a uz veću angažiranost i malo dobre volje svi možemo doprinijeti stvaranju još boljih uvjeta za život i rad u našoj lokalnoj zajednici.“

Povodom obilježavanja 175. obljetnice Matice hrvatske, u organizaciji Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg, u kinu "Borak" u srijedu, 15. studenog 2017. izvedena je **predstava "Kako život" zagrebačkog kazališta Moruzgva.**

U glavnim su ulogama prvaci hrvatskog glumišta Biserka Ipša, Siniša Popović, Vinko Kraljević te Ecija Ojdanić.

U kinu „Borak“ 18. prosinca 2017. održan je **tradicionalni „Božićni koncert“ Glazbene škole Široki Brijeg.**

U programu koji je oduševio ispunjenu kino dvoranu „Borak“ nastupili su učenici Glazbene škole Široki Brijeg izvodeći velikim dijelom tradicionalne božićne hrvatske skladbe.

Nastupali su Mali zbor, Kvintet gitara, Djevojački zbor i Tamburaški orkestar. Program su pripremili prof: Marko Salavarda, Marija Čolak, Nikolina Vukoja, Irena Vučić i Joško Slišković. Sve prisutne u dvorani pozdravila je ravnateljica Glazbene škole Tončika Kolobarić. Na koncertu su bili i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević, predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić i šef odsjeka za društvene djelatnosti Ivo Slišković.

Povodom obilježavanja 100. obljetnice kako je fra Didak Buntić odveo gladnu djecu iz Hercegovine u Slavoniju bratstvo svjetovnih franjevaca i framaša iz Širokog Brijega, u sjećanje na tu 1917. godinu, pripremilo je igrokaz o fra Didakovu životu i onome što se tada događalo.

Predstava pod nazivom "Fra Didak - sebet nas i naše dice" je izvedena 23. studenog u kinu „Borak“ koje je bilo pretjesno kako bi primilo sve one koji su željeli pogledat navedenu predstavu. Prema viđenom privukla je veliki broj Širokobriježana, a jedan broj njih je ostao uskraćen za mjesto u dvorani. Međutim predstava je ponovo izvedena za tjedan dana.

Glazbeno-poetskim recitalom "Sa suzom ti pišem život" 2. listopada 2017. u Narodnoj knjižnici u Širokom Brijegu odana je počast velikom hercegovačkom franjevcu fra Didaku Buntiću.

Manifestacija je održana u organizaciji Širokobriješkog ogranka Matice hrvatske te u suorganizaciji s manifestacijom "Didakovu dani" u povodu 100. obljetnice spašavanja hercegovačke djece od gladi. U programu su sudjelovali Ivan Kraljević, Andrija Zeljko, Željka Šaravanja, fra Dane Karačić, Ana Kraljević, Blanka Kraljević, Lidiya Knezović, Sanijela Matković i Srećko Slišković. Večer su svojim izvedbama uljepšali Djevojački zbor Župe Gradnici, sestre Ramljak i Lucija Zovko.

U Narodnoj knjižnici Široki Brijeg 27. veljače 2018. upriličeno je **predstavljanje zbornika pjesama "Neke je pjesme najbolje odšutjeti"** Širokobrijeških pjesnika. Predstavljanje zbornika pjesama organizirali su Narodna knjižnica Široki Brijeg i Grad Široki Brijeg. Na samom početku pjesničke večeri, nazočnima se obratila Blanka Kraljević, urednica zbornika i zahvalila gradonačelniku Miri Kraljeviću koji je podržao tiskanje.

U zborniku je zastupljeno 17 pjesnika: Blagica Bevanda, Lidiya Knezović, Blanka Kraljević, Tomislav Kvesić, Ines Lasić, Marija Lovrić, Sanijela Matković, fra Antonio Musa, Miro Naletilić, Kristijan Penavić, Franjo Skoko, Nina Stanić, Zorica Šušak, Kristina Tadić, Katarina Vukoja, Magdalena Vukoja i Ružica Zeljko. Pjesme su čitali: Blagica Bevanda, Blanka Kraljević, Miro Naletilić, Karlo Vukoja, Željka Šaravanja, Katarina Vukoja....

Program je vodio Ivan Kraljević, dok su još sudjelovali Anita Martincic i Mirela Lovrić. Glazbeni gosti su bili Kristian Novak i Ivan Šušak.

Na Izbičkom polju, 16. kolovoza 2018. održana je velika jubilarna **20. "Izbičijada"** koja je bila i dodatno svečana radi obilježavanja stote godišnjicu od osnutka župe Izbično. Ova pučka veselica u Izbičnu već odavno je poznata i preko granica BiH. U kulturno-zabavnom programu nastupili su: tamburaški sastav "Stare note", a među nastupima folklornih skupina bili su i gosti iz Posavine. Organizatori ovog druženja su MZ Izbično i HKUD Brda.

Kulturno-umjetnička društva iz Širokog Brijega četvrtu godinu za redom organizirali su **"Božićnu priedbu malih folkloara."** Priedba se održala 10. prosinca 2017. u dvorani Zavoda Svetе obitelji na Puringaju. Nastupilo je devet folklornih društava s područja Širokog Brijega, a igrokazima i glazbom u božićnom duhu upotpunili su i približili najradosniji kršćanski blagdan Božić. Priedba je i ove godine imala humanitarni karakter. Dobrovoljni prilozi su se skupljali na ulazu u dvoranu, a prikupljeni novac darovat će se za pomoć radu Zavoda Svetе obitelji.

U kinu „Borak“ 10. lipnja 2018. održana je dječja smotra folklora. Smotra se po prvi put organizira u kinu „Borak“, a ove godine pod rukovodstvom HKUD „Hercegovac“ i u sklopu Bripeških zvona. Također, vrijedi istaknuti da se nastupi malih folkloara održavaju već petu godinu zaredom. Nastupi u kojima se njeguju običaji i tradicija Hrvata Hercegovine, ali i šire, sve ljubitelje folklora nisu mogli ostaviti ravnodušnima. Pred publikom su nastupili: HKUD Jare, HKUD Crnač, KUD Mokro, HKUD Blaćani, HKUD Vrila, HKUD Crnašnica, HKUD Biloševica i HKUD Hercegovac.

U MZ Dobrič-Provo-Grabova Draga, u Dobriču, i ove godine, 9. lipnja 2018., pred blagdan sv. Ante održana je tradicionalna manifestacija „**Sveti Ante, čuvaj vrla naša**“.

U sklopu proslave održano je misno slavlje, procesija i kulturno zabavni program ispred Crkve Sv. Josipa u Dobriču.

Manifestaciju su organizirali žitelji Dobriča i Prova okupljeni u nekoliko udruga. Proslava se održava osmu godinu za redom i lagano prelazi u tradiciju. Održavanje manifestacije podržao je Grad Široki Brijeg i Ministarstvo kulture i sporta FBiH. Manifestacija je počela u 19 sati polaganjem vijenca na spomenik nastrandalim mještanima Dobriča i Prova. Slijedila je procesija od Crkve Svetog Josipa do kapelice Svetog Ante koja se nalazi uz magistralni put Mostar-Split nakon čega se nastavilo misno slavlje koje je predvodio fra Mile Vlašić.

Poslije misnog slavlja slijedio je kulturno zabavni programa. Na početku programa u ime organizatora prisutnim se obratio član Organizacijskog odbora Stjepan Marić. Posjetitelje, izvođače i organizatore pozdravio je i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević. Prisutnima se obratila i Federalna ministrica kulture Zora Dujmović s naglaskom kako je tradicijska kulturna baština neizostavni dio sveukupnog kulturnog bogatstva.

U organizaciji Glazbene škole Široki Brijeg u kinu „Borak“ je 5. travnja 2018. održan **tamburaški koncert Glazbene škole i prijatelja pod nazivom „U san mi dođu tambure“**.

Koncert je bila prilika za sve ljubitelje tamburaške glazbe, a ispunjena dvorana kina „Borak“ mogla je vidjeti i poslušati velika imena tamburaške scene. Svi oni su prijatelji Glazbene škole Široki

Brijeg koji su s velikim zadovoljstvom prihvatali poziv za sinočnji nastup.

Ovaj koncert bio bi nezamisliv i neostvariv bez pokroviteljstva Grada Širokog Brijega na čelu s gradonačelnikom Mirom Kraljevićem te organizacije ravnateljice profesorice Tonike Kolobarić.

Nastupali su: Tamburaški orkestar Glazbene škole Široki Brijeg, Djekočki zbor Glazbene škole Široki Brijeg, „Mokarski tamburaši“, „Tamburaši s kamena“, ŠimaJovanovac, Romeo Nikolić, Josip Bilač, Dragan Rezić-Duka, Ivan Mikulić, Dinko Čavar, Dragan i Antonija, Paul Coleman, Stefan Kokoškov, Marin Previšić, Marija Čolak i Grupa „Gabriel“. Zborovođa koncerta bila je Marija Čolak, a dirigent maestro Joško Slišković.

Šima Jovanovac je u kratkom govoru prije nastupa pohvalio rad Glazbene škole Široki Brijeg, zahvalio ravnateljici Kolobarić i dirigentu Jošku Sliškoviću. Također, za Glazbenu školu i sami koncert izjavio je: „Čudo u Širokom Brijegu“.

Inače, Glazbena škola Široki Brijeg djeluje već više od 40 godina te je stup i nositelj kulturne djelatnosti u gradu Širokome Brijegu i jedina je škola u BiH koja profesionalno izučava tradicionalna hrvatska glazbala, a to su tambure. Također treba napomenuti da se početkom 1900-ih godina tambure javljaju na našim prostorima kao glazbalo koje se koristilo u kućnom muziciranju, a nedugo nakon toga u širokobriješkoj gimnaziji postoje čak tri postave tamburaškog zbora. Tu tradiciju očuvala je i još uvijek njeguje Glazbena škola gdje učenici mogu svirati više vrsta tamburaških glazbalja, a to su prim, brač, bugarija, čelo i berda.

Na kraju, svi su složni kako bi ovakav tamburaški koncert trebao postati tradicija.

Promocija pete stihobirke fra Mladena Rožića „Na putu za Gđe“ održala se 7. prosinca 2017. u Narodnoj knjižnici Široki Brijeg. Na samom početku sve prisutne je pozdravio Gojko Jelić, predsjednik OMH Široki Brijeg. Osim samog autora, u programu su sudjelovali ocjenjivači zbirke don Ilija Drmić i fra Ante Marić. Moderatorica predstavljanja bila je Mirela Lovrić.

U glazbenom dijelu programa nastupili se Drago i Tomislav Soldo koji su premijerno izveli nekoliko pjesama napisanih na fra Mladenove stihove.

U širokobriješkom kinu Borak, 28. lipnja 2018. u organizaciji Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg održana je **promocija knjige Zorice Jurilj Grabovina tilovinu pita - Tradicijska kulturna baština širokobriješkoga kraja**. Knjigu su predstavili: prof. dr. sc. Marko Dragić, fra Dane Karačić, Blanka Kraljević i sama autorica.

U programu su još sudjelovali: Željka Šaravanja, Andrija Zeljko, HKUD Mokro, HKUD Brda, Mate Anić i klapa Diva.

Monografija je nastala je temeljem mnogobrojnih autoričnih izvornih terenskih zapisu nematerijalne kulturne baštine širokobriješkoga kraja.

U organizaciji Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg i Narodne knjižnice Široki Brijeg u Narodnoj knjižnici 18. listopada 2017. održana je **promocija knjige "Na počivaljkama uspomena"** i **otvorena izložba slika autora Jose Kožula**. O knjizi je govorio fra Ante Marić.

O slikama je govorio Srećko Slišković, a izložbu je otvorio gradonačelnik Miro Kraljević. Program je glazbenim dijelom upotpunila profesorica flaute Nikolina Vukoja.

U organizaciji Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg, 30. listopada 2017. u Narodnoj knjižnici u Širokom Brijegu održano je **predstavljanje zbirke pjesama "Zaboravljena u stihu"** i **slika autorice Žane Coven**. Na samom početku pozdravnim riječima obratio se predsjednik širokobriješkoga Ogranka Matice hrvatske Gojko Jelić. U programu su sudjelovali Željka Šaravanja, Sanjela Matković, Ivan Kraljević i sama autorica Žana Coven. Glazbeni ugodač ovom druženju dala je Ana Matijević, učenica 5. razreda Glazbene škole u Širokom Brijegu, u klasi prof. Snježane Rezić.

Ogranak Matice hrvatske Široki Brijeg i Južnohrvatski ogrank Društva hrvatskih književnika u četvrtak, 19. travnja, organizirali su **Pjesničku večer u sklopu II. međudržavnog susreta hrvatske književnosti**.

Na samom početku večeri prisutne su pozdravili gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg Gojko Jelić. Kao zahvala za pokroviteljstvo susreta hrvatske književnosti, Društvo je

uručilo gradonačelniku Kraljeviću prigodne poklone i zahvalnicu.

Sudjelovali su: Stjepan Šešelj, Boris Njavro, Ljubo Krmek, Antun Lučić, Miljenko Stojić, Srećko Marijanović, Marina Kljajo-Radić, Emerika Bijač, Hrvoje Barbir, Frano Vlatković, Mile Pešorda, Zvonimir Deković i Adrian Vuksanović.

Iako su mnogi tijekom večeri znali iznijeti svoje dojmove nakon što su obišli samostan i mjesto ubojstva franjevaca, Adrian Vuksanović, novinar i pjesnik iz Crne Gore, istaknuo je: „Osjećam strahopštovanje prema svim događajima... moramo paziti kako hodamo ovom zemljom jer ona je posvećena“.

Voditeljica programa u Narodnoj knjižnici bila je Anita Martinac, dok se za glazbeni ugodač pobrinuo Leon Lasić.

Tijekom dana svečano je uručena članska iskaznica DHK novoprimaljenome članu fra Vendelinu Karačiću, a nakon toga Društvo je obišlo Franjevačku galeriju, samostan, ALU Široki Brijeg, Turčinoviće (rodna kuća fra Janka Bubala i fra Jakova Bubala), i ranokršćansku baziliku iz V. st. u Mokromu.

Ogranak Matice hrvatske Široki Brijeg već tradicionalno kraj godine obilježi **izlaskom novog broja časopisa Vitko**.

Promocija je održana 13. prosinca 2017. u kinu "Borak".

Pored promocije novog broja časopisa, promovirana je i nova knjigu za djecu autora Zdravka Ostojića, koji je svoju karijeru profesora hrvatskog jezika započeo u našoj Gimnaziji. I ove godine predstavljena je još jedna slikovnica, rad učenice Ive Naletilić.

Program je vodila Željka Šaravanja, dok ga je svojim glazbenim brojevima upotpunila klapa „Dobrkovići“.

Ogranak Matice hrvatske puno polaže u mlade

pisce pa je i ove godine raspisan natječaj za najbolje poetske i prozne radove za učenike osnovnih i srednjih škola. Ove večeri članovi Povjerenstva za ocjenu radova najboljima su podijelili vrijedne nagrade. Nagrade su dodijeljene u suradnji s Hrvatskim društvom čuvara baštine Široki Brijeg.

Povjerenstvo za ocjenu radova, koje je radilo u sastavu: Diana Zovko, Mirela Lovrić i Ana Skoko, sve profesorice hrvatskog jezika, nije imalo lagan zadatok jer je trebalo izabrati najbolje između 50 kvalitetnih radova koji su pristigli na adresu Ogranka Matice hrvatske. Posebnu nagradu časopisa „Vitko“ dobila je Andrea Bazina, učenica Prve osnovne škole.

U kategoriji poezija-osnovna škola proglašeni su pobjednici:

1. Ana Rozić, VII. b, OŠ Biograci
2. Elena Marić, V. b, 2. OŠ Široki Brijeg
3. Eva Koločarić, IV. a, II. OŠ Široki Brijeg

U kategoriji proza - osnovna škola najbolji su:

1. Jelena Tomić, II. OŠ Široki Brijeg
2. Barbara Galić, VIII. b, OŠ Kočerin
3. Ivana Vasilj, VII. b, OŠ Biograci

U kategoriji poezija – srednja škola proglašeni su najboljima:

1. Ines Lasić, IV. c, Gimnazija fra Dominika Mandića
2. Jessica Leonora Soldo, I. c, Srednja strukovna škola
3. Kristijan Penavić, Srednja strukovna škola Široki Brijeg

U kategoriji proza- srednja škola Povjerenstvo je ocijenilo da su najbolji radovi:

1. Lucija Vasilj, III. f, Gimnazija fra Dominika Mandića
2. Andrea Šakota, I. b, Gimnazija fra Dominika Mandića,
3. Lucija Čolak, II. c, Gimnazija fra Dominika Mandića

Dana 22. srpnja 2018. godine, sedmu godinu za redom, slavila se **sveta misa na ostacima ranokršćanske bazilike** (V. – VI. st.) u Dubokom Mokrom, pokraj Širokog Brijega, u podnožju Gradine na kojoj su 2001. mještani podigli veliki križ u spomen na isto toliko godina od Kristova rođenja. Misu je predvodio fra Dario Galić.

I ove godine sve posjetitelje dočekao je bogat kulturno-zabavni program – nastup nekoliko društava iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske, bogata tombola i još drugih iznenađenja. Nastupili su: KUD Mokro, HKUD Brda – Izbično, HKUD Crnač, HKUD Jare, HKUD Rodoč, Kud Dikovača – Zmijavci(Hrvatska) i Dream Team Babe. U zabavnom programu je nastupio tamburaški sastav Romansa. Program je vodio Ivan Kraljević.

U Franjevačkoj galeriji Široki Brijeg, koja je i ujedno 15. postaja, 11. lipnja 2018. **otvorena je humanitarna putujuća izložba "Pomožimo zajedno"**. Izložbu je organizirala Humanitarna udruga "Fra Mladen Hrkać" u suradnji s Ogrankom Matice hrvatske Široki Brijeg i Franjevačkim samostanom Široki Brijeg.

Predsjednik HUMH-a Ivan Soldo u obraćanju se

zahvalio svima nazočnima i svima koji podupiru rad Udruge te je izrazio zadovoljstvo onime što je Udruga, nakon uobičajeno teških početaka, u nepunih šest godina djelovanja uspjela učiniti.

"Na posljednjoj skupštini naše Udruge odlučili smo svake godine dodijeliti nagradu za najboljega volontera, koja će se dodjeljivati povodom Međunarodnoga dana volontera, 5. prosinca. Ta nagrada nosit će ime Gordane Jelić, našega volontera koji je malom idejom utabao naš put i ostavio jako veliki trag na naše djelovanje, čije značenje možda još ni danas ne možemo shvatiti i pojmiti", naglasio je Ivan Soldo.

Izložbu je otvorio Ivo Jelić, otvorenje je vodila Misijana Brkić Milinković, a glazbenim brojevima uveličala ga je širokobriješka Klapa "Diva".

Projekt putujuće izložbe provodi se u partnerstvu sa Hrvatskom maticom iseljenika i Maticom hrvatskom i njezinim ograncima diljem Bosne i Hercegovine i Hrvatske gdje će biti izložena umjetnička djela koja su humanitarnoj udruzi „fra Mladen Hrkać“ donirali akademski kipari i slikari i amateri, a sve s ciljem upoznavanja lokalnih sredina sa Projektom izgradnje objekta „Dom fra Mladen Hrkać“ za smještaj osoba na liječenju u Zagrebu.

U organizaciji Širokobriješke udruge mladih 25. studenog **održan je projekt Likovna kolonija "Gostuša 2017"**. Radi se o kulturno-produktivnoj aktivnosti održanoj u okolini Širokog Brijega, točnije u napuštenom selu Gostuša. Na likovnoj koloniji sudjelovali su studenti raznih smjerova i studijskih godina, koji dolaze iz raznih krajeva BiH i Hrvatske. Misao vodilja prilikom organizacije ovog događa ostala je ista - da svi posjetitelji našeg grada budu upoznati s time da je Široki Brijeg grad u kojem djeluje Akademija likovnih umjetnosti, kojom se moramo ponositi i iskoristiti sve njezine prednosti u širenju kulture, umjetnosti, tolerancije, a mlađe ljudi poticati na stvaralaštvo i kreativnost.

U Franjevačkoj galeriji Široki Brijeg 12. travnja otvorena je **izložba "Makemono/Kakemono" akad. grafičarke Marine Finci** iz Sarajeva.

Program otvorenja vodila je Željka Šaravanja, a pozdravne riječi uputio je fra Vendelin Karačić. Sama umjetnica Marina Finci istaknula je radost zbog postavljanja izložbe u Širokom Brijegu, rekavši da se u ovom hercegovačkom mjestu uvijek osjeća ugodno. Stjepan Skoko, dekan Širokobriješke Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru, naglasio je povezanost i suradnju Širokobriješke i sarajevske likovne akademije nakon čega je izložbu proglašio otvorenom. U programu su sudjelovali učenici Glazbene škole Široki Brijeg.

Radove objedinjene izložbom "Tranzicija u crnom" izložili su 19. srpnja 2018. u Franjevačkoj galeriji magistri grafičke Srećko Babić, Ana Naletilić i Andrea Pervan s Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru, sa sjedištem u Širokom Brijegu. Program otvorenja izložbe vodila je Željka Šaravanja, a nazočnima se obratio i fra Vendelin Karačić, voditelj umjetničkog programa Franjevačke galerije.

Izložbu je predstavila povjesničarka umjetnosti Ana Filipović iz Mostara.

U Narodnoj knjižnici Široki Brijeg 5. lipnja 2018. održana je **izložba slika polaznika djeće likovne radionice u organizaciji likovne kolonije "Brijeg"**. Na samom početku programa prisutne su pozdravili voditelji radionice Srećko Slišković i Andelka Hrkač. U programu su još sudjelovali recitirajući pjesme Anamarija Zovko, Lana Čavar, Lucija Čerkez, Dora Čavar i Iva Bokšić.

Na izložbi je sudjelovalo 53 polaznika sa svojim radovima, a kako i ime izložbe kaže, dječja radionica, svi su učenici osnovnih škola sa području Grada Širokog Brijega.

Izložbu je otvorenom proglašio Toni Galić, savjetnik za odnose s javnošću gradonačelnika Širokog Brijega, koji je čestitao svim polaznicima i naglasio kako Široki Brijeg može biti ponosan na vrijednosti koje ima.

Dana 7. studenog 2017., u Franjevačkoj galeriji otvorena je **izložba dokumentarno-umjetničkih fotografija sarajevskoga umjetnika Ivana Hrkaša pod nazivom "Bamitbah"**. Fotografije su snimljene u prostoru kuhinje i blagovaonice u Židovskoj općini. Otvorene izložbe vodila je Željka Šaravanja, a pozdravnim riječima nazočne je pozdravio fra Vendelin Karačić. Izložene fotografije publici je predstavila povjesničarka umjetnosti Anja Bogojević. Izložbu je svečano proglašio otvorenom predsjednik Gradskoga vijeća Vinko Topić, dok je glazbenim brojem događaj uveličala Ana Matijević, učenica 5. razreda Osnovne glazbene škole.

Knjiga "Prezimena zapadnohercegovačke župe Buhovo", autora **Ante Ivankovića**, predstavljena je na blagdan Svih svetih u Buhovu. O knjizi su govorili: župnik župe Buhovo don Pavao Filipović, urednik knjige Zdenko Čosić, te autor Ante Ivanković. Na samom početku, nazočne je po-

zdravio don Pavao Filipović, župnik župe Presvetog Trojstva u Buhovu.

Knjiga je ilustrirana reprodukcijama umjetničkih slika koje su profesori i studenti Likovne akademije stvorili tijekom petogodišnjeg djelovanja Likovne kolonije u Buhovu. Ulomke iz knjige čitala je poznata hrvatska glumica i redateljica Nives Ivanković. -Moram vam priznati, bila sam na cijelom nizu pozornica od Cannesa pa nadalje ali nijedne nisam nastupala pred ovoliko rodbine kao večeras u Buhovu, što me, kao i zbog sedamnaeste knjige moga oca, kojom je sačuvao uspomenu na naše didove, pradidove i prabake, čini iznimno sretnom, kazala je poznata glumica prije čitanja odabranih ulomaka.

-Ako se mogu odrediti o svim sada objavljenim knjigama, ova posljednja mi je najdraža. Na neki način pokušao sam se odužiti mojim precima koji vuku korijene iz ovog mjesta, koje je nekoć bilo na kraju svijeta i života. Ovo je i moje osobno priznanje mojim Bočanima koji su uvijek s ponosom isticali svoje hrvatstvo i svoju pripadnost katoličkoj vjeri. Dokumenti o ovom mjestu iz pretruskog razdoblja nisu sačuvani. Spomeni Buhova u danas dostupnim turskim "tefterima" kazuju da su, 1482., kada su Turci provalili u Hercegovinu, svi stanovnici ovog mesta otišli u tada mletačku Dalmaciju, kazao je autor.

Dana 18. travnja 2018. u kinu „Borak“ predstavljena je „**101 filmska ikona**“ autora **Mire Naletilića**.

Riječ je o leksikonu sedme umjetnosti, u kojemu se legendarne filmske zvjezde, uz mnoštvo anegdota iz njihova životopisa, predstavljaju čitateljstvu u prvom licu. Nakladnik knjige je Ogranak MH Široki Brijeg, urednica prof. Blanka Kraljević, a recenzenti dr. sc. Ivo Čolak i mr.art Marijana Pažin Ivešić. Na predstavljanju je nastupila recitatorica Lorena Zovko i učenici širokobriješke Glazbene škole - Bože i Filip Cigić. Moderatorica programa bila je Željka Šaravanja, a sve je popraćeno izložbom ilustracija s likovima glumačkih velikana, koje su oslikali učenici Gimnazije fra Dominika Mandića.

Predstavljanje knjige „Dobrkovići kroz vrijeme“ autora Mirka Cigića je organizirao Ogranak Matice hrvatske Široki Brijeg, 18. kolovoza 2018. U programu su sudjelovali fra Ante Marić, Blanka Kraljević, Miro Naletilić, Željka Šaravanja, Ivan Kraljević i autor Mirko Cigić. Za glazbeni ugođaj pobrinula se klapa „Dobrkovići“.

„Dobrkovići su milo i drago selo. Nekako ti se čini, da su Dobrkovičani sami sebi osmislili život, i da ga sretno uz Božju pomoć žive. Vole svoje selo i daruju mu ovu knjigu. Ova mu je knjiga tako dobro došla. Selu. Svi će je Dobrkovičani pročitati. Hoće i oni koji selo vole. A i oni koji ga iz ovoga ili onoga razloga žele upoznati. A knjiga je pitka. Baš se ugodno čita.“

Ovako piše fra Ante Marić u recenziji knjige „Dobrkovići kroz vrijeme“.

16. po redu West Herzegovina Fest koji se održao od 26. - 28. srpnja 2018. zatvoren je nakon proglašenja pobjednika koncertom Bajage i Instruktora.

Najbolji bend ovogodišnjeg West Herzegovina Festa u Širokom Brijegu je The Splitters. Najboljim filmom proglašen je "Kontrast" autora Karla Jakića. U književnom dijelu festivala dodijeljene su dvije prve nagrade pa su tako najbolje priče "Izlet" autorice Marte Glowatsky Novosel te

"Kratka priča o umiranju" Renate Srečić dok je treću nagradu za najbolju priču dobio Almir Kaplan za priču "Zastava".

Najbolji bend nagrađen je snimanjem pjesme i spota pod pokroviteljstvom Jägermeistera. Najbolji styling nagradio je Levi's. Autori kratkih priča natjecali su se za novčanu nagradu od 1.000 KM, koju je osigurao portal Bljesak.info, a autor najboljeg filma ponio je novčanu nagradu od 1.000 KM HT-Eroneta.

16. po redu West Herzegovina Fest zatvoren je nakon proglašenja pobjednika koncertom Bajage i Instruktora. Zadnju večer obogatio je i nastup Nikole Đurička, a koncerte su uz rijeku Lišticu održali i Vojko V., Nina Badrić, Vatra i Kries.

U sklopu festivala održan je i Art Corner u kojem su tijekom festivalskih večeri likovnjaci pred publikom stvarali umjetnička djela, predstavljena je knjiga Tanje Mravak "Naša žena" te je upriličen književni program "Kratka priča o kratkoj priči".

Na natječaj za ovogodišnji West Herzegovina Fest prijavilo se 380 autora. Pristigle su 173 kratke priče, 73 filma te 134 benda od čega su selektori odabrali devet bendova, 15 kratkih filmova i 27 kratkih priča.

Promocija zbirke pjesama "Brijeg Široki i rijeka Lištica" autorice Mande Pinjuh, održana je 20. lipnja u Narodnoj knjižnici u Širokom Brijegu. Na predstavljanju zbirke pjesama govorio je don Ilija Drmić koji je Mandu usporedio s Babom Penavušom. Fra Dane Karačić osvrnuo se na Mandin način pisanja ističući kako će svatko u Mandinim pjesmama naći zrnce ljepote, dobrote, pobožnosti, vjere, Franjine karizme. U programu predstavljanja sudjelovala je Vesna Mandić kao i članovi Frame Široki Brijeg. Knjigu je ilustrirao Srećko Slišković, a objavljena je u nakladi Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg.

Zbirka pjesama "Tango za kraj", autorice Marije Lovrić-Crnjac, predstavljena je u Narodnoj knjižnici u Širokom Brijegu. "Ovo je četvrti zbirka pjesama, a koncipirana je kao ljubavna poezija. U zbirci se nalazi 28 pjesama. Osim same autorice, zbirku su predstavile Milena Jukić Bandić i Daniela Škegro dok je stihove čitala Marija Ćeškić. Program predstavljanja četvrte zbirke pjesama diplomirane ekonomistice iz Širokog Brijega vodila je Željka Šaravanja.

U Narodnoj knjižnici u Širokom Brijegu 28. studenog 2017. predstavljena je prva knjiga autorice Paule Tomić "Put srca – JeanVanier i poslanje osoba s poteškoćama u razvoju".

Predstavljanje knjige organizirao je širokobriješki Ogranak Matice hrvatske, moderatorica

je bila novinarka Višnja Spajić, a u predstavljanju su sudjelovali prof. def. Tina Zovko, voditeljica Odjeljenja za rad s djecom s višestrukim poteškoćama iz Prve osnovne škole Široki Brijeg, fra Goran Azinović, župni vikar u župi Krista Kralja Čitluk i autorica knjige Paula Tomić.

Program je izvođenjem duhovnih pjesama obogatila širokobriješka glazbenica Maja Galić.

Tina Zovko podijelila je iskustva u radu s osobama s posebnim potrebama u Prvoj osnovnoj školi Široki Brijeg.

"Kroz naše odjeljenje prošlo je preko 60 učenika s posebnim potrebama. Nažalost, nitko od njih nije se zaposlio – to je naša zbilja", rekla je diplomirana defektologinja, dodajući da su ipak ponosni i sretni na sve one napretke i pomake kojima su osoba s posebnim potrebama olakšali život.

U sklopu promocije prikazan je i desetominutni dokumentarni film "Moj svijet u plavom", koji govori o radu Odjeljenja za rad s djecom s višestrukim poteškoćama iz Prve Osnovne škole Široki Brijeg autora Nenada Tomića.

Cilj autorice je ohrabriti obitelji osoba s poteškoćama u razvoju da se u trenucima kada je njihov križ jako težak, prepuste Božjim rukama jer ih Bog ljubi, daje snagu i nadahnjuje kako bi prevladali sve prepreke.

Knjige "Matematika za prirodoslovne i tehničke fakultete" i "Matematika – udžbenik s riješenim zadacima" autorice profesorice Ljiljanke Kvesić predstavljene su 23. ožujka 2018., u krcatoj Narodnoj knjižnici u Širokom Brijegu u organizaciji Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg.

O knjigama sveučilišne profesorice iz Širokog Brijega govorili su dr. Ivan Pavlović i dr. Marina Zubac, a pozdravne riječi uputili su predsjednik širokobriješkog ogranka Matice hrvatske Gojko Jelić i fra Mario Knezović. Program predstavljanja vodila je dr. Maja Lasić dok je u glazbenome dijelu nastupio Leon Lasić.

Knjige "General Praljak I. – drugo prošireno izdanje", "General Praljak II. – U obrani hrvatskog naroda" i "General Praljak III. – S prijezirom odbacujemo Vašu presudu", predstavljene su 15. svibnja 2018. u Narodnoj knjižnici Široki Brijeg.

Program je počeo prikazivanjem kratkog filma o davavanju počasti Slobodanu Praljku na Trgu širokobrijeških žrtava.

Knjige su predstavili autori Josip Pečarić i Miroslav Međimorec te Marko Tokić. U programu je sudjelovala klapa Dobrkovići izvodeći nekoliko domoljubnih pjesama.

Roman „Plaću li jeleni“ fra Ante Marića predstavljen je u Širokom Brijegu u organizaciji Ogranka Matice hrvatske Široki

Brijeg 15. siječnja 2018., u prepunom kinu „Borak“.

Nakon Gradnića, rodne župe fra Didaka Buntića, Široki Brijeg je imao čast ugostiti autora romana „Plaću li jeleni“ fra Ante Marića, djela koji donosi dojmljivu priču smještenu u vrijeme povjesne selidbe djece iz Hercegovine u Slavoniju pod fra Didakovim vodstvom dočaranu iz perspektive jednog dječaka koji odlazak u Slavoniju ne doživjava kao spas, nego kao propast i izdaju.

Fra Ante je napisao ovaj roman sudjelujući u natječaju za pisanje sinopsisa za dugometražniigrani film „Didak“. Roman je izšao u nakladi „Naših ognjišta“.

Na početku promocije prikazan je kratki film snimljen po motivima ovog romana u kojem glume Andrija Zeljko i Antun Lovrić.

U predstavljanju su sudjelovali autor fra Ante Marić, fra Marinko Šakota, književnik Dražan Marijanović, fra Gabrijel Mioč, guslar Mate Anić i dramska skupina Franjevačkoga svjetovnog reda Široki Brijeg. Voditeljica promocije bila je novinarka Željka Šaravanja.

U programu 55. Šimićevih sretra, 3. svibnja 2018., u Franjevačkoj galeriji Široki Brijeg upriličeno je predstavljanje knjiga "Panj – knjiga pjesama"

autorice Ive Nuić i roman "Djevojka plavih očiju" autorice Ane Marije Alpeza, te otvorenje retrospektivne izložbe Dejana Durakovića.

Knjigu „Panj“ autorice Ive Nuić, predstavio je predsjednik DHK HB gosp. Ivan Sivrić. Roman "Djevojka plavih očiju" autorice Ane Marije Alpeza predstavio je recezant prof. Mate Grbavac.

Goste izložbe i predstavljanja pozdravio je i Vendelin Karačić. Također, nazočnima se obratio i Danijel Petković, ravnatelj gradskog muzeja u Vinkovcima.

Izložbu akademskog slikara Dejana Durakovića, višeg predavača na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, predstavio je Ivica Belamarić, kustos galerije likovnih umjetnosti „Slavko Kopač“ u Vinkovcima.

Izložbu je otvorenom proglašio gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević.

Između govornika, nastupile se i Lucija Čolak i Ana Mikulić koje su izvele recitacije pjesama Antuna Branka Šimića.

U glazbenom dijelu programa nastupio je djevojački zbor Glazbene škole Široki Brijeg pod ravnateljem prof. Marije Čolak, a cijelokupni program večeri je vodila Kristina Ćavar.

U Širokom Brijegu predstavljene knjige: „Otkopana istina Širokog Brijega“ i „Od Širokog do Bleiburga i nazad“

Doprinos spašavanju hrvatske povijesti

U organizaciji Povjerenstva za grobišta Drugoga svjetskog rata i porača Široki Brijeg, Vicepostulature postupka mučeništva 'Fa Leo Petrović i 65 subraće' i Matice hrvatske – ogranak Široki Brijeg, u kinu Borak 13. listopada 2017. predstavljene su dvije knjige: „Otkopana istina Širokog Brijega“ (iz II. svjetskog rata i porača) (600 str.) – Uredničko vijeće Povjerenstva za grobišta Drugoga svjetskog rata i porača (urednik knjige Pero Kožul, predsjednik Povjerenstva) i „Od Širokog do Bleiburga i nazad“ (580 str.) autora Velimira Mabića.

Ove knjige su plod osmogodišnjega istraživačkog rada na prikupljanju vjerodostojnih informacija o događajima s kraja Drugoga svjetskog rata i porača u Širokom Brijegu, utemeljenih na autoriziranim iskazima svjedoka.

U samom uvodu u ovaj jedinstveni događaj nazočnima se prigodnim riječima obratio Miro Kraljević gradonačelnik Širokog Brijega koji je zahvalio članovima Povjerenstva za grobišta Drugoga svjetskog rata i porača na velikom trudu i radu iz čega su proizišle knjige o istini do koje se ipak došlo o stradanjima Širokobriježana s kraja II. svjetskog rata i porača. "Nažalost, previše je onih koji ignoriraju ovu istinu, čak i kompetentnih ljudi, kako u ovoj državi tako i u susjednoj", rekao je gradonačelnik Kraljević.

Pogовор за obje knjige napisao je Zdenko Čosić predsjednik Vlade Županije Zapadnohercegovačke koji je rekao da ovo nisu uobičajene knjige, te da je doslovno i metaforički s ovim knjigama otkopana istina Širokog Brijega.

Pero Kožul, glavni urednik knjige „Otkopana istina Širokog Brijega“ i predsjednik Povjerenstva za grobišta Drugoga svjetskog rata i porača Široki Brijeg je najprije postavio pitanje sebi i svima nazočnima zašto se vraćati na prošla vremena, dajući odgovor: „Zbog povijesne nepravde i laži i civilizacijskog čina odavanjem ljudskog pjeteta prema nedužnim žrtvama. Komunistička vlast svim je raspoloživim sredstvima 50 dugih i mračnih godina čvrsto držala i kontrolirala naš cjelokupni javni život. Takozvana 'narodna vlast' negraničenim je količinama laži, punila kulturni, obrazovni, izdavački i svaki drugi prostor. Veličala je 'navodne' ratne pobjede, slavila 'svoje' heroje, klicala nepostojećem bratstvu i jedinstvu. Takva vlast posebno se obrušila na hrvatski narod na prostoru našij krajeva“. Kožul je iznio podatke o radu Povjerenstva na čijem je čelu istaknuvši da je prema popisu prije II. svjetskog rata, 1938. Široki Brijeg imao 23.341 stanovnika, te da je stopa rasta bila na razini stope u BiH, danas, 72 godina kasnije, odnosno 2017. Široki Brijeg imao bi oko 50.000 stanovnika.

„U knjizi-zborniku 'Od Širokog do Bleiburga i nazad', koju večeras ovdje stavljamo pred vas, riječ je o brojnim svjedočenjima pripadnika Oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske, naših običnih

domaćih ljudi koji su imali sreću preživjeti ratne strahote, ali i o jednom broju svjedočenja suvremenika koji su također imali što reći o onim teškim vremenima. Osobno sam ponosan što sam pomogao da životno-ratne priče i ovih ljudi ugledaju svjetlo dana. Nisu se oni trsili pričati niti su svoju priču nametali, oni su mučili svoju muku, „vidali svoje rane“, živjeli i šutjeli“, rekao je na početku svog izlaganja Velimir Mabić, autor knjige „Od Širokog do Bleiburga i nazad“. Mabić se u svom izlaganju osvrnuo na nekoliko događaja koji su obilježili sami kraj II. svjetskog rata u Širokom Brijegu navodeći iz-

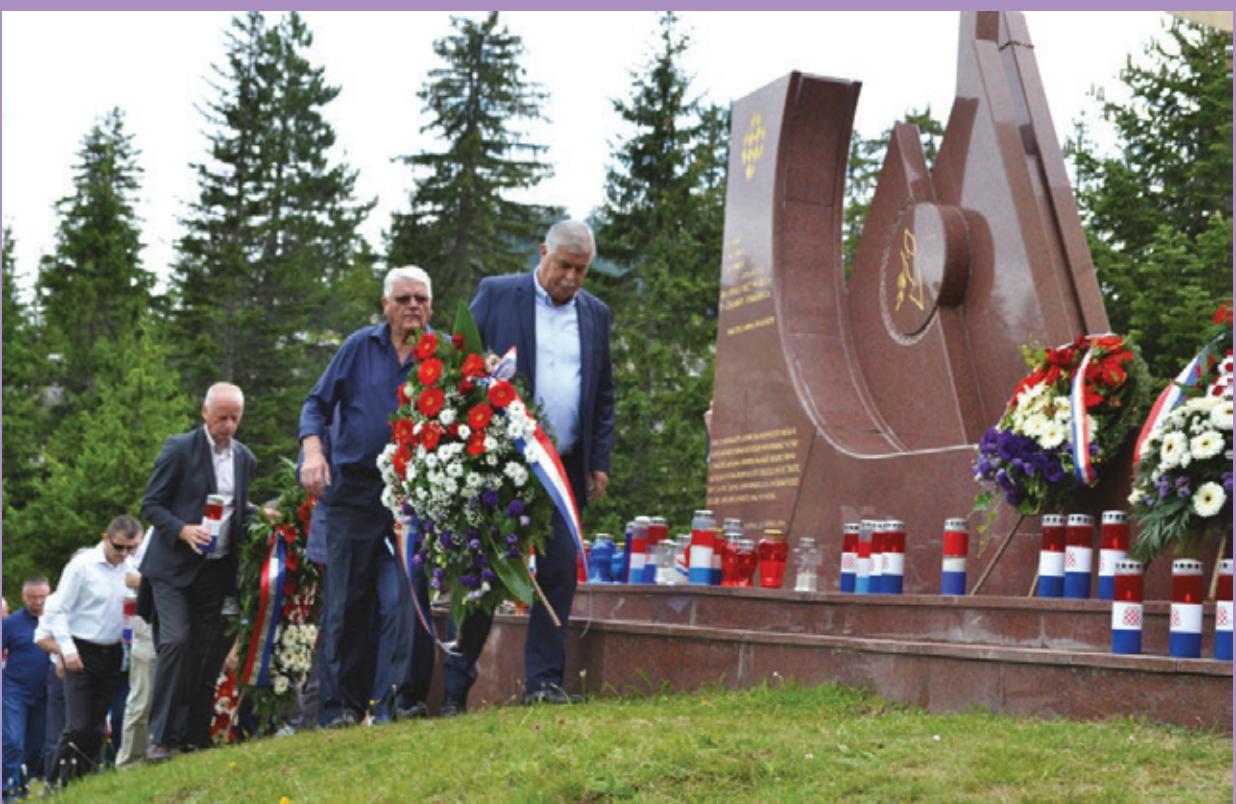

među ostalih „Kuljića djecu“ njih petero koji su streljani na Brigu, dvije Dragice iz Izbična, stravična ubojstva nedužnih svećenika-franjevaca, osuđenog za pomaganje Križarima Iliju Mikulića Jukića, obitelji Gilja koji su ostali bez pet sinova, zaključivši svoje izlaganje riječima: „Širokim Brijegom nije hodalo veće zlo od partizansko-komunističkog u zadnjoj fazi Drugoga svjetskog rata i u godinama porača, a u Boga se ufamo da nikad i neće“.

„Društvenu zajednicu, na čelu s gradonačelnikom Mirom Kraljevićem i predsjednikom Vlade ŽZH Zdenkom Čosićem, povijest će upamtiti i po velikim potezima glede naših pobijenih, kako fratara tako i svih ostalih. Grad Široki Brijeg 7. veljače je proglašio Danom sjećanja na pobijene franjevce i puk te negdašnju zaobilaznicu, koja je potpuno nepotrebno prošla franjevačkim žrtvoslovnim mjestom, nazvao Ulicom pobijenih franjevaca. Kad ih Crkva proglaši mučenicima, onda će to postati Ulica franjevačkih mučenika. ŽZH imenovala je 7. veljače Danom sjećanja na žrtve komunističkog zlosilja. Hvala i svima ostalima koji su sudjelovali u ovome“, rekao je između ostalog fra Miljenko-Mića Stojić, vicepostulator/Vicepostulature postupka mučeništva 'Fa Leo Petrović i 65 subraće'.

Mons. dr. Mile Bogović, biskup u miru recezent knjige „Otkopana istina Širokog Brijega“ pohvalio je rad Povjerenstva istaknuvši da ovako nešto cijelovito i detaljno opisano o stradanjima Širokobriješkog puka nema u Republici Hrvatskoj te da ovaj način rada treba prenijeti u Republiku Hrvatsku. Mons. Bogović je naglasio da bez obzira što izostaje potpora s državne razine, ipak postoji puna potpora lokalnih vlasti. „Ova knjiga je doprinos spašavanju hrvatske povijesti“, rekao je na kraju svog izlaganja mons. Dr. Mile Bogović. Dr. sc. Mario Jareb znanstveni savjetnik povjesničar predstavljajući knjigu „Od Širokog do Bleiburga i nazad“ rekao je da je ova knjiga važan izvor za proučavanje šire problematike s kraja II. svjetskog rata, te da će zasigurno poslužiti povjesničarima za stvaranje novih radova.

Program je vodila Ana Marija Prskalo.

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na spomen obilježju stradalim Hrvatima na Stipića livadi iznad Doljana, 28. srpnja 2018. je obilježena 25. godišnjica stradanja 39 hrvatskih branitelja i civila koje su na današnji dan 1993. mučki pogubili pripadnici Armije BiH.

U spomen na stradale, služena je sveta misa zadušnica na kojoj su, uz obitelji i prijatelje ubijenih, nazočili i predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata. Svetu misu za nevine hrvatske žrtve predvodio je fra Andrija Jozić, gvardijan franjevačkog samostana Rama-Šćit. Misno slavlje uveličao je širokobriješki veliki crkveni zbor Svetе Cecilije.

Prije početka slike brojna izaslanstva zapalili su

svijeće i položili vijence na spomen obilježje, a među njima i izaslanstvo Grada Širokog Brijega predvođeno gradonačelnikom Miroom Kraljevićem u pratnji predstavnika braniteljskih udruga. Skupu se obratio general Stanko Sopta – Baja, a pročitana su imena stradalih na Stipića livadi i Doljanima.

Stipića livada, mjesto iznad Doljana, općina Jablanica, mjesto je na kojem je u jutro 28. srpnja 1993. počinjen zločin nad 33 hrvatskih vojnika i 6 civila koje su ubili i masakrirali pripadnici Armije BiH. Svi preživjeli stanovnici sela njih preko 200 uglavnom žena i djece, uhićeni su i odvedeni u Jablanicu gdje su bili zatočeni do 1. ožujka 1994. kada su razmijenjeni.

Nakon trodnevnice u čast svetoj Ani na kojoj su sudjelovali brojni vjernici iz Župe Ljuti Dolac, ali i okolnih mjesta, 26. svibnja 2018. je proslavljen blagdan zaštitnice ove blatske župe. Svetu misu predvodio je fra Branimir Musa, župnik u Tihaljinama. Središnje misno slavlje svojim pjevanjem upotpunio je Veliki župni zbor Ljuti Dolac.

Na misnom slavlju nazočili su gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić.

Župnik u Ljutom Docu fra Ante Kurtović pored proslave blagdana, skromno je i proslavio 20 godina svećeništva. Na današnji dan prije 20 godina rekao je mladu misu u Drinovcima.

Dana 28. srpnja okupili su se sastavljači križaljki, rebusa, premetaljki i drugih zagonetačkih sastavaka. Široki Brijeg su predstavili: Zdenko Ćavar, Frano Vukoja, Ružica Soldo, Mariofil Soldo, Nevenko Soldo, Filip Karačić- sastavljač pitanja za HTV-ov kviz „Potjeru“, Marinko Ćavar i Slavko Naletilić. Iz Mostara su stigli Željko Marinović, Predrag Bošnjak i Ibro Memić. Iz Rijeke je stigao Pero Galogaža, glavni urednik enigmatskog časopisa „Feniks“ i predsjednik Zagonetačkog saveza Hrvatske.

Iz Travnika je na ovaj susret došao Adnan Spahić, iz Gacka Dragiša Cetić, iz Privlake Ilijan Ozdanovac, a iz Osijeka Josip Dubrović. Pobjednik natječaja u sastavljanju premetaljke o temi „Šesti susreti enigmata u Gradu na gori“ je Miloš Milićević iz Doboja s anagramom „Gaudeamus igitur –region naše strasti!“. U natječaju za magični kvadrat 7x7 prvo mjesto je osvojio liječnik Radoja Racanović iz Gradiške. Kolege enigmate nasmijavao je novinar i kolumnist, doajan hercegovačke enigmatike Frano Vukoja.

Povodom Međunarodnog tjedna dojenja održano je 3. kolovoza 2018. druženje majki i onih koje će to tek postati. Sve majke, trudnice i zainteresirane za ovu temu mogle su čuti mnogo korisnih i provjerenih informacija od etabliranih stručnjakinja iz ovog područja. Uz prof. dr. Vajdanu Tomić,

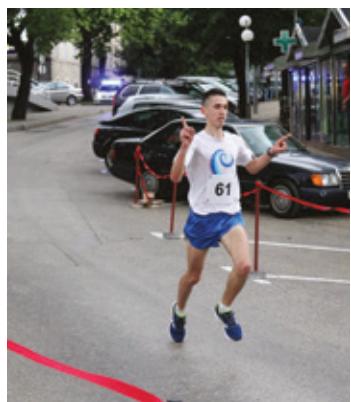
predstojnicu Klinike za ginekologiju i porodništvo SKB Mostar i pročelnici Katedre za ginekologiju i porodništvo Medicinskog fakulteta, govorila je sestra Rusmira Arapović, savjetnica za dojenje, a posebna gošća bila je Tereza Kiš-Miljković, savjetnica za dojenje.

Međunarodni tjedan dojenja u prvom tjednu kolovoza u svijetu se obilježava već 27. godinu zaredom, a u BiH je obilježavanje ovog Tjedna tek u začecima.

Tema ovogodišnjega Međunarodnog tjedna dojenja je "Dojenje – temelj za život". Druženje je organizirao Dom zdravlja Široki Brijeg.

Širokobriješka mladež HDZ-a BiH organizirala je akciju čišćenja hrvatskog grba uoči proslave Dana Grada Širokog Brijega i blagdana Uznesenja Blažene Djevice Marije. Ovaj grb izrađen je 1990. i savršeno se uklopio u okruženje u kojem se nalazi. Napravili su ga građani Širokoga Brijega, a od svoga nastajanja pa do današnjega vremena postao je jedan od najpoznatijih simbola Širokog Brijega.

Pobjednik tradicionalnog **mini maratona Polog - Široki Brijeg**, u sklopu „Svibanjskih sjećanja 2018.“ je Ivan Dračar, član Atletskog kluba Kvarner s vremenom 33,00 minuta. Drugo mjesto osvojio je Ante Pokrajčić (33,26 min), dok je treći bio Vinko Sliško (33,33 min) iz Atletskog kluba Puls iz Tomislavgrada. Dionica je bila duga cca 10 km, a na ovogodišnjoj utrci sudjelovalo je više od 80 trkača iz BiH i Republike Hrvatske. Prvoplasiranim je pripala novčana nagrada u iznosu od 500 KM i pobjednički pokal. Drugoplasiranim je pripalo 300 KM i pokal, a trećeplasiranim 200 KM i pokal. Najboljima je nagrade uručio Ivo Slišković, šef odjeka za društvene djelatnosti. Posebna priznanja i novčane nagrade u iznosu od 100 KM dobitno je pet najbolje plasiranih Širokobriježana. Nagrade im je uručio Ivan Zeljko, predsjednik Športskog saveza Grada Širokog

Brijega.

1. Filip Lovrić,
2. Davor Pavković
3. Ivan Matković,
4. Marko Kraljević, i
5. Ante Marić.

Posebno priznanje i novčane nagrade od 100 KM dobitno je i pet najbolje plasiranih Širokobriježana školskog uzrasta, a nagrade im je uručio Predrag Naletilić, pomoćnik gradonačelnika za gospodarstvo.

1. Josip Suton,
2. Žarko Ćavar,
3. Roko Kosir,
4. Andrej Lasić, i
5. Ivan Zeljko.

Andrej Lasić istrčao je maraton za 44 minute. Iako nije bio najbrži, činjenica je da je najmlađi.

Pokal i novčanu nagradu od 100 KM dobitne su prve tri djevojke, Zdravka Pokrajčić i Petra Zeljko s istim vremenom od 51,06 min, te treća Julija Kvesić. Nagrade im je uručio Toni Galić, savjetnik za odnose s javnošću gradonačelnika Širokog Brijega.

Posebno priznanje i nagradu dobitio je Vinko Kraljević – Vinja koji je istrčao 15. maraton. U ime Vlade ŽZH priznanje mu je uručio Marko Ćavar.

U sklopu obilježavanja 27. obljetnice zaustavljanja tenkova JNA u Pologu je, 7. svibnja, održan prigodni program.

Program obilježavanja započeo je izvedbom himne „Lijepa naša“ nakon čega su položeni vijenci i zapaljene svijeće kod spomen obilježja svim poginulima u Pologu. Vijence su položili i zapalili svjeće: izaslanstvo HNS-a na čelu s predsjednikom dr. Dragom Čovićem, izaslanstvo RH na čelu s veleposlanikom RH u BiH g. Ivanom DelVechiom i izaslanstvo Oružanih snaga BiH na čelu s brigadirom Zdravkom Rezom. Nakon polaganja vijenaca i kratke molitve služena je sveta misa, a predvoditelj misnog slavlja bio je širokobriješki župnik fra Stipe Biško. Po završetku svete misе održan je koncert Simfonijskog orkestra Mostar sa domoljubnim i duhovnim pjesmama.

Koncertom Glazbene škole Široki Brijeg pod nazivom "Večer hrvatske glazbe", održanom u Franjevačkoj galeriji 10. svibnja 2018., a u organizaciji Grada Širokog Brijega nastavljen je program "Svibanjska sjećanja 2018."

Prostorije Franjevačke galerije bile su pretjesne da prime sve ljubitelje glazbe, a održani koncert pokazao je raskoš i znanje učenika Glazbene škole Široki Brijeg. U prepunoj Franjevačkoj galeriji među nazočnjima bili su šef odsjeka za društvene djelatnosti Grada Širokog Brijega Ivo Slišković, savjetnik gradonačelnika Toni Galić i predsjednik Ogranka Matice hrvatske Široki Brijeg, Gojko Jelić.

Nakon Djevojačkog zbora nastupili su učenici osnovne i srednje Glazbene škole koji su svoje glazbeno umijeće pokazali izvodeći skladbe hrvatskih skladatelja uz zasluzeni dugotrajni pljesak.

Koncert je završio nastupom Djevojačkog zbora i Tamburaškog orkestra uz skladbu „Neka cijeli ovaj svijet“ iz mjuzikla Jalta, Jalta.

Šesti Tulum slova nazvan "Doći će vrijeme" održan je 9. svibnja 2018., u širokobriješkoj Narodnoj knjižnici, a posvećen je zavičajnoj i domoljubnoj književnosti. Večer je organizirana u sklopu programa "Svibanjska sjećanja 2018.". Program je otvorila pozdravnim riječima Blanka Kraljević, inicijator i jedan od organizatora. Organizaciju večeri podržao je gradonačelnik Miro Kraljević.

Voditelj programa bio je Ivan Kraljević, a u glazbenom dijelu nastupila je Lucija Zovko. Interpretatore je na gitari pratio Kristian Novak.

Dana 5. svibnja 2018. u Širokom Brijegu je održan bogat i svečan program povodom **Dana hrvatskih branitelja Grada Širokoga Brijega**.

Program obilježavanja započeo je svetom misom za sve poginule i umrle branitelje, koja se služila u crkvi Uznesenja BDM na Brijegu. Misu je predslavio gvardijan fra Tomislav Puljić.

Po završetku mise slijedilo je okupljanje kod Gradskog sportskog dvorana na Pecari te formiranje kolone za mimohod, koji je bio središnji i najsvetčaniji događaj obilježavanja jer se prvi put organizirao mimohod s 21 stjegom ratnih postrojbi. U mimohodu su sudjelovali branitelji, predstavnici vlasti, limena glazba Oružanih snaga BiH i Mažoretkinje Široki.

Nakon mimohoda Ulicom fra Didaka Bunitića i dolaska svečane kolone na Trg širokobrijeških žrtava uslijedile su protokolarne radnje čitanja kratke povjesnice o sudionistvu širokobrijeških branitelja u Domovinskom ratu te svečano prinošenje stjegova širokobrijeških ratnih postrojbi, polaganje vijenca, paljenje svjeća i molitva kod križa u znak zahvalnosti i sjećanja na sve poginule.

Program je nastavljen u kinu Borak održavanjem svečane akademije kojoj su, uz branitelje, nazočili i njihovi gosti te visokopozicionirani dužnosnici lokalne, županijske i državne vlasti, kao i predstavnici inozemnih institucija. Nakon himne „Lijepa naša“ u izvedbi klapa Dobrkići, prisutnima se obratio gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević. U pozdravnim riječima istaknuo je zahvalnost prema braniteljima i čestitao im njihov dan. Riječi pozdrava, zahvalnost za sve učinjeno, za obranu svakoga hrvatskog doma uputili su Ivan DelVchio, veleposlanik Republike Hrvatske u BiH i izaslanik predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića i Bože Ljubić, zastupnik u Saboru Republike Hrvatske i izaslanik predsjednika Sabora RH. Također, na svečanoj akademiji prisutnima su se obratili Zdenko Čosić, predsjednik Vlade ŽZH, Andelko Mikulić, ratni načelnik i Mladen Begić, ministar branitelja u Vladi ŽZH. Riječi zahvalnosti na samom kraju uputio je Boro Hrkać, predsjednik Odbora za branitelje i ratne stradalnike Gradskog vijeća Široki Brijeg.

Po završetku akademije organiziran je prigodni domjenak i druženje u prostoru ugostiteljskog objekta "Park" pored Trga širokobrijeških žrtava.

Velik broj širokobriježana također je dao doprinos za stvaranje samostalne i neovisne države Hrvatske boreći se u postrojbama RH. Njih 9 (devet) položilo je život na oltar domovine a mnogi su ranjeni i zarobljeni.

7. travnja 2018. navršilo se **26 godina od raketiranja Širokog Brijega** od strane tzv. JNA u kojem je smrtno stradalo šest osoba. U ranim jutarnjim satima 7. travnja 1992., dva zrakoplova jugoslavenske vojske, koja su uzletjela iz Podgorice, nadletjela su Široki Brijeg i raketama zrak-zemlja i kazetnim bombama zasuli civilne ciljeve u užem dijelu Širokog Brijega. U tim napadima, pred svojim obiteljskim domovima u naselju Njivice, živote je izgubilo šestero Širokobriježana: Božo Soldo (1953.), Jozo Hrkać (1968.), Rajko Hrkać (1968.), Mladen Hrkać (1972.), Josip Hrkać (1978.) i Veselko Topić (1940.). U znak sjećanja na stradale civile i nekažnjeno raketiranje, u 9:55 oglasile su se sirene za uzbunjivanje u trajanju od 30 sekundi. Gradska uprava predvođena gradonačelnikom Mirom Kraljevićem i predsjednikom Gradskog vijeća Vinkom Topićem i Udruge branitelja proisteklih iz Domovinskog rata položili su na Trgu širokobrijeških žrtava vjenac i upalili svijeće za sve poginule hrvatske vojниke, kao i za sve nevino stradale civile tijekom Domovinskog rata.

Svetom misom zadušnicom i polaganjem vjenaca na Mosoru je u nedjelju, 17. rujna 2017., **obilježena 71. obljetnica smrti „Škipara“** koji su mučki ubijeni 18. rujna 1946. Marijofil Mandić, Zlatko Čavar, Jure Zovke, Božo Hrkać, Jakiša Alpeza, Vidak Prskalo, Veselko Rezić, Ivan Jurčić, Ivan Kolobarić i Ivan Katura imena su ubijenih "Škipara", za čije ubojstvo nitko nikada nije procesuiran.

Prije služenja svete mise, održana je procesija do groba pobijenih "Škipara". Na grob stradalih Škipara vjenac je položio izaslanstvo Grada Širokog Brijega, Gradski vijećnici Stjepan Marić i Vlado Čorić, zastupnik u Skupštini ŽZH Ivan Damjanović i Marko Čavar. Vjenac su također položili članovi navijačke skupine "Škipari" koji ponosno nose njihove ime.

Paljenjem svijeća kod spomenika smještenog ispred zgrade Gradske uprave, u Širokom Brijegu je **obilježena 18. godišnjica smrti dr. Franje Tuđmana**. Svjeće su upalili predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata, predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić, predstavnici viših razina vlasti, kao i članovi GO HDZ-a BiH Široki Brijeg. "Uvijek i sve za Hrvatsku, a našu jedinu i vječnu Hrvatsku ni za što" bilo je temeljno načelo i životni put utemeljitelja suverene hrvatske države dr. Franje Tuđmana. Hrvatski građani povjerenje Tuđmanu iskazali su i na prvim neposrednim predsjedničkim izborima 1992. godine, a potom i na predsjedničkim izborima 1995. Drugi predsjednički mandat nije završio, umro je 10. prosinca 1999. godine. U povodu 4. obljetnice smrti, 2003. podignut mu je spomenik.

U kinu „Borak“, 2. rujna 2017., svečanom akademijom **proslavljen „Dan nositelja ratnih odličja Hrvatskog vijeća obrane Herceg Bosne“**.

Na svečanoj akademiji bili su prisutni mnogi dužnosnici sa svih razina vlasti, kao i predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata. Prije početka akademije održan je mimohod kroz Široki Brijeg, a na Trgu širokobrijeških žrtava položen je vjenac i zapaljene svijeće. Prigodnim riječima su se obratili Lazar Martinović, predsjednik Udruge nositelja ratnih odličja Hrvatskog vijeća obrane Herceg-Bosne, Mladen Begić, ministar hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i izaslanik Vlade Županije Zapadnohercegovačke, kao i Željko Raguz, ravnatelj Hrvatskog dokumentacijskog centra u Bosni i Hercegovini. Lazar Martinović je uručio prigodne zahvalnice osobama i institucijama koje su dale doprinos u razvoju i radu Udruge. Među njima su Vlada ŽZH, Grad Široki Brijeg na čelu s gradonačelnikom Mirom Kraljevićem, Zaklada za pružanje pravne pomoći pripadnicima braniteljske populacije i Ivica Čavar, prvi predsjednik Udruge nositelja ratnih odličja Hercegovačko-Neretvanske Županije. Proslavu su svečano uveličali nastupi Prvog benda orkestra Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i akademска glazbenica Lucija Zovko.

U povodu Dana poginulih branitelja Mjesne zajednice Uzarići, Crveni križ Široki Brijeg u suradnji sa Zavodom za transfuzijsku medicinu SKB Mostar 13. rujna 2017., organizirao je humanitarnu akciju darivanja krvi na Uzarićima. Prikupljeno je 28 doza dragocjene tekućine, a akciji se odazvalo 34 ljudi.

Ova akcija se već tradicionalno organizira u MZ Uzarići, i to u suradnji s Udrugom veterana i poginulih branitelja Domovinskog rata i MZ Uzarići.

Nakon spomenute humanitarne akcije upriličeno je polaganje vjenca i paljenja svijeća kod spomenika poginulim braniteljima Uzarića. U izaslanstvu su bili predstavnici darivatelja krvi i Crvenog križa, branitelja i izaslanstvo Grada Širokog Brijega kojeg je predvodio predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić.

Inače, ovo je osma ovogodišnja akcija darivanja krvi koju organizira Crveni križ Široki Brijeg, a održana je pod pokroviteljskom Ureda gradonačelnika Širokog Brijega.

Komunistički historiografi pisali su povijest u svrhu opravdanja svojih zločina

Dana 25. listopada 2017. održan je na Širokim Brijegu »IX. simpozij Stopama pobijenih«, kojeg organizira Vicepostulatura postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće« na čelu s fra Miljenkom Stojićem. Njime se pokušava osvijetliti istina o ubojstvu 66 hercegovačkih franjevaca i mnoštva puka Božjeg u Drugom svjetskom ratu i poraću te povjesne okolnosti u kojima se to dogodilo.

Simpozij je započeo sv. misom u samostanskoj crkvi, koju je predslavio gospičko-senjski biskup u miru dr. Mile Bogović uz sumisništvo vicepostulatora fra Miljenka Stojića i voditelja franjevačkog Trećeg reda fra Dane Karačića. Osvrnuvši se na pročitano Evanđelje biskup je u propovijedi istaknuo kako je Isus u nekoliko riječi postavio odnose među nama: ljubav treba biti na prvom mjestu. Ako se bilo koja druga vrijednost postavi na prvo mjesto, nastaju poteškoće i nered. Dotako se još i naših pobijenih u Drugom svjetskom ratu i poraću te onih koji su među nama tomu doprinijeli. Pozvao je na oprštanje i zauzetost na izgrađivanju naše slobode i države.

Svetu misu prenosile su Radiopostaja Široki Brijeg i Radio Herceg Bosne. Pjevalo je Veliki župni zbor sa Širokog Brijega.

Nakon sv. mise u samostanskoj dvorani uslijedila su tri predavanja. Simpoziju je naznačio velik broj sudionika, a među njima bili su i predstavnici društvenih i političkih vlasti i udruženja.

Prvo izlaganje održao je povjesničar dr. Andelko Mijatović na temu »Komunistički zločini nad civilima u procesu osvajanja vlasti – prilog istraživanju ubojstva franjevaca sa Širokoga Brijega 1945.« Ovo su naglasci iz njegova izlaganja. »Pri zauzimanju Širokoga Brijega u početku veljače 1945. partizani su se posebno okomili na franjeve iz samostana u Širokom Brijegu, značajnoga prosvjetnog središta i izvan područja zapadne

Hercegovine. Tada su šestoricu franjevaca strijeljali 6. veljače u Mostarskom Gracu, 7. veljače na Širokom Brijegu ubili su i potom spalili 12 franjevaca, a 8 njih sutradan su odveli prema Splitu i ubili. Nedavno su u Zagvozdu pronađeni posmrtni ostatci nekih od tih mučenika, a gdje su likvidirani ostali još je nepoznato. Potrebno je naglasiti da se nijedan od tih franjevaca nije isticao politički, devenitorica su bili profesori u tamošnjoj gimnaziji, a sedmorica od njih bili su i doktori znanosti iz predmeta koje su predavali. Partizanske su snage nastavile zločinima i nakon zauzimanja Mostara nad vojnim ranjenicima u bolnici, nekolicinom franjevaca i drugim uglednim građanima koje su, uglavnom, uhićivali, ubijali i ubacivali u Neretvu. Takvim i sličnim zločinima nastavili su i sljedećih mjeseci.« Drugo predavanje imao je povjesničar, biskup dr. don Mile Bogović. Govoreći o prvih pet godina rada Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij (2011. – 2016.), istaknuo je sljedeće. »Nakon uspostave samostalne hrvatske države i kod nas, kao i u drugim državama koje su prije bile pod komunizmom, počelo se i u javnosti drukčije odnositi i pisati o žrtvama jugokomunističkog režima. Tražio se način kako izraziti poštovanje onima kojima je bilo oduzeto svako dostojanstvo, koji su mučeni i bačeni u razne jame, pećine, rovove i sl. Jedna od mojih glavnih preokupacija kao biskupa bila je uključiti se što djelatnije u taj zadatku suvremenog hrvatskog naraštaja. Pokrenuo sam inicijativu za gradnju Crkve hrvatskih mučenika na Udbini. U novije vrijeme pokrećem projekte za Svehrvatski grob i za Hrvatski križni put.«

O novim spoznajama o fra Radoslavu Glavašu govorio je povjesničar mr. Ivan Čorić. Izlaganje je završio riječima: »Komunistički historiografi pisali su povijest u svrhu opravdanja svojih zločina. Tako i popratne bilješke koje su napisane u dosjeu fra Radoslava Glavaša želete ga prikazati kao zakletog ustašu kojem je jedini razlog postojanja bilo ubijanje Srba. Svrha mog izlaganja jest utvrditi istinu, ma kakva god ona bila. Ne postoje dokazi za optužbe na račun fra Radoslava Glavaša, zbog toga će glasno razmišljati i postaviti pitanje nije li vrijeme za reviziju njegove presude?«

Simpozij je završio zahvalom svim posjetiteljima i predavačima te pozivom da se svi koji imaju bilo kakvu informaciju o ubojstvu fratara jave u Vicepostulaturu te na taj način doprinesu njezinu uspješnom radu.

Dana 29. studenog, u večernim satima na Trgu širokobrijeških žrtava zapaljene su svijeće za preminuloga generala Slobodana Praljka i sve ostale nepravedno osuđene čelnike Hrvatske zajednice Herceg Bosne.

Na paljenju svijeća okupilo se mnoštvo građana koji su na miran i dostojanstven način pokazali da se ne slažu s haškom presudom kao povjesnom nepravdom koja je dovela do tragičnog ishoda. Paljenje svijeća organizirala je Koordinacija udruga proisteklih iz Domovinskog rata HVO-a u počast tragično preminulom generalu Praljku i ostalim nepravdedno osuđenim čelnicima HZB. Svijeće su zapalili i predstavnici braniteljskih udruga, gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić. Molitvu je predvodio fra Miljenko Stojić.

Dana 17. studenog 2017. godine, u predvečerje obiljetnica uspostave Hrvatske zajednice Herceg-Bosne i pada grada heroja Vukovara, na Trgu širokobrijeških žrtava održana je „Večer sjećanja“.

Paljenjem svijeća i molitvom ispred spomenika poginulim braniteljima odala je se počast svim poginulim braniteljima i žrtvama Domovinskog rata, kako u Bosni i Hercegovini, tako i u Republici Hrvatskoj. Uz organizatora, Gradska odbor Mladeži HDZ BiH Široki Brijeg, molitvom i paljenjem svijeća pridružili su se mnogobrojni građani.

Neka plamen sjećanja na žrtve Vukovara, Škabrnje, Stipića livade, Grabovice, Uzdola, Vareša, Križančeva sela i mnogih drugih hrvatskih stratišta gori u našim srcima.

U povodu blagdana Svih svetih i Dušnog dana, na Trgu širokobrijeških žrtava kod Križa položen je vijenac i zapaljene svijeće za sve poginule i umrle širokobriješke branitelje i domoljube.

Uz nazočnost predstavnika Grada Širokog Brijega i udruga proisteklih iz Domovinskog rata, vijenac su položili i svijeće zapalili predstavnici udruga, gradonačelnik Miro Kraljević, predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić i predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić. Ovo je znak sjećanja na sve branitelje koji su položili živote u obrani svoga naroda.

Na Trgu širokobrijeških žrtava u sklopu **obilježavanja „Dana sjećanja na pobijene franjevce i puk“**, 5. veljače 2018. položeni su vijenci i zapaljene svijeće za sve pobijene franjevce i puk.

Vijence su položili izaslanstva Grada Širokog Brijega: gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević, predsjednik Gradskog vijeća Široki Brijeg Vinko Topić i predsjednik Povjerenstva za obilježavanje i uređivanje grobišta Širokog Brijega Pero Kožul; Županije Zapadnohercegovačke: predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić, predsjednik Skupštine ŽZH Ante Mišetić i fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator „Vicepostulature postupka mučeništva fra Leo Petrović i 66 subraće“, predvodio je molitvu za sve žrtve. Općinsko vijeće Širokog Brijega je 23. veljače 2012. donijelo odluku da se 7. veljače obilježava kao „Dan sjećanja na pobijene franjevce i puk“, dok je taj dan Županija Zapadnohercegovačka 2014. godine proglašila kao „Dan sjećanja na žrtve komunističkog zlosilja“.

nistar branitelja ŽZH Mladen Begić, voditelj Odjela za Drugi svjetski i Domovinski rat HNS-a Ilija Vrljić i ispred Hrvatskog memorijalno – dokumentacijskog centra Hrvoje Mandić.

Nazočili su i predstavnici gradske i županijske izvršne i zakonodavne vlasti, te predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata. Organizator je Povjerenstvo za obilježavanje i uređivanje grobišta II. svjetskog rata i porača Široki Brijeg.

Nakon intoniranje himne „Lijepa naša“, fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator „Vicepostulature postupka mučeništva fra Leo Petrović i 66 subraće“, predvodio je molitvu za sve žrtve.

Općinsko vijeće Širokog Brijega je 23. veljače 2012. donijelo odluku da se 7. veljače obilježava kao „Dan sjećanja na pobijene franjevce i puk“, dok je taj dan Županija Zapadnohercegovačka 2014. godine proglašila kao „Dan sjećanja na žrtve komunističkog zlosilja“.

Održali su se "VIII. dani pobijenih hercegovačkih franjevaca"

U ovo molitveno sjećanje sabiremo sve progutane suze i sve neprospavane noći

Povodom 73. obljetnice jugokomunističkog ubojstva 66 hercegovačkih franjevaca, u samostanskoj crkvi na Širokom Brijegu 4. – 7. veljače održali su se »VIII. dani pobijenih hercegovačkih franjevaca«.

Prva tri dana molitveni program započinjava je molitvom krunice, a nastavlja se slavljenjem sv. mise zadušnice za ubijene fratre i puk. Kroz ove dane sv. mise su predslavili fra Antonio Šakota iz Mostara, fra Domagoj Šimić iz Banja Luke i fra Ivan Matić iz Samobora, uz sumisništvo vicepostulatora fra Miljenka Stojića i fratra iz širokobriješkog samostana. Molitvom krunice, čitanjem i pjevanjem na sv. misama posebno su sudjelovali ministranti, članovi Franjevačke mlađeži te članovi Franjevačkog svjetovnog reda i zborova koji djeluju u župi.

Kroz ova tri dana dodijeljene su i nagrade te prigodne plakete nagrađenima na »VII. nagrađnom natječaju« na temu pobijeni hercegovački franjevci. Zastupljeni su bili uzrasti djeca, mlađež i odrasli. Danas, na dan obljetnice ubojstva franjevaca na Širokom Brijegu, 7. veljače, koji je ujedno i dan sjećanja na sve fratre ubijene u Drugom svjetskom ratu i poraću, molitveni program započeo je u 16.00 molitvom kraj ratnog skloništa gdje su članovi Frame Široki Brijeg zapalili 12 svijeća u znak sjećanja na 12 fratra koji su ubijeni i spaljeni u ovom skloništu. Nakon molitve procesija se uputila u samostansku crkvu prema grobu gdje su pokopana 24 ubijena fratra. Svečanu sv. misu zadušnicu predstavio je fra Miljenko Šteko, provincial hercegovačkih franjevaca, uz sumisništvo vicepostulatora fra Miljenka Stojića, generalnog vikara hercegovačkih biskupija don Željka Majića, gvardijana samostana hercegovačkih franjevaca te velikog broja frata iz Provincije. Prostrana samostanska crkva bila je

dupkom puna, unatoč veoma kišnom vremenu.

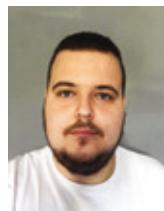
Pjevanje na sv. misi predvodio je veliki župni zbor pod ravnjanjem s. Mire Majić. Misno čitanje pročitao je fra Rade Dragičević, jedan od trojice još živućih hercegovačkih frata koji su pohađali glasovitu franjevačku gimnaziju na Širokom Brijegu, a molitvu vjernika čitali su gvardijani samostana.

Fra Miljenko je u propovijedi istaknuo sljedeće. "Na početku još jednoga našeg vjerničkog bodjenja i sjećanja, naš pogled počiva na nezacijeljenim ranama prošlosti, u 73. obljetnici, zbog kojih ne možemo ne trptjeti – jer to je bol vlastita ovoj Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji, našoj krajevnoj Crkvi i čitavome našemu puku. U zadnje vrijeme sve je više iskaza još preostalih živih svjedoka o brojnim stratištima jugokomunističkih postrojbi nad našim narodom. Mučene su i ubijane na tisuće naših ljudi – nečijih sinova i kćeri, djedova, baka, očeva, braće, majki, sestara. U ovo molitveno sjećanje sabiremo sve progutane suze i sve neprospavane noći, sve boli koje su kidale žalosna srca onih koji su iza njih ostali, a morali su šutjeti, lišeni svih prava, pa i onih na pokop, dostoјanstveno posljednje počivalište i sjećanje." Propovijed je završio riječima: »Draga braćo i sestre, previše je pitanja i teških zadaća za naše umorne duše na ovome dugom prijelazu između dva tisućljeća: umor od ratova, umor od dugih porača i nejasne budućnosti, umor od bijede i tolikih nepravdi, umor od mnoštva informacija i poluinformacija, umor od svega i svačega. A gdje pronaći snagu? U Kristu Isusu, koji je Put, Istina i Život. Uputimo se k njemu koji nas poziva u današnjem evanđelju: "Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti." (Mt 11, 28)«

Na kraju sv. mise zadušnice nazočnima je nekoliko riječi uputio generalni vikar hercegovačkih biskupija don Željko Majić koji je prenio pozdrave mjesnog biskupa Ratka Perića te istaknuo kako se nada da će se prikupiti svi potrebni dokazi da bi ubijeni fratri bili proglašeni mučenicima. Fra Miljenko Stojić, vicepostulator postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće«, izrekao je kratko izvješće o radu Vicepostulature u protekloj godini, a vjernicima se obratio i gvardijan širokobriješkog samostana fra Tomislav Puljić zahvalivši se svima koji su sudjelovali i pomogli u organizaciji ovog molitvenog programa.

S obzirom na broj klubova koji se bave dvoranskim sportovima i na brojnost mlađih kategorija, gradu je potrebna jedna nova dvorana.

Piše:
Domagoj
Ledić

Snažan karakter i natjecateljski duh širokobrijeških športaša

Sport se u Širokom Brijegu počeo razvijati krajem 19. stoljeća kada su se mladi Širokobrijezani uključili u rad "Hrvatskog sokola" - prvog sportskog društva u Hercegovini osnovanog 1896. u Mostaru. Između svjetskih ratova u gradiću na rijeci Lištici igrao se i tenis, a prvi klubovi i društva osnovali su se tek iza Drugog svjetskog rata. Društvo za tjelesni odgoj "Partizan" osnovano je 1946., a u sklopu njega su djelovali rukometni, odbojkaški, stolnoteniski, atletski te gimnastički odjel. Iste godine osnovano je i Gimnastičko društvo "Borak" koje je, između ostalog, imalo i nogometni odjel iz kojeg je ubrzo osnovan nogometni klub.

Kako je sve počelo?

U proljeće 1948. osnovan je Nogometni klub "Borak", a plava je uzeta kao boja kluba koja se zadržala sve do danas. Današnje ime, NK Široki Brijeg, klub nosi od 1. listopada 1995.

Do osnivanja košarkaškog kluba trebalo je proći 26 godina. 5. travnja 1974., na poticaj pokojnog profesora tjelesnog odgoja Stanka Jelčića - Čanke i skupine gimnazijalaca, osnovan je Košarkaški klub "Mladost". Klub je 1992. prekinuo aktivnosti zbog Domovinskog rata, a već je 1994. pod novim imenom Hrvatski košarkaški klub "Široki" krenuo s natjecanjem u okviru Košarkaškog saveza Herceg-Bosne, a kasnije i Košarkaškog saveza BiH.

U dugom razdoblju od Drugog svjetskog rata do Domovinskog rata širokobriješki sportski klubovi uglavnom su se natjecali u nižim ligama, a sport je pravi procvat doživio tek nakon Domovinskog rata.

Velići klubovi iz malog grada

Nogometni i košarkaški klub nizali su titule prvaka i pobednike kupova Herceg-Bosne i BiH te su i dandanas perjanica širokobriješkog sporta. NK Široki Brijeg je prvak BiH bio 2004. i 2006. dok je Kup BiH osvajao 2007., 2013. i 2017. HKK Široki je pak najuspješniji sportski klub u BiH s osvojenih devet naslova državnih prvaka te isto toliko naslova pobjednika Kupa BiH.

Ime svoga kluba, a samim time i svoga grada pronosili su cijelom Europom, a impresivna je brojka Nogometnog kluba Široki Brijeg koji je u europskim natjecanjima nastupio 15 puta. HKK Široki je godinama bio sudionik regionalne ABA lige iz koje je, nažalost, ispašao 2014. te se vodstvo kluba bori da se "Ponos Hercegovine" što prije vrati u elitno društvo.

Iz mora uspjeha klubova i pojedinaca vrijedi izdvojiti podatke da Široki Brijeg, grad od nepunih 30.000 stanovnika, ima dva olimpijca koja su branila boje košarkaške reprezentacije Hrvatske na Olimpijskim igrama. Prvi olimpijac bio je Stanko Barać, današnji sportski direktor HKK Široki, koji je nastupio na Olimpijskim igrama 2008. u Pekingu dok je drugi olimpijac Darko Planinić nastu-

pio na posljednjim Igrama održanim 2016. u Rio de Janeiru. Vrijedi istaknuti i uspjeh širokobriješkog karatea. U gradu su nekoć postojala čak tri karate kluba, a danas imamo dva - KK "Široki" i KK "Široki Brijeg". Upravo iz potonjeg su ponikla braća Anđelo i Ivan Kvesić koji su proteklih godina osvojili medalje i titule na europskoj i svjetskoj razini. Ako nastave ovim ritmom, broj olimpijaca u Širokom Brijegu mogao bi narasti na četiri s obzirom da se obojica bore za nastup na Olimpijskim igrama 2020. u Tokiju kada će karate doživjeti svoj debi.

"Boom" ženskog nogometa i odbojke

Da vam je netko prije pet godina rekao da će se širokobriješke nogometnice i odbojkašice 2018. boriti za ulazak među državnu elitu vjerojatno biste ga čudno pogledali jer je odbojka bila još u povojima, a ženski nogometni klub nije bio niti osnovan!

Ženski nogometni klub »Široki Brijeg« je osnovan u jesen 2014., a već je u proljeće 2018. zamalo izborio plasman u Premijer ligu BiH. Klub raste iz godine u godinu te rezultatski preskače stepenicu po stepenicu, a ukoliko nogometnice nastave tako ne sumnjaj da ćemo u sezoni 2019./2020. gledati ženski premijerligaški nogomet u Širokom Brijegu. ŽNK Široki Brijeg je u nepune četiri godine postojanja već dao nekoliko reprezentativki BiH i Hrvatske - od mlađih kategorija do seniorki.

Sličnu priču gledali smo protekle sezone i s Hrvatskim ženskim odbojkaškim klubom "Smeč" koji je u finalu doigravanja za ulazak u Premijer ligu BiH izgubio od lukavačkog "Smeča". I za ovaj klub se može reći da svake sezone skoči za jednu stepenicu više kada su rezultati u pitanju. Prije nekoliko sezona širokobriješke odbojkašice bile su zadovoljne završetkom sezone na sredini ljestvice, no ozbiljnijim pristupom i kvalitetnim radom došle su na korak od sna. Prethodne sezone izgubile su u polufinalu doigravanja za Premijer ligu BiH te su osvojile ukupno treće mjesto. Prošle sezone su uspjele prijeći i tu prepreku igravši u spomenutom finalu doigravanja gdje su zapele. Sudeći po ovom usponu iz sezone u sezonu, odbojkašicama "Smeča" mogla bi biti treća sreća i ulazak među najbolje odbojkaške ekipe u državi.

Vrijedi svakako istaknuti uspjehe Hrvatskog cheerleading kluba "Široki" koji od svog osnutka 2009. ne silazi s najvišeg postolja kada je Bosna i Hercegovina u pitanju. Klub je predstavljao državu na svjetskom i europskom prvenstvu te na međunarodnim turnirima. Baš kao i karate, cheerleading će kao najmlađi olimpijski sport svoj debi imati na Igrama u Tokiju 2020.

Infrastruktura

Široki Brijeg se može pohvaliti da ima stadion i dvoranu kakvih nema niti u većim gradovima u BiH, dok mu na modernom nogometnom trening kampu na Mostarskom blatu zavide i veći klubovi iz regije. Postoji i nekoliko privatnih sportskih dvorana u kojima se na umjetnoj travi igra mali nogomet i tenis.

S obzirom na broj klubova koji se bave dvoranskim sportovima i na brojnost mlađih kategorija, gradu je potrebna jedna nova višenamjenska dvorana kako bi se riješio problem sa zauzetošću dvorane Pecara te neadekvatnih školskih dvorana.

Široki Brijeg - Uvijek na 1. mjestu!

Poznati slogan grada otkriva snažan karakter Širokog Brijega i natjecateljski duh ovdašnjih sportaša i sportskih djelatnika. Bogatstvo našeg grada su "mali" klubovi i sportski kolektivi koji se bore iz godine u godinu sa svojim problemima, no nikada ne odustaju. Primjer toga je Hrvatski rukometni klub "Široki" koji je u svojoj dvadesetogodišnjoj povijesti doživio nekoliko kriza te situacije kada je trebao biti ugašen. Do toga, na svu sreću, nikada nije došlo, a rukometari su se uvijek vraćali jači te se već deset godina drže slogana "Život za Široki!" kojeg uzviknu prije svake utakmice i na svakom "time-outu".

Ovakvi klubovi najčešće prežive zahvaljujući entuzijazmu pojedinca koji živi za taj sport, a odustati nikada neće dok god ga u stopu prati skupina mlađih sportaša kojima je njihov "mali" klub najveći na svijetu.

Širokobriježanin Andđelo Kvesić pobjednik je 7. međunarodnog karate turnira "Hercegovina Open" koji je održan 26. listopada u GSD Pecara.

Kvesić je u finalu pobjedio Ivana Martinca iz Čitluka.

U borbi za treće mjesto hrvatski reprezentativac Ivan Kvesić, inače Andđelov brat, pobjedio je također reprezentativnog kolegu Zvonimira Živkovića. Pobjedničke pokale najboljima dodijelili su Predrag Naletilić – Cobra, Zdenko Čosić i gradonačelnik Miro Kraljević.

U finalu MNL MZ Grada Širokog Brijega igranom na stadionu Pecara, 17. srpnja 2017. Dobrkovići su rezultatom 1:0 pobjedili ekipu Knešpolja.

Jedini strijelac na utakmici bio je Ante Grbešić u 66. minuti koji je i proglašen najboljim igračem finala. Dobrkovići su do titule stigli u svom četvrtom finalu, dok je ovo ekipi Knešpolja bilo treće uzastopno.

Najbolji strijelac i igrač ovogodišnje MNL MZ je Tomislav Grbešić (MZ Dobrkovići), dok je najboljim vratarom proglašen Denis Ševo (MZ Ljeva Obala).

8. Cheerleading prvenstvo Bosne i Hercegovine u Bileći održalo se od 17. do 18. ožujka 2018. Hrvatski cheerleading klub Široki osvojio je All Star titulu, titulu sve ukupnog pobjednika cheerleading prvenstva. Ovo je Širokom šesta titula prvaka Bosne i Hercegovine od mogućih 8. Trenerica Nikolina Čolak proglašena je najboljim trenerom cheerleading prvenstva Bosne i Hercegovine, a uz to Široki Brijeg je dobio i priznanje za razvoj i promociju cheerleading sporta Bosne i Hercegovine zbog plasmana u polufinale Hrvatskog Super Talenta. Široki se natjecao u 25 disciplina od čega je osvojio 14 zlatnih medalja, 6 srebrnih medalja, 4 bronce i jedno 5 mjesto. Zanimljiva je činjenica da je u individual disciplinama u svim uzrastima bilo da se radilo o curama ili momcima Široki uzeo zlato. Koreografija koja je podigla dvoranu na noge i definitivno koreografija o kojoj se najviše govori je seniori duo hip hop cheer gdje su Nikolina Čolak i Ruža Kraljević osvojile zlato za Široki.

Na redovitoj izbornoj Skupštini Športskog saveza Grada Širokog Brijega održanoj 23. svibnja 2018. za novog, starog predsjednika Upravnog odbora Športskog saveza izabran je Ivan Zeljko.

Na Skupštini su bili nazočni predstavnici športskih klubova, predstavnici osnovnih i srednjih škola i članovi Skupštine koje je imenovalo Gradsko vijeće. Nazočne je pozdravio Predrag Naletilić, pomoćnik gradonačelnika za gospodarstvo.

Informaciju o radu Športskog saveza u proteklom četverogodišnjem mandatu prezentirao je Ivan Zeljko, istaknuvši odličnu suradnju s gradskim tijelima vlasti koji su prepoznali rad Saveza i bili velika potpora u radu Saveza.

Za predsjednika Skupštine Športskog saveza izabran je Marko Ćavar, a za dopredsjednike Tihomir Miličević i Marinko Jelić.

Za predsjednik Športskog saveza kandidati su bili Ivan Zeljko i Nikolina Čolak. Svi prisutni članovi podržali su i izabrali Ivana Zeljku za novog, starog predsjednika Športskog saveza Grada Širokog Brijega.

Članovi Upravnog odbora, osim predsjednika Ivana Zeljke su: Dragan Soldo, Kristijan Crnjac, Toni Galić, Zoran Hrkać, Filip Lovrić i Viktor Ćorić.

U Nadzorni odbor Športskog saveza jednoglasno su izabrani Josip Kožul, Zdenko Jelić i Ivan Soldo. Novi članovi Športskog saveza su: Taekwondo klub „Poskok-Kočerin“ i Sportska udruga Herceg Sport.

Dana 22. studenog 2017., Udruga osoba s invaliditetom ŽZH organizirala je športsko-rekreativno natjecanje za svoje članove u dvorani Prve osnovne škole Široki Brijeg.

Ovakva vrsta natjecanja organizira se drugi put, dok je prvinac bio u lipnju ove godine. Pokrovitelji događaja su Ministarstvo obrazovanja, znanosti

kulture i športa ŽZH i Grad Široki Brijeg. Također, podršku su dali mladi volonteri, Centar Marija Naša Nada, Prva osnovna škola Široki Brijeg i roditelji djece s poteškoćama koji su sudjelovali u svim aktivnostima.

Službeni naziv natjecanja je „Sport nije privilegija nego potreba i pravo svih nas“ i nosi veliko značenje i simboliku. Zora Mikulić, predsjednica Udruge osoba s invaliditetom ŽZH u pozdravnom govoru zahvalila se svima koji su pomogli, ali i izdvojili vrijeme kako bi bodrili svoje športaše. Također, posebno je pozdravila drage goste iz Udruge Djeca nade iz Prozor-Rame.

Nakon zagrijavanja sudionici su odmjerili snage u četiri discipline: povlačenje konača, košarka (slobodna bacanja), trčanje u vrećama i odbojka. Najboljima u svim disciplinama nagrade su uručili Miroslav Hrkać, ravnatelj Prve osnovne škole, savjetnik za odnose s javnošću gradonačelnika Širokog Brijega Toni Galić, pomoćnik u Ministarstvu obrazovanja, znanosti kulture i športa ŽZH Mario Mikulić i Zora Mikulić, predsjednica Udruge.

Cilj ovoga natjecanja je bio dati jednake šanse u izjednačavanju mogućnosti za osobe s invaliditetom, i to kroz šport, rekreaciju, inkluziju, integraciju i socijalizaciju, kako bi se podigla svijest svakog pojedinca u društvu.

Pod pokroviteljstvom gradonačelnika Grada Širokog Brijega Mire Kraljevića, a u organizaciji Odsjeka za društvene djelatnosti i Školskog športskog društva Grada Širokog Brijega, u četvrtak, 19. travnja održane su tradicionalne Ulične utrke učenika osnovnih škola Grada Širokog Brijega.

Učenice i učenici šestih i sedmih razreda škole trčali su dionicu od 600m, sa startom od benzinske crpke INA i ciljem na Trgu širokobrijeških žrtava (na mostu). Učenice i učenici osmih i devetih razreda škole trčali su dionicu od 800m sa startom od Centra za vozila i ciljem na Trgu širokobrijeških žrtava (na mostu).

Nakon održanih utrka najboljima su dodijeljene medalje.

Rezultati:

6. i 7. razredi – učenici

1. mjesto: Frano Mikulić (OŠ Kočerin)
2. mjesto: Teo Tole (OŠ Biograci)
3. mjesto: Luka Bazina (Prva OŠ)
Priznanja u ovoj kategoriji dodijelio je Ivo Slišković, šef Odsjeka za društvene djelatnosti Grada Širokoga Brijega.

6. i 7. razredi – učenice

1. mjesto: Iva Kraljević (Prva OŠ)
2. mjesto: Ivana Vasilj (OŠ Biograci)

3. mjesto: Lana Kraljević (Druga OŠ)

Priznanja u ovoj kategoriji dodijelio je Predrag NaletilićCobra, pomoćnik gradonačelnika za gospodarstvo.

8. i 9. razredi – učenici

1. mjesto: Dominik Vujanović (Prva OŠ)
2. mjesto: Josip Planinić (OŠ Biograci)

3. mjesto: Mate Vukoja (OŠ Kočerin)

Priznanja u ovoj kategoriji dodijelio je Vinko Topić, predsjednik Gradskoga vijeća Grada Širokoga Brijega.

8. i 9. razredi – učenice

1. mjesto: Viktorija Kožul (Prva OŠ)
2. mjesto: Petra Kožul (OŠ Kočerin)
3. mjesto: Sara Miličević (OŠ Biograci)
Priznanja u ovoj kategoriji dodijelio je gradonačelnik Širokoga Brijega Miro Kraljević.

Ekipa HAŠK Gornji Mamići pobijednik je jubilarnog 40. Petrovdanskog malonogometnog turnira u Kočerini.

U velikom finalu igranom 30. lipnja 2018. pred oko 3.000 gledatelja HAŠK Gornji Mamići su nakon lutrije šesteraca pobijedili ekipu Mepas dok je u regularnom dijelu utakmice rezultat bio 2:2. HAŠK je imao vodstvo od 2:1 sve do minuti pred kraj kada je Mepas poravnao rezultat, no sreća nije napustila HAŠK koji je uspij boljim izvođenjem šesteraca osvojiti turnir.

U finalu smo zabilježili nesvakidašnju situaciju u kojoj glavnu riječ imaju tri brata. Naime, Luka Suton igrao je za HAŠK Gornje Mamiće, a njegov brat Josip Suton za Mepas dok je jedan od dvojice sudaca bio njihov brat Marin Suton.

Upravo je ekipa HAŠK Gornji Mamići osvojila prvo izdanje Petrovdanskog malonogometnog turni-

ra te su sada priču zaokružili osvajanjem jubilarnog 40. izdanja.

Prvoplasiranoj ekipi, uz pokal, pripala je i novčana nagrada u iznosu od 6.000 KM dok je drugoplasiranom Mepasu pripalo 2.500 KM.

U utakmici za treće mjesto Zrinjski HIDRA Mostar je s 4:3 pobijedio Jimmy Woo Frank Grude. Trećeplasiranoj ekipi pripalo je 1.000 KM, a četvrtoplusiranoj 500 KM. Između finala i utakmice za treće mjesto odigrana su dva finala dječjeg turnira.

Najboljim igračem turnira proglašen je Luka Suton iz pobjedničke ekipе HAŠK Gornji Mamići. Ante Čorluka iz ekipе Mepas najbolji je strijelac turnira s devet pogodaka dok je njegov suigrač Franko Bilić najbolji vratar turnira. Vinjani Super Gril proglašeni su fair-play ekipom.

Nakon dodjele priznanja i nagrada uslijedilo je izvlačenje bogate tombole, a sretni mladić osvojio je skuter vrijedan 2.000 KM.

Hrvatski cheerleading klub Široki dominirao i na Europskom turniru u Mađarskoj

Europski cheerleading turnir održan je 19. svibnja 2018. u Gyongyosu, mjestu nedaleko od Budimpešte.

Hrvatski cheerleading klub Široki natjecao se u 12 disciplina u 3 uzrasta od čega je ukupno osvojio 4 zlatne medalje, 4 srebrene medalje, 2 brončane medalje te po jedno 4. i 5. mjesto.

Zlato su osvojile Luna Mandić i Laura Brkić u pom pon duo kadeti, junior pom pon tim, juniori groupstunt te Stela Mandić i Nina Barać u duo hip hop kadeti.

Srebrena medalja pripala je Nikolini Čolak u seniori individual, kadeti navijački tim, kadeti groupstunt te Nikolina Galić i Stella Mandić juniori duo hip hop.

Brončanu medalju osvojila je Antonija Kožul u juniori individual te Gabrijela Zeljko i Antonija Kožul u juniori duo pom pon.

Četvrtu mjesto pripalo je Nataliji Galić u kadeti individual, te 5. mjesto duo hip hop seniori Nikolina Čolak i Ruža Kraljević.

Članovi Hrvatskog cheerleading kluba Široki bili su smješteni u samom centru Budimpešte, uz natjecanje posjetili su znamenitosti u Budimpešti te Tropicarium.

Nakon ulaska u polufinale Hrvatskog supertalenta, osvajanja All Star titule prvaka države, uspjeh na Europskom turniru je definitivno šlag na torti u najboljoj sezoni u povijesti kluba.

odlična prilika onima koji se do sada nisu upoznali sa cheerleading sportom da iz prve ruke vide zašto je cheerleading novi olimpijski sport.

U sklopu programa „Briješka zvana 2018.“ u kinu „Borak“ 10. lipnja 2018. održana je druga po redu **Cheerleading večer**.

Na Cheerleading večeri predstavili su se svi uzrasti aktualnog cheerleading prvaka države Hrvatskog cheerleading kluba Široki te osvajača Europskog turnira, a najboljim pojedincima uručena su priznanja.

Uz domaćine nastupili su i performancecheer pravci države Cheerleading i plesni klub We Dance Gacko te Hrvatski cheerleading klub Ljubuški, Cheerleading i plesni klub Let's Dance Nevesinje, Hrvatski cheerleading klub Posušje i Hrvatski cheerleading klub Grude. Osim atraktivnih nastupa publika je mogla uživati i u baskettoss natjecanju.

Svi koji vole akrobacije, adrenalin i ples mogli su uživati u događaju. Također, ovo je bila

Na Sportskom centru Crnač 12. lipnja 2018. odigrano je **finale malonogometnog turnira Crnač 2018.**

Rezultati finalne večeri:

Utakmica za treće mjesto: Parts vs Stolac 1:0

Finale - Brđani vs **Vila Bili Komarna** 3:4

Najbolji strijelac turnira: Luka Suton (9 golova) iz ekipе Vila Bili Komarna.

Najbolji vratar: Franko Bilić, (Vila Bili Komarna).

Najbolji igrač: Anel Radmilović, (Brđani).

Na igralištu PŠ Trn 19. lipnja 2018. završeno je peto izdanje turnira Trn WWin 2018.

U velikom finalu između ekipa Grandex Mostar - BemixTrebinje uspješniji su bili igrači Grandexa nakon izvođenja šesteraca s 4:3 nakon što je regularni dio utakmice završio rezultatom 1:1.

U utakmici za 3. mjesto između Vila Bili Komarna - MNK Tići pobedu je odnijela domaća ekipa „Tića“ s ukupnim rezultatom 3:2.

Za najboljeg golmana proglašen je Darko Mihanović (BemixTrebinje), najbolji strijelac Tomislav Bevanda (Bemix), dok je za najboljeg igrača izabran Luka Suton (Grandex).

Nagrade najboljim pojedincima i ekipama uručili su predstavnici MZ Trn, Dražen Marušić, Marinko Jelić i Ivan Hrkać, ministar branitelja u Vladi ŽZH Mladen Begić, predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević.

Desna Obala i Jare u velikom finalu na Pecari!

U prvom polufinalnom susretu igranom na terenu Prve osnovne škole u Klancu, Desna Obala je slavilo protiv Rasna nakon izvođenja šesteraca (6:5). U regularnom dijelu utakmice završilo je 1:1. Uz veliku želju i borbenost momčad Desne Obala je nakon lutrije šesteraca osigurala veliko finale na Pecari. Desnoj Obali je ovo prvo finale u Malonogometnoj ligi mjesnih zajednica Grada Širokog Brijega.

U drugom polufinalnom susretu Jare su pobijedili Kočerin rezultatom 1:0 pogotkom Filipa Primorca. Veliki uspjeh za mladu ekipu Jara koja je pokazala veliki potencijal protiv Kočerina. Prepune tribine Prve osnovne škole u Klancu mogle su uživati u dobrom nogometu i burnom navijanju.

Finale će se igrati na stadionu Pecara, a pobjednik lige će nastupiti i predstavljati Grad Široki Brijeg na završnici Lige Hercegovine čiji je domaćin Grad Mostar.

Najuspješniji športaši Grada Širokog Brijega za 2017.

Dana 12. veljače 2018. u hotelu „Park“, u organizaciji Športskog saveza Grada Širokog Brijega održan je tradicionalni izbor najuspješnijih športaša, športašica i momčadi Grada Širokog Brijega za 2017. godinu.

Prije same svečanosti dodjele priznanja nazočnima su se obratili Ivan Zeljko, predsjednik Športskog saveza Grada Širokog Brijeg, i Miro Kraljević, gradonačelnik Širokog Brijega.

Ivan Kvesić i Andela Soldo najbolji su športaši Širokog Brijega u 2017. godini po izboru Športskog saveza Grada Širokog Brijega.

Ivan Kvesić je aktualni osvajač bronze (ekipno sa EP Izmir – Turska), te jedini Hrvat koji je u protekloj godini osvojio zlato na turniru Premier lige Dubai. Također, aktualni je prvak Hrvatske u kategoriji – 84 KG. Trenutačno živi u Zagrebu, član je karate kluba „Hercegovina – Zagreb“ koji je ujedno najuspješniji klub u Hrvatskoj i šire. Reprezentativac Hrvatske već sedam godina, a prošao je sve selekcije.

Andela Soldo je članica Karate kluba

ŠIROKI, a u ranijim izborima najuspješnijih sportašica i sportaša bila je birana 2010. godine za NADU GODLINE te 2014. za najuspješniju juniorku. U kalendarskoj 2017. godini na Državnom prvenstvu BiH postaje državna prvakinja u seniorskoj kategoriji bez izgubljenog poena. Na državnom prvenstvu BiH za mlađe seniore U-21 osvaja drugo mjesto i srebrenu medalju. Na Balkanskom prvenstvu održanom u Herceg Novom (Crna Gora) u pojedinačnoj konkurenciji osvaja drugo mjesto i srebrenu medalju. Uz pobjede na brojnim turnirima svakako najveću težinu imaju osvojena prva mjesta na prvom Split karate kupu i Ilidža open. Svojim rezultatima je osigurala nastup na Europskom karate prvenstvu u Sočiju koje se održava u veljači 2018. u Sočiju (Rusija).

Najbolja ženska ekipa:

- Ženski nogometni klub Široki Brijeg

Najbolja momčad:

- Nogometni klub Široki Brijeg

Najbolji trener: - Danijel Vučić - Karate klub Široki Brijeg

Za nade godine (djevojčice i dječaci do 14 godina) proglašeni su:

- Josipa Čorić (Hrvatski cheerleading klub ŠIROKI) i Dominik Vujanović (Hrvatski košarkaški klub Široki)

Najuspješnja kadetkinja i kadet (djevojčice i dječaci od 14 do 16 godina): Ružica Hrakač (Karate klub Široki Brijeg) i Petar Zovko (NK Široki Brijeg)

Najuspješnja juniorka i junior: Danica Jurić (Judo klub HERCEGOVAC) i Mirko Zelenika (Judo klub BORSA)

Sportski potpovit godine:

-priznanje je dobio Predrag Naletilić – Cobra za uspon na najviši vrh u zapadnoj Europi Mont Blanc (4810 m/n).

Posebna priznanja za dugogodišnji izniman doprinos u razvoju i promicanju širokobriješkog športa:

- Zdravko Leko i prof. dr. Mladen Kvesić,

Priznanja su dobili i pobjednici Malonogometne lige mjesnih zajednica Grada Širokog Brijega u 2017. godini, ekipa MZ Dobrkovići. Također, priznanje je otislo i u ruke glavnog sponzora lige - Ožujsko pivo.

U zabavnom djelu programa nastupio je bend „Stari zvonik“, a program su vodili Mario Marušić i Marinko Karačić.

In memoriam

Ivo Slišković

Iznenadna smrt otela nam je dobroga čovjeka, sina, muža, oca, djeda, prijatelja i radnog kolegu.

Dana 21. srpnja 2017. umro je Ivo Slišković Puja.

Ivo je rođen 14. travnja 1955. u Širokom Brijegu od roditelja Frane i Ivanke.

Zaključio je brak u Širokom Brijegu 28. 2. 1981. sa Slavkom Zadro. Otac je četvero djece: Ivane, Marija, Josipa i Frane. Gimnaziju na Širokom Brijegu završio 1974., a diplomu Pravnog fakulteta u Mostaru stekao je 22. svibnja 1981.

Prije početka Domovinskog rata poslove svoje struke obavljao je u poduzeću Obnova. Za vrijeme rata bio je na dužnosti u MUP HR HB, PU Mostar, PS Široki Brijeg, nakon toga je nastavio raditi u MUP Županije Zapadnohercegovačke. Na mjesto ravnatelja Centra za socijalni rad Široki Brijeg dolazi 1. 6. 1998. i ostaje do 18. 2. 2005. Zaposlenik Gradske uprave Široki Brijeg postaje 19. 2. 2005., prvo kao savjetnik načelnika, a nakon toga imenuje se na poziciju šefa Odsjeka za društvene djelatnosti u Službi za Opću upravu i društvene djelatnosti.

Pokojni Ivo bio je svestran. Bio je nogometni prijeratne Mladosti, volio je rukomet. Bio je i čelnik RK Široki. A čini se da je najviše volio harmoniku, nježno prebirući po njezinim tipkama za svoju dušu i duše svojih prijatelja. Posebna epizoda u njegovu životu bila je gluma u dramskoj družini, a kasnije u Amaterskom kazalištu Didak u Širokom Brijegu. Igrao je glavne uloge u brojnim komedijama.

Na posljednji počinak ispraćen je od više tisuća Širokobrijegana uz molitvu i pjesmu Otišao je otac moj polako... Otišao je naš Puja polako...ispred nas.

Počivao u miru Božjem!

Miro Ćorić

Dane božićnog radosnog iščekivanja i zajedničkog susreta svih službenika i namještenika Gradske uprave poremetila je tužna vijest - umro je Miro Ćorić: Iznenadna smrt otela nam je 22. prosinca radnog kolegu i prijatelja, a obitelji sina, supruga, oca, brata, ujaka, punca, zeta i rođaka.

Pokojni Miro je rođen 29. lipnja 1966. u Širokom Brijegu od oca Ivana i majke Šime. U srpnju 1991 sklopio je brak sa suprugom Radmilom s kojom ima Ivana, Marka, Anu i Vladu. U radni odnos u Gradskoj upravi stupio je 1. travnja 2003. Srednju školu je završio 1983. godine.

Prije rata radio je šest godina u Novogradnji. U rat je otišao 1992. i bio sve do završetka 1995.

Jedno vrijeme iza rata bio nezaposlen, a ostale godine dok nije počeo raditi u Gradskoj upravi radio je različite poslove.

Počivao u miru Božjem!

Grad
Široki Brijeg

City of
Široki Brijeg

Fra Didaka Buntića 11, 88220 Široki Brijeg
Telefon: ++387 39 702 801; ++387 39 702 802;
Fax: ++387 39 705 915;
e-mail: sirokibrijeg@sirokibrijeg.ba
www.sirokibrijeg.ba

Široki Brijeg – uvijek na 1. mjestu®